

Theses Theologicæ De Gratia, Libero Arbitrio, Prædestinatione, &c. In Qvibvs Doctrina Theologorvm Societatis Jesu contra Corn. Jansenii [lansenii] Augustinum Defenditvr

Derkennis, Ignatius
Antwerpiae, 1641

Cap. II. Doctrina Societatis Iesv Iansenianæ opposita per XVIII. sequentes Articulos; quorum singulis subiunguntur, sacræ Scripturæ, Conciliorum, sanctorum PP. Doctorum Scholasticorum, ac ppræsertim ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-73715

CAPVT SECVNDVM.

DOCTRINA THEOLOGORYM

SOCIETATIS IESV

EX

SCRIPTVRA, CONCILIIS, PATRIBVS,

SCHOLASTICIS PROBATA,

ET DOCTRINÆ CORN. IANSENII

Per xvIII. Articulos opposita.

VONIAM præsens caput obrerum amplitudinem, aliquantò latius excurrere necesse est, vt Lector structuram omnem vno intuitu contemplari possiti, visum suit summa rerum capita perstringendo, breuem Synopsim oculis obiicere, eo nexu acordi.

ne, quem inferius exhibebimus. A Iansenio exordiamur.

I. Primò itaque, angularem quasi lapidem totius ædiscij iaciendo, statuit Iansenius hominem, vti & Angelos, ita in institutoriginali conditos, vtaliter condi non potuerint, neque adsupernaturalem beatitudinem non ordinari; adeoque visione beatisticà non donari, si, quod facillimè poterant, sine culpaininnocentia perseuerassent. Quare quatuor libris summà contentione negat, saluà Dei iustitià hominem, aut Angelum sinegratia, & supernaturalibus donis in statu puræ naturæ condi potuisse.

II. Huic fundamento, quasi sirmissimum soret, superstruere pergit hoc modo: Hominis primitus conditi ea suit indispensabilis conditio, vt, si ab originali iustitia peccando desciuisset, in posteritatem omnem connaturali generatione propagandam, non ex Dei statuentis arbitrio, sed ex rei natura necessario peccatum deriuaret, eo prorsus modo physico, ac reali, quo sons vitiatus riuulos infectos sundit; leprosus leprosum gignit. Iustitiam verò, si in ea stetisset, non hac ratione transfunderet: sed câdem lege eius dem essenti necessario participes posteri, qua ipse cam à Deo conditore acceperat, qui nimirum nulla pracunte culpa aliter homines condere non posset.

TO

in primi hominis peccato, quod folum in se liberum fuit, reliqua per concupiscentiæ prementis impetum non solum necessaria, sed & coacta.

XII. Deum verè & propriè observatu impossibilia præcipere, atque ob ea non seruata pænas exigere.

XIII. Nullos omnino posse dari actus moraliter bonos, ex na, turæ ac liberi arbitrij viribus, sine gratia simpliciter supernaturali, XIV. Similiter ignorantiam inuicibilem non excusare à pec-

cato delinquentem.

XV. Omnia infidelium opera esse propriè dicta peccata.

XVI. Metum gehennæ à charitate separatum, bonum non esse, aut vtilem, vt per eum peccatum honeste vitari possit.

XVII. Pari de causa amorem omnem concupiscentia respectu Dei, quo Deum ve nobis bonum experimus, esse vitiosum ac proprij nominis peccatum.

XVIII. Dolorem de peccatis ex metu gehennæ, aut pænarum conceptum non esse dispositionem ad institiam in sacramento

Pænitentiæ obtinendam.

Quæ omnia hactenus recensita ita præsidenter vult esse irtefragabilia Catholicæ fidei dogmata, ve contrariis audaci centură Pelagianismi notam inurat. Quam verè, & quam Catholice, exsequentibus Articulis beneuolus lector discere poterit.

ARTICVLVSI

An possibilis sit status puræ naturæ.

III. Ex

CORN. IANSENIVS.

Eus non potuisset talem ab initio creare hominem, qualis modo nascitur. Tomo. 2. de statu puræ nat. lib.3.c.22.col.975.

Propositio hæc est 15 damnata à duobus Pontissicibus: defensa & asserta à Iansenio.

Sineamore Dei & iustitia, creatura rationalis nec recta esse, nec condi potest. Tom.2 lib.1.de statu nat.puræ,cap.3.

col.687.713.

II. Perspicuum est naturam rationalem non posse sine dono gratia supernaturalis institui. Tomo 2. lib. 1. de statu nat.puræ c.4.col 698. Si crearetur puranatura, omnia eius peccata Deo auctori,non creatura imputari deberent. Tomo 2. de statu pur. nat. lib.1. c.50. col. 697.de statu purænat.lib.1.c.19.775. THEOLOGI SOCIET.

TAm Angelica, quàm humana natura, potuit condi fine vllo dono supernaturalis gratiæ inpuris naturalibus: gratiam enim natura indebitam esse ex ipsis terminisest manifestum.

II. Cùm etiam in statu puræ naturæ teneretur creatura rationalis se re-& rationis regulæ conformare; nec ad hoc præstandum denegaret Deus media illi statui congruentia; non est, cur in Deum, & non potius in creaturam defectus eius refunderentur.

III. Hæc

Corn. Iansenius.

Theologi Societatis.

III. Ex miseriis pura natura cogimur ad dinersas impietates, blasphemias in Deum, & ad Manichaismum. Tomo 2. lib.3. de statu puræ nat. c.25. col. 945.

Consonant his Hæretici nostri temporis. LVTHERVS in Geneficap.3. CALVINVS 1.Inflit. Tomo 3.lib.10.cap.17.n.3. & lib.1.cap.1.n.10.

III. Hæc Ianfenij cenfura si vera est, cogimur ad arguendum imprudentiæ, temeritatis & erroris fummos Pontifices, dum damnarunt sententiam oppositam illi, ex quâ iuxta Iansenium ad tam enormia cogimur.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

Dionysivs de diuinis nom.c.4.parte 4. Nec angelica munera his (demonibus) tributa, aliquando permutata, fed integra funt penitufque confisione

Journal permutata, sed integra sunt penitusque conspictua.

Suntiquiur in angelo sunt gratia, & peccaso stat integra natura, sie & in homine.

BASILIVS lib.1.de Spiritu sancto ad Amphiloc. cap. 16. Non enim natura sancta sunt cælo-

um virtutes. Industrargo est illis sanctitas, adeoque sino ea condi ab initio potuere. CHRYSOSTOMVS homil. 19. ud pop. Anthioc. sub sinem. Concupiscentiæ radix habet ànatura principium: concupiscere ensim naturale; malè verò concupiscere iam est vo-

CYRILLYS ALEXAND. lib. 1. in Ioannem cap. 15, fub initium: Immortalitatis bonum supra naturam suam consecutus est. (primus tipmo.) Igitur secundum naturam suam mortalis erat, quod equidem ad statum pura natura periinet.

Avevs Tinvs lib. 6. de Genesiad litt. cap. 15. Posse non mori præstabatur Adamo de ligno vitæ,

non de constitutione naturæ.

IDEM lib.t. de peccatorum meritis cap.3. sub initium. Si Deus Israëlitarum vestimentis præstitit, quòd per tot annos non sunt attritæ; quid mirum, si obedienti homini eiusdem potentaprastaretur, vt animale ac mortale habens corpus, haberet in eo quemdam statum, quo fine defectu effet annofum.

ldem contra Maxim.lib.3. cap.15. Homo ad Dei similitudinem factus, tamen quia non est vnius eius dem que substantia, non est verus filius, & ideò fit gratia filius, quia non est natura. lnem contra Iul. lib.4 cap.16. Gratia quippe Dei magna ibi erat, vbi terrenum & anima-le corpus bestialem libidinem non habebat.

IDEM lib. 12. de Ciuit. Dei cap. 9. Simul in eis (angelis) & condens naturam, & largions

Ignar superaddita gratia ad conditionem natura non pertinebat.

IDEM lib. 3. de liber. arb. cap. 23. initio. Non enim metuendum est, ne vita esse potuerit media inter recte factum, & peccatum: & sententia iudicis media esse non possit inter præmium,

Agitautem contra Manichaos negantes originale, & quarentes quid infanti fieret abique bapti (mo vità functo. IDEM 3. de lib. arbitrio cap.20. Ignorantia & difficultas etiamfi ellent hominis primordia naturalia, nec sic culpandus esset Deus, sed laudandus: sicut in eodem libro disputatismus. Quod ipsum de dono perseuerantia cap.12.approbat.

DD. S C H O L A S T I C I

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS q. 4. de malo art. 1. ad 14. Carentia diuina vinonis dipinete per alicui, vno modo fic; quod non habeat in fe, vnde possit ad diuinam visionem per uenire; & sic carentia diuina visionis competeret ei, qui in solis naturalibus esset absque pecca-THOMAS q. 4. de malo art. 1.ad 14. Carentia divinæ visionis dupliciter competit to; sic enim carentia diuinæ visionis non esset pæna, sed defectus consequens omnem naturam creatam.

D.THOM.

12

THESES THEOLOGICE.

D. THOMAS lib. 10, contra gentes cap. 52. Sie natura humana fuit instituta in sui primordia, quòd inferiores vires perfecte rationi sublicerentur: ratio verò Deo, & anima corpus; Deo per gratiam supplente id, quod ad hoc deerat per naturam.

IDEM in 2. dist. 30, q. 1. in corp. prosequitur. FACTA deordinatione à sine per peccaum, relictus est homo tantum in illis bonis; que eum ex naturalibus principsis consequirur. Illi defectus possunt dupliciter ad naturam humanam comparari; vel ad cam ve in principiis fuis naturalibus confideratur, & sic procul dubio non sunt pona cius, sed naturales de-

ID E.M. I. part. q. 95. art. I. c. Manifestum est, quòdilla subiectio corporis adanimam, & inferiorum virium ad rationem non erat naturalis: alioqui post peccatum mansselet, cum etiam in dæmonibus data naturalia post peccatum permanserint.

IDEM in 2. dist. 31. q.1. art.1. Vnde factum est, vt primo homine peccante natura humana, quæ in ipso erat, sibi relinqueretur, vt consisteret secundum conditionem suorum prin-

IDEM 1.2. q.82. art.1. ad 3. Expeccato originali sequitur aliqua inclinatio ad actum inordinatum, non directe, sed indirecte: scilicet per remotionem prohibentis, idestorignalis iustitia, qua prohibet inordinatos motus.

IDEM 1.2.9.87. art.7. Principaliter quidem pæna originalis eft, quòd natura humana fibi relinquitur dellirutta auxilio originalis iuftitiæ, fed ad hoe confequentur omnes pænal. tates, quæ ex defectu naturæ hominibus contingunt.

SCOT VS in 2.dift. 28.q. vnica. Potuit aliquis effe in puris naturalibus, tam fine grain, quàm culpa.

SCOTVS in 2. dift. 29.9.1. §. ad 1. arg. Neutrum istorum (nempe certitudo & immortalitas) er puris naturalibus potest haberi. Cum probatur, quia opposita istorum sunt pænæ, dicoquol non, sed conditiones naturales: sicut non est pæna mori, sed naturale.

Sot vs Denatura & gratia lib. 1.e.11. §. hac imprimis. Concupifcentia carnis naturalis nobis cest, vipote, quæ licet nulla præcessisset culpa, vel gratia, ex principiis natura existent inhomine. Vide reliqua.

Sorvs de natura & grat. lib.1.cap.11.5. hac imprimis. Iustitia (originalis) tebellionem concupiscentia prohibebat, & tamen si homo crearetur in puris naturalibus, esset meta

ACADEMIA LOVANIENSIS.

non map Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

TO ANNES DRIEDO lib 1.de gratia & lib. arbit.c.3, p. 4.in fine: Per peccatum amissa vinte hac, qua erat originalis justitia, iam natura humana sibi relicta secundum diuersiatem

naturalium complexionum diuersimode mouetur.

Nimirum, vi ante dixeras, incurrendo corporales defectus, mortem, morbos, rebellando rationi.

RVARDVS TAPPERVS in defens. art. 2. propos. 2. Fide firma. & & infallibili credendum. est, quod virium rebellio, & motiones inordinatæ, ignorantia, infirmitates, mors, & vinuer-Le milerie, quas patiuntur homines, funt pæna peccati, & non naturales hominis conditi

conditiones. Item propof 3. Vniuerfa hæc mala potuissent esse naturales hominis conditiones, & proprie tates; vi fi homines creasset sine gratia, & iustitia originali: quæ sola impediebat ne hæcmala essent in homine, fine qua secuta fuissent principia natura, sicut & nunc sequuntur naturan ab ea destitutam; quemadmodum earum plurima sunt in ceteris animalibus.

ARTI-

with air dictions a vibration power greater and arrival those offer a hidus peece.

CORN. IANSENIVS.

THEOLOGISOCIET:

I. Peccatum originale per libidinem seu concupiscentiam, tanquam veram causam transfusionis, atque ita ex ipsa natura rei propagatur. Tom. 2. lib. 1. de stat. nat. lapsæ.c. 6. Col. 209.

Nonfecus ac subinde cæcitas, podagra, aliag parentum vitia, cum affectuum, sumcorporum transfunduntur. Tom.2. lib.i. de statu nat. lapsæc; 18. Col. 245.

Nec verò aliter propagari potest vilo modo, nist per libidinem, & concupiscentiam. To. 2. lib. 1. de statu nat. lapix c.6.

II. Exquo fit, vt si Adam cocupifeentiam illam per gratiam bene viuendo, in hac vitatollere potuisset, nullum quoque peccatum propagaset in posteros: sicut necille propagaret in silios, cui per inustratum miraculum, Deo operante tolleretur. To. 2. lib. 1. de statu nat. lapsæ c. 21. Col. 209.

Hac docuit Augustinus, vt doctrinam Catholicam: hac si vera non sit, vana, fallax, falsa est eius de Pelagianis vittoria, & tredecim libri Augustini sunditus euertuntur. lib. 1. de natura lapsa cap.11.12.& 14.

III. Recentiores plerique ex eo quod originale peccatum sit primi parentis voluntate voluntarium soccasionem sumpserunt excogitandi nescio cui us pacti, quo Deus omnes posterorum voluntates in primi parentis voluntate collocauerit; ita vi quemadmodum eius esset futura voluntas omniu in transfundenda iussitias itaquoque pranaricatio eius omnium cenfeatur. Quo nihil ab Augustini mente alienius cin doctrina eius absurdius, coprincipis eius repugnantius excogitare poturant. To 2. lib. 1. destatu nat. lapsa, c.s. & sequentibus. Col. 207.

Quamus institia, at que felicitas, quam Adam acceperat, posteris eo stunte suisset largienda; non tamen ex vllo perseI. PEccati originalis causa est ipfum primi parentis peccatum: cùm teste Apostolo (Ram.5.15.619.) vnius delicto mortui sint multi, & per inobedientiam vnius hominis peccatores constituti sint multi. Fuit autem Adam causa nostri peccati non physica, sed moralis, quatenus ex eius voluntate pendebat, transfundere iustitiam in silios, Deo ita statuente:

II. Ad traductionem peccati originalis requiritur vera, & carnalis ex Adamo generatio:quæ cum post eius lapsum sine concupiscentia, & ardore libidinis nonsiat; sequitur quidem illud sine hac re ipsa non traisci; atque adeò hanc illius euidens esse asqumentum, non tamen veram, & naturalem causam. Nec aliud ad Catholicam Augustini doctrinam, abeo optimè defensam, requiritur, quam aliàs vanam & falfam fore, salsò sibi Iansenius imaginatur.

III. Pactum cum Adamo initu est ipfum illud Genesis 2.v. 17. expresfum: In quocumque die comederis, morte morieris. Quod D. Augustinus adeò non repudiative hoc ipfum primum omnium testamentum, siue pactum à Deo factum dicat. Quia verò mors illa Adæ transgressori intentata, non corporis dumtaxat erat, sed & animæ; eaque ex vno ipfo in omnes homines transitura; negari non potest, ita ex Dei voluntate constitutum suisse, vi gratia originalis traduceretur in posteros, fi primus parens in gratia perseueraret; at sibi, posterisque amitteret, fi peccaret. Quod pactum est Scho-B 3

Corn. Iansenius.

Theologi Societatis.

uerantia pacto: sed exeadem libertate, lasticorum à Iansenio tanta exagge-& liberalitate, qua eam parentibus eorum Deus, naturam condendo, & grattam largiendo concesserat. Tom.2.lib.1.de stat.nat.lapsæc.16.col.245.

ratione repudiatum.

Pactum hoc affingere non est aliud, quam purgare parentes, & culpare Deum, qui peccatores proprià voluntate constituat. Hinc est quod nec Augustino,nec vilivete. rum vsque adtempora Scholasticorum vllius pacti in mentem venerit. Tom. 2. de statu naturæ lapíælib. 1.cap.12.col.228.

Solum primum Ada peccatum, non cetera in posteros transfunduntur; eòquòdil. lud ex fumma animi libertate profectum profundissimam plagam natura inflixeru. Tom. 2.lib. 1. de stat. nat. lapsæ c.21.col. 268.

Consonant Hæretici nostri temporis. LVTHERVS in Pfal.51. ad illud : In miquitatibus conceptus sum. CALVINVS lib.2.instit.cap.1.\$.7.8.6 9.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

Ом. 5. v. 15. Vnius delicto multi mortui sunt. ROM. 5, v. 15. Virus delecto multi mortui iunt. Ibid.v. 16. Iudicium ex vno (peccato) in condemnationetts.

tbid.v.17. Vnius delicto mors regnauit per vnum. Ibid.v. 19. Per inobedientiam vnius peccatores constituti sunt multi.

Ecce ex Apostolo veram, & omnem causam transfusionis peccati originalis, qua veique moralis est; nonphisa GENES.2.v.17. In quocumque die comederis ex eo, morte morieris.

Os E & 6.v.7. Ipsi, sicut Adam, transgressi sunt pactum.

Coloss. 2.1.14. Delens, quod aduerlus nos erat chirographum decreti, &c. affgens

Nempe Adamus & se & nos velus chirographo dato, adeod, aliquo patto, morti, si caderet, obligarat. Vih Chrysoftomum & Theophyladum infrà.

SS. P. A T R E S

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THANASIVS de Incarnatione Verbi initio. Introduxit cos in Paradisum, edichum-A que præscripsit, vt si gratian illan conservarent, probique remanerent; suerentut in Paradiso securissima vita. Præter id, quod ipsis in cælo immortalitas destinata erat.

Quod certè etiam proposteris promissium accepit. Chrysostomys Homil. 6. in illud ad Coloss. v.14. Delens, quod aduersusus eta dis rographum decreti. Quodnam, inquit, chirographum auctor intelligit? quod ad Moylen discrant, quæcumque dixit Deus, faciemus: aut id quod fecerat ad Adam dicens: Quocumque

die comederis ex hoc ligno, morte morieris. AVGVSTINVS 16. de Cinit. Dei cap. 27. in illud GEN. 17. P.14. Quiapatum menm initum fecis; refert ad pactum cum Adamo initum, & dicit: Multa appellantur telamenta Deistra ceptis illis magnis vetere & nouo. Testamentum autem primum, quod satum estadho-minem primum, prosectò illud est: Qua die ederitis morte moriemini.

Credo autem non ignorare lansenium Testamentum. & Pastum Scriptura phrasi eademesse, atque ita patum em Madamo initum, ac in Augustino representum, Augustino non repugnare.

ANSELM VS de Conceptione Virg. cap. 7. Simili modo de immundo semine in iniquitatibus, & peccatis concipi potest homo intelligi, non quòd insemine sit immundità peccati, aut peccatum, siue iniquitas: sed quia ab ipso semine & ipsa conceptione ex qua meipithomo effe, accipit necessitatem, vt cum habebit animam rationalem, habeat peccati immun-

CAP. II. ART. III. DE REPROBATIONE.

THEOPHYLACTVS in illud ad Coloff. 2.v.14. Chirographum autem intelligimus vel confessionem, quam populus sitaeliticus ipsescripsit, cum diceret ad Moysen: Omnia quæ dixit Deus, faciemus; vel fædus, quod pepigit Dominus in Adamo: Quocumque die ederis, morieris.

RYPER TVS lib. 5.in Gen.cap.33. Pactum meum irritum fecit, quia in Adam prævaricatus est. &c. Primus homo pactum Dei in paradiso prævaricatus est.

DD. S C H O L A S T I C I

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS 1.2. q.81.att. 2. Originalis iustitia erat quoddam donum gratiæ toti hustreper primum peccatum. Vnde sicur illa originalis iustitia traducta suisser in posteros, simul

culpabilem facere suo peccato, triplici conducione concurrente. Prima, quia non erat tantum natura humana individuum, sed torius natura principium. Secunda, quia non tantum suita humana individuum, sed torius natura principium. Secunda, quia non tantum suita suita mandatum natura, secunda, quia non tantum suita suita dam innocentiam acceperature se suita Adam innocentiam acceperature se suita suita

Teria, quia Adam innocentiam acceperat pro se, & pro tota sua posteritate.

Scot vs in 2. dist. 32. q.t. n.12. Hec persona quia est naturalis filius Adæ, ideò debitrix estimistiza originalis datæ à Deo ipsi Adæ pro omnibus siliis: & caret ea: ergo habet peccatum originale.

ARTICVLVS III.

Anpost solum originale peccatum præuisum sacta sit positiuareprobatio, seu damnatio non electorum, ad pænam gehennæ.

IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

I. M Anifestissimum est, non aliam ag-noscere S. Augustinum reprobationis causam, nisi masa perdita meritum, seupeccatum originale, quo tota masa perit; & hoc esse causam non tantum negatiua reprobationis, seu non pradestinationis, sedetiam positiue. Tom. 3. lib. 10. cap.3. col. 1021. Hoc ipso reliqui, qui sic ab illo numero liberandorum beati simo seclusi sunt, & negative reprobati, etiam positiue reprobati, dici possunt: Non enim sieprateriti sunt à Deo, ve quodammodo manserit voluntas eius de ipsorum salute, vel perditione suspensa; sedsic, vi fuerit voluntas fixa, eos relinquendiin eo statu, exquo ceteros liberare statuebat. Ille autemcitra dubium perditionis, ac damnationisest status. Tomo3. lib. 10. cap. 2. col. 1014.

Curex duobus, quorum vterque origi-

I. DEus neminem adultorum fuppliciis æternis addicit, nisi pręuisâ finali împœnitentia, acactualium peccatorum demeritis: nam fi folo originali præuifo Deus sententiam æternæ damnationis in reprobos ferat; directè vult, atque intenditeorum interitum, perditionem, ac mortem æternam; quare verum essenon potest, vt nolit mortem peccatoris reprobandi, vt nolit aliquem perire; vt feriò ad pœnitentiam inuitet, vt sincerè cum peccatoribus agat; imò & cum iustis non perseueraturis, quasi eorum salu-tem desideret. Paruulos verò sine baptismo vità functos non damnat? addicendo suppliciis gehennæ; sed tantum excludendo à regno; idque ne quidem, nisi morte eorum in ori-

ginali

Iansenius.

Theologi Societatis.

nali culpà maculatus est, hic, non iste reprobetur à Deo; rei illius nulla omnino causaex parte hominis à nobis dari potest, sed pendet à puro beneplacito Dei. Tom. 3.lib.10.cap 4.col.1022. Reprobatio est sententia iudicis reprobantis, ac damnantis. To.3.lib.10.cap.5.col.1024.

II. Falluntur qui putant hoc ese à perditionis masa discerni temporaliter, quod in tempore peccati remissione iustificari; welhoc esse aterno Dei decreto à perditione discerni, quod ad peccati remissionem eligi, aut pradestinari. Tom.3. lib.10. cap.3. col.1022.

ginali præuisâ, quam non magisper de ipfe procurat, quam vitam víque ad rationis víum eorum baptizatorum, qui præsciti sunt gratiam baptismi sinaliter perdituri.

II. Præcipua Catholicæ infincationis capita conuelli necesseet, fi iusti non perseueraturi adhuc pro illo ipso tempore, quo iustisunt, hæreant in perditionis massa, æterna damnationis rei, atqueactuali sententià iudicis perstricti, quam in potestate illorum non sit euadere nam iustisficationis finalis causa

non erit vita æterna, a non erunt signati, & vncti Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ. Neque vera esse poterit reno sancto mentis; neque vera iustitia, aut adoptio in silios, atque in ius bregnission neque semel iustificati cum auxilio Dei in accepta iustitia perseuente poterunt; neque erunt iusti omnes persecte vniti Christo, aut corpois eius viua membra; ac proinde neque in Christo Iesv: nam entitidamationis est iis, qui sunt in Christo Iesv. Plurimum autem damnationis, imbita damnatio iis, qui actuali sententià damnationis perstricti, deleti delibro vitæ, libro mortis inscripti sunt.

III Quemadmodum qui ex puteo, in quem cecidit, ab alio gratis liberari debet, non est liberatus, dum ei funis datur, és extrahi ex parte cæpit, si proprià malitià, velinsirmitate ex casu voluntario contractà relabatur; ita nec ille à massa (perditionis) discretus est, qui tantummodo peccati remissione decernitur purgandus; sed qui omnium pænarum abolitione iustissicandus. Tom. 3. lib. 9. c. 9. col. 933.

Consonant haretici nostri temporis.

CALVINVS hb.3.instit. cap. 22. §.11. & cap. 23. §.1.

63.6 cap.24. §.12. CHAMIER VS Tomo 3. lib. 8. per totum.

CONTRA-REMONSTRANTES in Specimine Amstelrodam.art.25. & 49.

PETRVS MARTYR in Ep. ad Rom. cap. 9. titulo de Pradestinatione.

III. Funis quem Deus porrigitiis, qui in puteum originalis peccati prolapsi sunt, alius esse non potest, quam auxilium gratia eius, quod & ipfam infirmitatem fanat, & robur tribuit : quare dum illud Deus subtrahit, nulla alia culpa, nifi qua lapli funt, præeunte, perindeagit, acis, qui in puteum prolapso funemporrigit cum firmo decreto eum non plene extrahendi, atque ex parte extractum deserto fune ex destinato confilio relabi finit. Quid hocelt aliud quam ludificare miscrum? Præsertim si funishominemsicinuolueret, vt labi non posset, niseo præcifo, quale auxilium gratiæ statuit Iansenius. Friuolum sand est infirmitati, aut malitiæ recidiuum

lapfum adscribere, si gratiæ auxilium, quo iustus præuentus est, & instruction mitatem ex lapsu contractam sanauerit, & malitiam abstulerit, a & Despendent iustificatos non deserat, nisi prins ab insis deseratur.

§ CRI.

fed etsi voluisset, & cucurrisset, Dei adiutorio peruenisset, nisi vocatione contemptateprobus fieret.

us heret. Aduerte Efaunon esse factum reprobum, nisi vocatione contemptà, quòd profettò ad attuale petratumpo

IDEM Ep.57.ad Dardanum quest. 2. In compagem corporis Christi tanquam in viuam structuram templi Dei, quæ est eius Ecclesia, nati homines . . . renascendo per gratiam transferante per servicio de la compagementa de la comp runtur, tanquam de massa ruinæ ad ædificij sirmamentum. intur, tanquam de mana tunic ad activoj Renati igitur non junt in massa ruina, suceperditionis, & consequenter antesinalem sorum lapium presissa.

non reprovati.

AVGVSTINVS lib.6. Hypognost. paulo post initium: Ceteros pæna punit: quos ideo punit, qua quid essent sur programment popularities per la punic quos ideo punit, qua quid essent punic punit practe inti non tamen ipse secut puniendos, vel pracestinair.

Nimirum quid essent survi sinaliser; nam multosax reprobis aliquando institucatos sussentes prosado do originale non damnandos manifestum est.

1 bidem paulò post medium: Tenenda est inconcussa disputationis regula ... percatores in

malis propriis, antequam effent in mundo, præscitos esse tantum, non prædestinatos: pænam autem esse eis prædestinatam secundum quod præsciti sunt (nempe in peccato mansan smalan) paruulos quoque non renatos prædestinatæ pænæ esse obnoxios, qui præsciti sunt, non proparties voluntatibus, nifi tantum in Adæ peccato, quod traxerunt nafcentes, & inhocmanentes foluerunt ten pus vitæ præfentis.

Vides aliter adultos ob mala propria, paruulos aliter pæna addicis. & quidem quatenus pravifi inviginalis.

tam claudere.

PROSPER ad Capitula Gallorum cap.3. Quod ergo huiusmodi in hac prolapsimala sinecorrectione pænitentiæ defecerint, neque ex eo necessitatem pereundi habuerunt, quia pizdestinati non sunt; sed ideò prædestinati non sunt, quia tales futuri ex voluntaria prepare. tione præsciti sunt.

Ibidem: Deum reliquerunt, & relicti funt, & ex bono in malum proprià voluntate mutati funt; atque ob hoc, licet fuerint renati, fuerint iustificati, ab eo tamen, qui illos tales prasit-

uit, non sunt prædestinati.

Ibidem Capit.7. Quia illos ruituros propria ipforum voluntate presciuit, ob hoca filispetditionis nulla prædestinatione discreuit,

In eumdem sensum loquitur ibidem sententia 7.6 ad obiectiones Vincentianas responsione 12. In his omnibus pondera expressam causalem ob hoc, quia propria nempe voluntate laps unt. esserpobate.

FULGENTIVS L.1. ad Monimum cap. 24. Predestinauit illos ad supplicium, quos ale prascioit voluntatis malæ vitio discessuros.

DAMASCENVS lib. 2. de fide cap. 29. Non ad puniendos nos plasmauit, sed vt efficiar nos bonitatis suæ participes, vt bonus; peccantes autem puniri vult, vt instus.

BED A lib questionum q.13.post medium : Non est in Dei dispositione, quomodo peccator peccet; sed tamen cum sciat eum peccaturum, mortem ei præordinauit, vt verus sudex.

Et infrà: Prautas nostra ab atterno mala in conspectu Dei præsentauit: Deus illam ad mottem destinauit.

OECVMENIVS ad Rom. 9. Quisque seipsum vas efficit iræ, quemadmodum & vas benignitatis, siue misericordiæ. Ita Pharaoni non Deus, sed ipsius malitia sun causa, vi pateretures, quæ passus est.

THEOPHYLACTVS in Epift. ad Roman.cap.9. Iræ vas erat Pharao, hoc oft homo accendens iram Dei per propriam fuam duritiem factulque est vas ira Dei capax apparatum ad

interitum, id est à seipso, proprioque ingenio aptatum.

BERNARDVS ferm 3. de Natali Domini in med. Ex le sumit materiam, & veluti semmarium miserendi: nam quod iudicat, & condemnat, nos eum quodammodò cogimus. Avevs Invs de Natura & gratia c.26. Cum (Deus) impium ad perfectam vitam infiitam-

que perduxerit, non deserit, si non deseratur, vt piè semper, iusteque viuaur. In eumitem fensum loquitur de bono per seuerantie cap. 6. 6 lib. 13. de Cinis. cap. 15. 6 de correption & guid

CYPRIANYS de oratione Dominica circa medium: Habenti Deum nihil deerit, si Deoiple

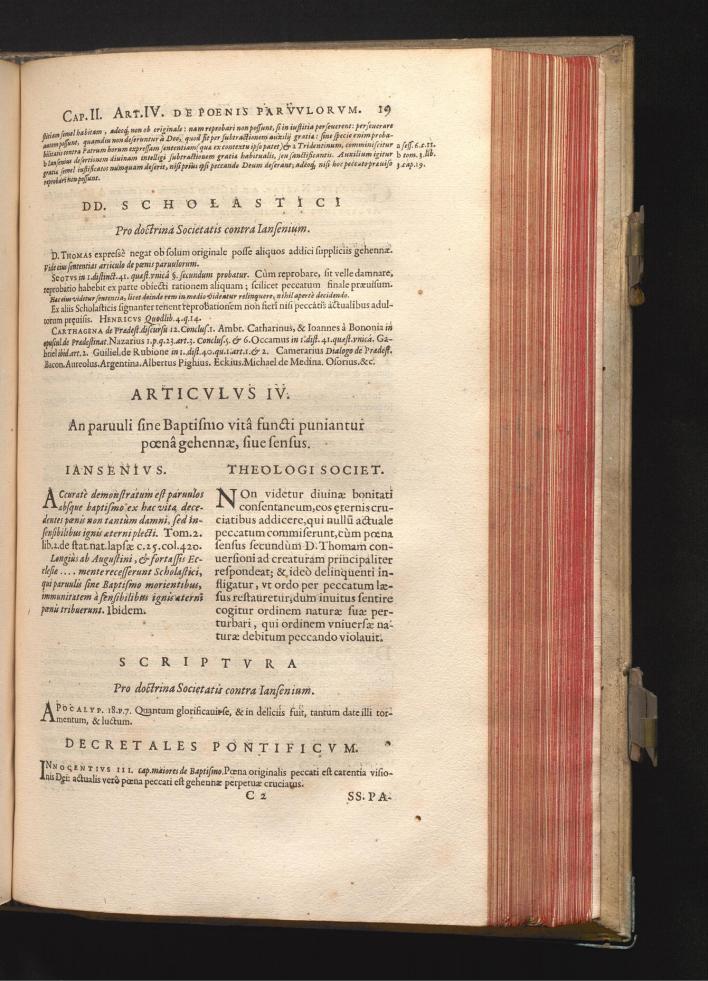
PROSPER ad 7. obiectionem Vin entianam: Deus priusquam deseratur neminem deserit Simnon desit.

lia repetit ad 14. & 16. obiectiones, & ad Cap. 11. Gallorum. IDEM in sententiis super c.7. Gall. Gratia Dei non prius eos deseruit, quamab eis deseretur.

IDEM de vocatione Gent.cap.12. Nullus fidelium à Deo non discedens relinquitur.

Consonne his Fulgentius lib.1. ad Monimum cap.13. & Hilarius ad illud Math.13. Extrelinquitur

BERNAR DVS lib.de Anima cap. 7. Non descrit sperantes in se, nisi prior ipse descrit. Exquibus omnibus parer semel instructor possessive reprobarinon posse, nist ob peccasa admaitacus sequential.

THESES THEOLOGICA.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Ianfenium.

REGORIVS NAZIAN. orat. in sanctum Lauacrum ante medium de insantibus qui son REGORIVS NAZIAN. orat. in janceum Lauacrum une measum de infantibus qui fine Ibaptissimo moriuntur, sic ait: Nec cælesti glorià, nec supplicits à iusto iudice afficientur.

AVGVSTINVS lib.5. contra Iulianum cap. 8. aliàs 11. Non dico paruulos sine Christi ba-

ptismate morientes tanta pœna esse plectendos, vt eis non nasci potius expediret.

Et insta: Quis dubitauerit paruulos non baptizatos, in damnatione omnium lenissimasu. turos, quæ, quibus, & quanta erit, quamuis definire non possim, nontamen audeo dicere,

quò d eis vt nulli essent, quanta etti, quantuts dettine non ponint, non tamen andeo dicete, quò d eis vt nulli essent, quà mv t ibi essent potitus expediret.

Atqui damnatis omnibus, qui sensibilibus pænis torquendi sunt, aquè ac tuda proditori conuenit pronuntamo a Matthæi illad Christi: a Melius eratei, sinatus non suisset homo ille. vt Augustinus ipse supra observan. 26.V.24.

DD. S C H O L A S T I C I

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS de malo q.5 art. 2. in c. Dicendum, quòd ficut communiter dicitut, perce-Dito originali non debetur pæna fenfus; fed folum pæna damni, feilicet carentia viltonis diuinæ: & hoc videtur esse rationabile propter tria, & Explicat ibidem loca D. Augustim ad argamenta respondendo.

IDEM in 2.dift.33.q.2.art.1.in corpore; Carentia liuius visionis est propria, & sola pæna origina. lis peccati post mortem, &c.

BONAVENTVRA in 2. dist. 33. art. 3. q. 1. Paruuli decedentes in peccato originali, & non cum actuali crimine, nullam habebunt poenam sensus in corpore, aut sensus cum Scott vs in 2. dist. 33. q. 1. Videtur Magistrorum esse sententia quò damnati pro solopea

cato originali, nullam habebunt pænam sensus exterioris, puta ignis.

ALEXANDER ALENSIS in 2.q.122.memb.10.\$.1. Effe in illoigne ad poenam contingit dupliciter, vel ratione ardoris, vel ratione tenebrofitatis: ratione ardoris dicuntur elle illi, qui actualiter peccant; ratione tenebrositatis, qui carent visione Dei, & damnatisset. Agit de damnatione paruulorum sine baptismo.

GABRIEL in 2. dist. 33. q.1. art. 2. Damnati pro solo originali, & non pro actuali crimine, nullam habebunt pœnam sensus in corpore, aut sensu exteriori.

RICARDYS DE MEDIA VILLA in 4-dift.50-q.vlt. Poena paruulorum dicituresse mitissima, quia in ipsis est sola poena damni.

Ambros. Catharinvs opusculo de hacre.

Ceteri Theologi fere omnes in 2.dift.33.

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

DRIEDO de Gratia & libero arbitrio lib. 1. cap. 2. parte 5. Ex Scripturis sacris per Augustinum adductis super hac re, non expresse & efficaciter concludipotest, infantes sine baptismo decedentes supplicio sempiterni ignis esse cruciandos. Et infra: Arbitramur hunde modi paruulos sensibili quadam molestia, seu afflictione ab igne, & in igne torqueri, sed non tam acerba, quin sic malint viuere, quam omnino perire: neque Deum actu odientes, neque actu peccantes, neque contra ordinem Diuina iustitia indignantes, sed permanentes solum auersi à Deo, habituali quadam auersione cæci.

MALDERVS 1.2.q.83.dub.2. Paruulos nihil ab inferni igne pati propter peccatum originale est communis omnium Scholasticorum adeoque, inquam, hac sententia communis est, ve vel ex eo consensu magnum peti possit argumentum: adeò clatisunt pro es Doctores, vt Aduersarij vix ex Scholasticis habeant, quem pro se producant, præter paucilis mos. Hæc fententia est probabilior.

Iansenius.

Theologi Societatis.

VI. Deus alios, quos non elegit adregnum, quia noluit eis intendere finem, nempe salutem; noluit eos eligere ad media, hoc est ad sidem: & quianoluit eis istum sinem, noluit eis etiam pradicationem, & miracula fieri; quamuis videat eos Euangelio sic pradicato obedituros. Tom.3.col.974.

Consonant hæretici nostri temporis. CALVINVS lib.3. Instit. cap. 24. \$. 16. & lib.2. сар.2.5.4. 6 сар.3.5.10.

POMERANVS CALVINVS

in locum 1. Tim. 2.

GASPAR MEGANDER CONTRA-REMONSTRANTES in Specimine Amstelrodamensi.art.56.

CHAMIERVS Tom.3.lib.7.cap.6.5.6.

VI. Si Deus plutimis noluit salutem; si noluit sidem, & media; si no. luit prædicationem Euangelij, etiam ex qua credituri erant; certe deterior, ea in parte, est conditio nonele-Ctorum , quam iam damnatorum. Commune enimest verisque no polse saluari: hoc illis singulare ineuitabili necessitate peccandisemper debere augere damnationem.

SCRIPTVRA

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

R E.G. 2.6.14.P.14. Non vult Deus perire animam, sed retractat cogitans, ne penitus perur

Ps ALM. 18.v.7. Non est qui se abscondat à calore eius.

Hoc de sole dicit listéra, sed de Christo, iustitié sole, intelligit allegoria; de quo sole reste Clement Alixandrian Omnibus illuces cis hominibus, nullus est verbo Cymmerus. Vide Aug ibidem.

SAP.11, v.25. & v.26. Diligis omnia quæ sunt, & nihil odisti eorum, quæ fecisti parcis attem omnibus, quoniam tua funt Domine, qui amas animas.

Ezechielis 18.1.23. Numquid voluntatis mea est mors impij, dicit Dominus Deus, & non vt conuertatur à viis suis, & viuat? Vide vers. vlt.

MATTH. 11. V. 28. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.

Sic vocat omnes in via iniquitatis lassatos & peccatorum onere grauatos: at quosum vocatomus, nifessum deposito venire cupiat: & vt venire possint, omnibus vires tribuat? gratiag, refeitos, omni qui vinitrint, velit saluare?

MATTH. 18. v.14. Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in calis est, vepera vnus de pusillis istis.

MATT. 22.v.9. Quoscumque inueneritis vocate ad nuptias.

Adeas, qui noluerint venire, alteri tribuere non debent quàm sibi, quid non venerint. Eatendum exoiti. Dann exparte sua singulis velle salutem. Aug. lib. 83. Quess. 9. 88.

I O A N. 1.v.9. Lux vera, que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.

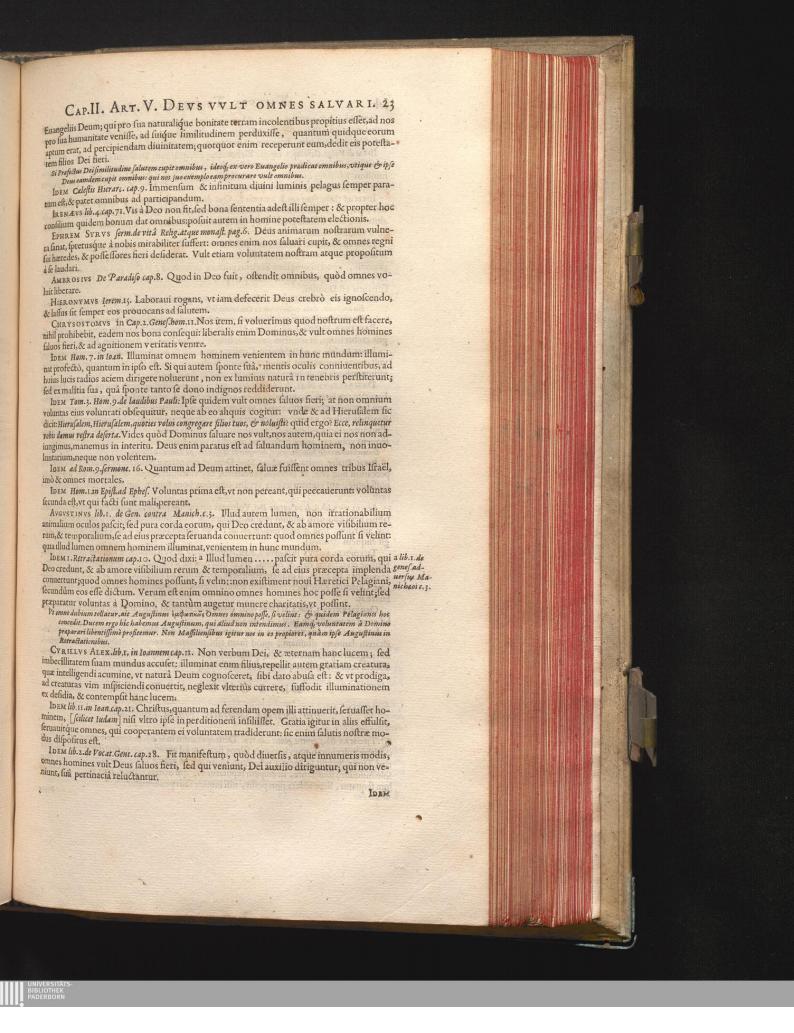
2. PE T.3.v.9. Nolens aliquos perire.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

IGNATIVS ANT. Epift. 6. ad Philadelp. Amator hominum est Deus noster, & vultomnes homines saluos sieri, & ad agniti onem veritatis venire. Propter quod & solem orini facitium proper suppose per bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos: cuius viilitatis etiam Dominus volens esse imitatores, dicit: Estote perfecti, sicut Pater vester calestis perfectus est.

DIONYSIVS Hierare Ecclef. cap. 2. Sacrorum præfectus, qui semper Dei similitudine oinnes homines salutem adipisci, & ad veritatis notitiam venire cupiat; prædicat omnibus ex veris

241 AAVIAS & THESES THEOLOGICA.

IDEM lib.2.de Vocat. Gent. cap.26. Que opitulatio per innumeros modos, fine occeltos, fine IDEM lib.2. de Vocat. Gent. cap.20. Que opitulato per unuluieros modos hue occeltos, fue manufestos, omnibus adhibetur; & quod à multis refutatur, ipsorum est nequita: quod autem à multis recipitur, & gratiæ est diuinæ, & voluntatis humanæ.

IDEM de Vocat. Gent. lib.2. cap.31. Elaboratum est, quantum Dominus iuut, vt non solumin

nouissimis diebus, sed etiam in cunctis retro sæculis, probatecur, gratiam Dei omnibisso. minibus adfuisse; quoniam siue manifeste, siue occulte, ipse est, ve Apostolus ait, Saluator omnium hominum, maximè fidelium.

IDEM ad Gallos super cap. 8. sententia 8. Qui dicit, quòd non omnes homines velit Deus sal. uos fieri; sed certum numerum prædestinatorum, durius loquitur, quàm loquendum est, de con sententia se con sententia senten altitudine inscrutabilis gratiæ Dei; qui & omnes homines vult salvos siert, aque ad agnito.

IDEM ad Obiectiones Vincentianas, Obiect. 2. Sincerissime credendum est, atque profitendum, Deum velle, vr omnes homines salui fiant; siquidé Apostolus, cuius ista est sententin en, aque prontendum, præcipit, quod in omnibus Ecclessis pisssimè custoditur, vt Deo pro omnibus hominbus. fupplicetur; ex quibus quòd multi percunt, percuntium est meritum; quòd multi saluanus, saiuantis est Domini.

Amon aperiè genuinus hic gratie defensor Prosper. & Augustini probè mentem asseutus, cumrelique Pan-bus consentit, dum voluntatem in Deo omnes saluandi etiam ad non pradestinatos extendit, gratianoma-bus adesse pradicat, & ex solo demerito, ac reiestione gratia omnem causam damnationi petit

PAYLINYS Epistola 1. ad Aprum : Hinc in omni loco plura quotidie mitabiliora solitos. gna crebrescunt, vt omnem, quantum in ipso [scilicet Deo] est, hominem saluum facist.

IDEM Epistola 33. ad Desiderium: Cogitans quia misericors, & miserator Dominus, neminen vult morte morientem: neque creaturam fuam in illa arbore; fed inimicum plantationis liza vitium arboris, maledicendo damnauit. Agit de ficu maledica.

DAMASCENVS lib.11. de fide orthodoxa cap.29. in fine: Illud quoque nos ne fugiat, Deumu bonitate præstantem, quidem omnes homines servari, ac regni sui compotes esse velle: pe. que supplicij ac cruciatus causa; verum ad hoc, vr bonitatis ipius participes simus, nose. finxit: vt iustum autem, iis quoque qui peccant pænam inferri nihilominus velle. Acpus illud antecedens voluntas, seu beneplacitum dicirut ex ipso manans: secundum automors sequens voluntas, atque permissio, à nostro vitio ortum ducens.

Damasceno accedit sidus sincerus of interpres D. Thomas 1. ad Tim. 1. lectione 1. IDEM Dialog. contra Manichaos: Sanè Deus, vt qui naturæ bonitate ac misericordia prelle, peccatum non vult, ac mortem peccatoris, nec viuentium exitio delectatur, necira affectu possidetur, aut pænam infert; verum omnibus bona fundit, qui vultaccipit, & bonispo-

Anselmys lib. 6. de voluntate Dei. Voluntas approbans in Deo est, qua vultomnes homines faluos fieri: quoniam nullum prohibet, quantum ad se, saluum fieri; imò si quisad hoclaborat, approbat. Item ad finem eiusdem lib. ait: Vult omnes homines saluos sieri, idelt, non cogit aliquem damnari.

THEOPHYLACTYS in Ioannis 8. v. vlt. Abscondit se IESVS inuidiam illorum mitigans, interimque eis tempus dat, & orium, vt per quietem de sermonibus & operibus eius considerare queant: Ita enim, si quidem voluissent, peruenire ad cognitionem Denaits illius potus. sent. Quamuis enim incredulitatem eorum prænosset; attamen omnia quæ ad se attinebant,

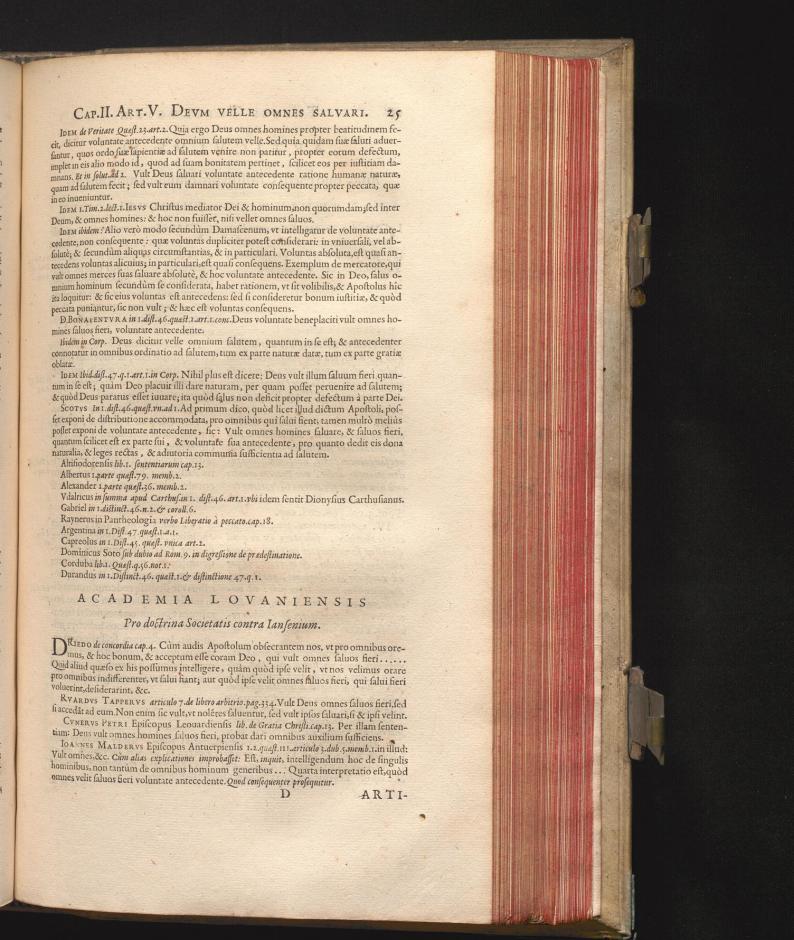
OECVMENIVS I.Tim.2.Si Deus vult, quare non fit quod vult? non fit, quiailli nolunt ulhil enim ex necessitate facit in nobis Deus..

LAYRENTIVS IVSTINIANVS lib.de contemptu mundi cap.8 Noli, ô homo,cum delinquis,bonitatem damnare diuinam, quòd suam tibi minimè prærogauit gratiam, & beneagendi tibi negauerit potestatem: Vult (quantum in ipso est) omnes homines saluos sieri, & ad agnitionem veritatis venire: quatenus in omnibus reperiat, quod coronet.

DD. S CHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

CHOMAS lib.3. contra gentes cap. 159. Deus quantum in Ce est, paratus est omnibus graim date; vult enim omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, vidicius cod Times Cod lib. C. I. Lad Tim. 2. Sed illi foli gratia priuantur, qui in se insis gratiz impedimentum przestant, sicur fole mundum illustrante, in culpam reputatur ei, qui oculos claudit, si ex hoc aliquod malum sequatur, licet videre non possit, niss lumine solis præueniatur.

ARTICVLVS VI.

An, & quo pacto Christus pro omnibus mortuus sit?

IANSENIVS.

I. CHristus, nonpro totius mundiredemptione, crucifixus, & mortuus est; sed tantùm pro iis qui saluantur. Tomo i.lib.8.cap.26.col.546.

II. Proderit illi necessariò Christi sanguio, & mors, pro quo sanguinem illum fuderit, & mortuus fuerit: & cui nullo modo prodest, pro illo, nec sanguinem fudit, nec mortuus est. To.3. lib.3. c.20. col. 387.

III. Christus, pro insidelium in insidelitate morientium, aut iustorum non perseuerantium salute mortuus non est, nec sanguinem sudit, nec semetipsum redemptionem dedit, nec Patrem orauit: imò non magis pro aterna liberatione ipsorum, quàm pro diaboli deprecatus est. Tom. 3.col. 390. eod. cap.

IV. Argumentum, pro gratia sufficiente omnium, sumptum ex eo quòd Christus sit redemptor omnium, so pro omnibus crucifixus, so mortuus, vsque ad nauseam, à Pelagianis, prasertimg, Massiliensibus inculcatum fuit: vt mirüstt, recentiores tanto studio, trita Hareticorum arma colligere, so obsoleta recudere. Tomo 3. ibid. col. 379. & 380.

Consonant haretici nostri temporis. Calvinvs in 1. Ioan. 2. v. 2. Item in cap. 17. Ioan. Synodys Contra-remonstrantivm cap. 2. art. 6. Beza in Thesibus de sacriscio apud Malerum in Ante-spoodicis cap. 7. Chamiervs Bezz discipulus Tomo 3. lib. 9. cap. 13. in titulo.

Booyinvs, Pinceriys, & Clebitivs

apud Coccium Thefauri Catholici Tomo 1. lib.2.

arte 7. Hieronymys sanchys in Mifcellanea doctrina in 1. 10an.4. Simon Simoniys contra
arte 7. Hieronymys sanchys in Mifcellanea doctrina in 1. 10an.4. Simon Simoniys contra
schegkium in lib. 2. fol. 24. Contra-remonstrantes in Specimine Amfletodam. an. 43.
Fidei Geneyanæ Clypeys in Dialogo 4. apud Fevardentiym in Theomachia Calumilita
lib.5. cap.15. Benedictys Aretiys parte 2. problematum fol. 868.

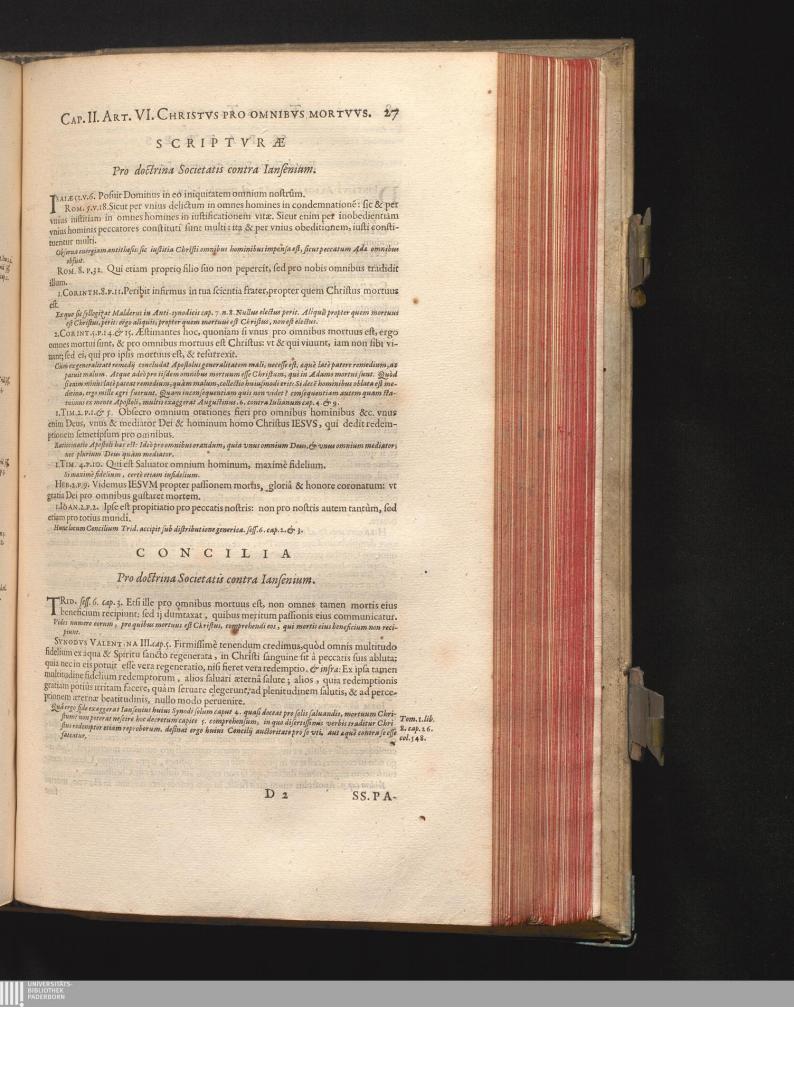
THEOLOGI SOCIET.

I. C Hristus pro totius mundi peccatis, propitiator datus est, a & pro omnium redemptioneaslus mortuus: non solum quoad suffi. The cientiam pretij, quod omnibus applicari possets sed ex sincera voluntate, vt omnibus, quantum est ex parte sua, passionis suæ fructus proqueniat.

II. Sanguinem Christi, proillis etiam fusum esse, & mortem susceptam, quibus nullo modo prodest, testatur Conc. Trid. his verbis: *Esse *Trid. his

III. Cùm & infideles, media, quibus credere possint, & iusti, sua culpa non perseueraturi, gratiam, atque in ca ius ad regnum, exmeri-(mig tis Passionis Christi acceperints prosess) eorum salute, verè mortuus est Christus.

IV. Expositio, quam lansenus d'adhibet, circa id, quod Scriptura diagnosticunt, Christum omnium esse redemptorem: nimirum sufficienter tantum, quo pacto etiam prodemonibus e se dedisse redemptionem diestantum antum: omnes nostri saculi Nouatores patronos habet yt mirum sit, Iansenium sectariorum armis, iis non iam obsoletis, sed etiamnum receter ab incude Gebennessi candentibus, se accingere voluisse.

EVVISOM THESES THEOLOGICA.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

JONYSIVS AREOPAG. Epift.8. ad Demoph. Ipsam vitam suam pro transsugis pro-

Pransfugas generaliter intelligi paeet ex toto discursu eiusdem epistola , & reuelatione Carpo fasta, que ibitim

CLEMENS ALEX. lib.7. Stromatum pag.2. Scruator est, non horum quidem, aut illorum; sed omnium.

CYPRIANVS lib. de opere & eleemofyna, sic inducis diabolum in die iudicij, de suis serus iastantem.

Ego pro istis nec alapas accepi, nec flagella sustinui.

Vanaexprobratio, mili Christus etiam pro reprobis mortuus est. Cyrillus Hieros. Catechessi 18. Multimoda sanè quædam relicta est tatio consequen dæ vitæ æternæ propter illius passionem, &c. vt omnes, quantum in ipsoest, absque inpedimento, illà potiri possent.

GREGORIVS NAZIANZENVS orat.25. in Arianos: Omnes, citra vllam exceptionem inflanrati sumus, qui eiusdem Adam participes fuimus.

Audin? citra vllam exceptionem

AMBROSIVS Li. de Iacob, & vita beata cap. 6. in illa verba ad Rom. 8. Pro nobis omnibus, tradile illum. Mirè addidit, pro omnibus: vt ostenderet quòd ita omnes diligat, vt dilectissimumsilium pro singulis traderet.

IDEM Tom. 4. in pfalmum 48 circa 1. Tim. 2. v. 5. Per Hontinem Dominum IESVM jatelligamus, qui suscepit hominis conditionem, vt in carne sua, peccatum omnium crucifigent, & chirographum vniuerforum fuo cruore deleret.

IDEM Tomo 4. ser. 8. in pfalm. 118. v. 64. Mysticus sol ille iustitiz omnibus ortus est, omnibus venit, omnibus passus est, & omnibus resurrexit: ideò autem passus est, vt tollette peccatum mundi. Si quis autem non credit in Christum, generali beneficio ipfe le frauda: vt, si quis clausis fenestris radios solis excludat, non ideò sol non est ortus omnibus, qua calore eius seipse fraudauit; sed quòd solis est, prærogatiuam suam seruat: quòd impruden-

tis est, communis à se gratiam lucis excludit.

IDEM Tomo 4. lib. de Paradiso cap. 8. Venerat Dominus IESVS, omnes saluos facute peccatores: etiam circa impios, ostendere suam debuit voluntatem, & ideò nec prodinrum debuit præterire. & infra: Quod in Deo fuit, oftendit omnibus, quod omnes voluitilberare.

HIERONYMVS Ep. ad Ocean. de Digamia. Mentitur Ioannes Baptista & digito Christum, & voce demonstrans: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi; si sunt adhucin saculo, quorum Christus peccata non tulerit.

Atqui iuxta Iansenium, perpauci sunt , & grex pusillus, quorum Christus peccatatulis; cum nonsum montum

nissprosolis saluandis.
CHRYSOSTOMVS I. ad Tim. 2. Hom. 7. Quomodo illi non crediderunt, quia nolucrunt fuas tamen ille partes executus est, dum pro eis in cruce penderet.

AvgvsTINVS in Ioannem tract. 4. sub init. Populi autem spernentes, propter superbiam suam, humilitatem Dei, crucifixerunt saluatorem suum, & secerunt damnatorem suum,

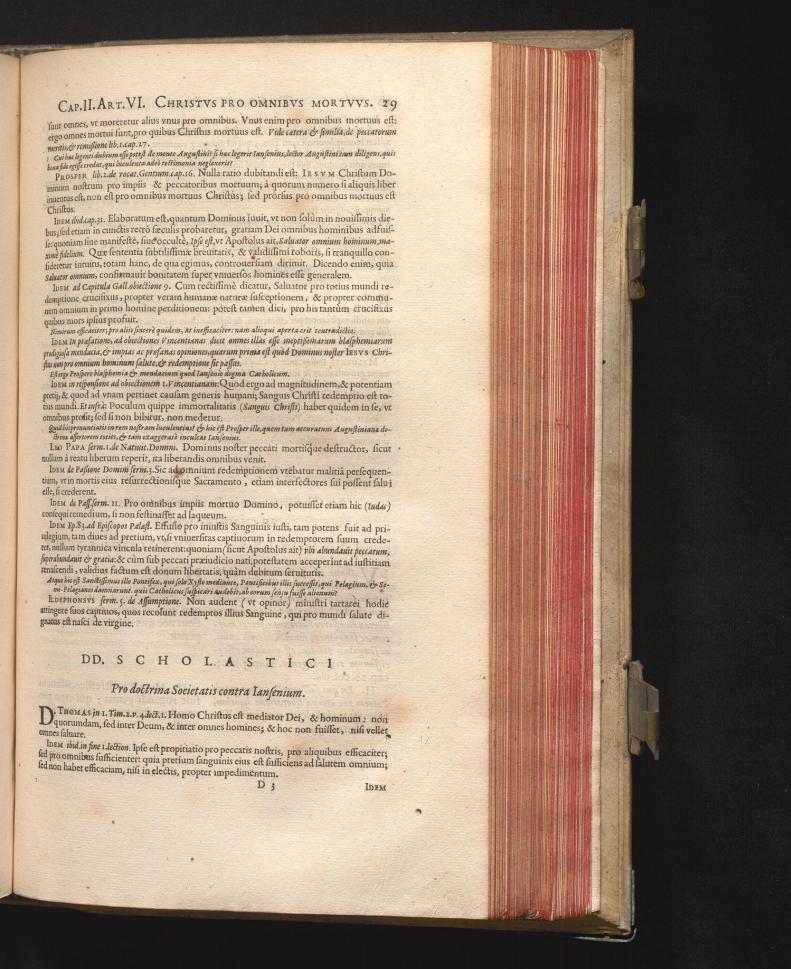
Ecce quorum, quantum in se est, Saluator est patiendo, corumdem damnator est puniendo. ID EM de Symb. ad catechumenos lib. 2. cap. 8. Videtis vulnera, qua inflixitis ? agnoscitis latus, quod pupugiftis? quoniam & per vos, & propter vos, apertum est, neque tamen intrare voluistis.

Liquet querelam dirigi ad reprobos; quia illi soli per pœnitentiam intrare nolunt latus Christi.

IDEM in Pfal. 68.v.27. Proiecit pretium argenti, quo ab illo Dominus venditus erat, nec agnouit pretium, quo ipse à Domino redemptus erat.

IDEM lib.6.contra Iulianum cap.4. Vnus (inquit Apostolus) pro omnibus mortuus est, etgo omnes mortui funt, oftendens fieri non potuisse, vt moreretur nisi pro mortuis. Ex hocenim probauit omnes mortuos esse; quia pro omnibus mortuus est vnus. Impingo, inculco, infarcjo recusanti..... Vnus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortuisunt. Videquia consequens esse voluit, vt intelligantur omnes mortui, si pro omnibus mortuusest. Quaergo non in corpore, restat vt in peccato esse mortuos omnes, si pro omnibus Christus mortuus, nemo neget, nemo dubitet, qui se non negat, aut dubitat esse Christianum

Thidem cap.9. Apostolus vnum dixit suisse, in quo omnes peccauerunt: in illo vno, mortui

30 THESES THEOLOGICE.

IDEM ad Hebraos 2.v.9.in illud: Pro omnibus gustaret mortem. Pro omnibus, duplicitet intelligi Potest, &c. vel absolute pro omnibus, quantum ad sufficientiam, &c. in cuius probationen, adfert locum Apostoli 1. ad Tim. 4. qui est Saluator omnium, maxime fidelium. & Chrylo. Romi: Pro omnibus hominibus generaliter mortuus, quia omnibus pretium sufficir, ettomnes non credunt, ipse tamen quod suum est impleuit.

nes non creduint, spie tanten quod anno la serie de la constante de Nationale Scot vs in 3. dist. 29. q. vnica. Hanc approbat sententiam Leonis Papa sermi. de Nationale

Sicut à reatu nullum liberum reperit, sic liberandis omnibus venit.

Cut a reary natural toothan reperses for the state of the 2-art 7. Quid Christus non pro omnibus generalism mortuus fit, adscribit Hæreticis. FRANCISCUS FEVARDENTIUS Theomachia Caluiniflica lib.5.cap.15. idem confirmat.

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

VARDVS TAPPERVS art. 6. Louan & Iterum obivitur. Eft Christus quodam modo Saluatot, R & Redemptor omnium hominum; & alio quodam multorum tantum, & non omnium qui modi, explicantur per efficaciam, & sufficientiam: in causa, & eum effectu: simplicitet,& fub conditione.

Antè infinuauerat pretium numeratum esse pro non èlectis; sub conditione paratum, & deputatum selationi, sel non applicatum, defectu scilicet conditionis expleta ex parte corum:

MALDERVS Episcop. Antuerp. 1.2. q.3. art.3. dub. 5. memb. 1. §. Sanè. Opinio illa Caluinistarum, qua negat pro omnibus & fingulis hominibus Christum mortuum effe, tolerandanon eff.

IDEM in Antisynodicis cap.7. num.3. sub sinem; Beza eandem blasphemiam cum suis defendit, nempe Christum pro solis electis mortuum. Verendum, ne tandem cum Turcis homines isti dicant, pro nemine Christum esse mortuum,

IDEM infrà num.12. Vocat hunc errorem, verè grauem, & propriè Antichristianum. CORNEL. IANSENIVS Episcopus Gandens. Concord. Euang. cap. 30. Optabat quodammodo omnium omnino salutem pro omnibus mortuus.

ARTICVLVS VII.

An Christus orarit Patrem pro solis electis, an etiam pro reprobis.

IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

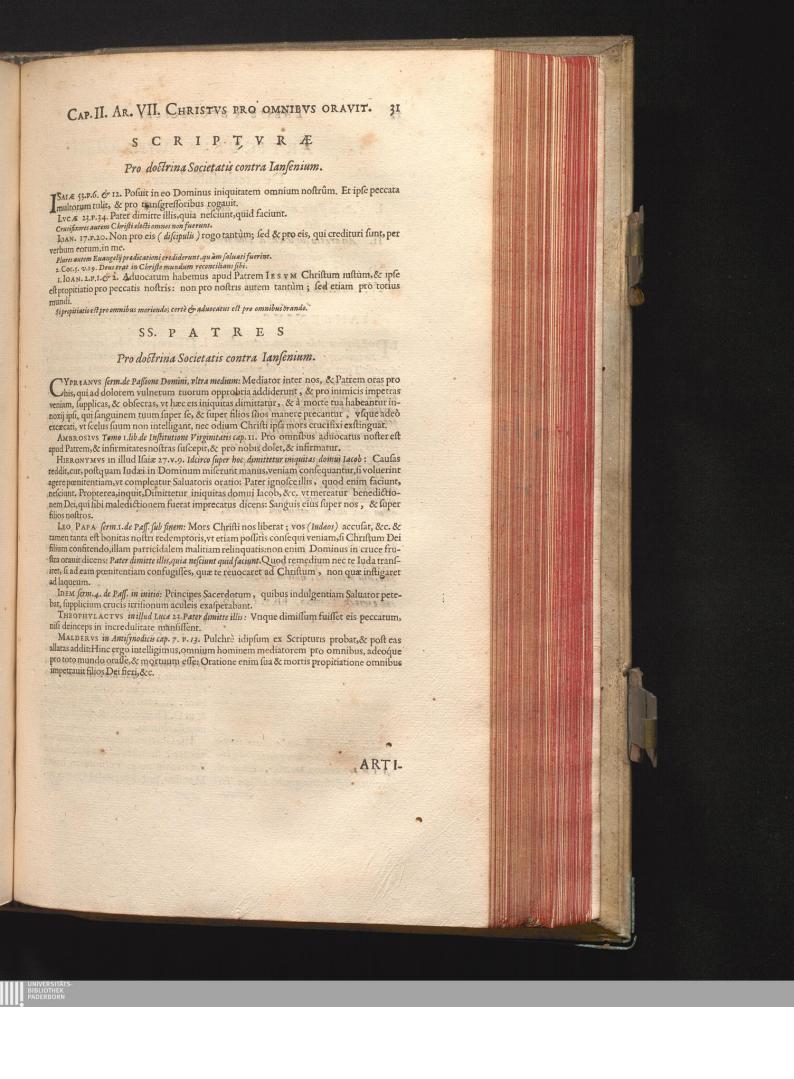
I. V Anum est & stultum, (Christum) pro talibus (reprobis) salnandis serià voluntate pati ac mori. Vanum est, pro talibus à perditione decreta liberandis offerre Patri vota, preces, mortem, ac sanguinem suum. Mortis enim, ac sanguinis oblatio, est quoddam efficacissimum rogandi genus. Tom. 3. lib. 3. cap.20. col.389.

II. Ex quo factum est, ve non magis Patrem pro aterna liberatione ipsorum, quam pro diaboli deprecatus fuerit. To. 3. ibidem col. 390. and a senimal

I. C Hristus etiam pro reprobis, quorum peccata in cruce tulit, Patrem rogauit, quamquamilti, non item vt electi, orationis huius, ficut nec mortis, beneficium perce-

II. Mors Christiesficacissimum fuit rogandi genus; qui ergo pro omnibus mortuus, pro omnibus orauit.

· SCRI-

ARTICVLVS VIII.

De gratia sufficiente.

- I. Anin statu natura lapsa detur gratia sufficiens, qua simulessicax
- II. An gratia sufficiens à Deo praparetur omnibus, non modò iustis, sed
- III. An huiusmodi gratia olim sub lege data fuerit Iudais?
- IV. An etiam infidelibus, & gentilibus?

IANSENIVS.

I. Post lapsum Ada nullum datur adiutorium verè sufficiens, quin simulefficax sit. Tom. 3. lib. 3. c. 1. col. 250.

Adiutorium pure sufficiens ad gratiam natura pertinet. Lapsorum reparationi inutile & perniciosum. Imò asseri non potest post lapsum, nisi,maiori hallucinatione qu'am Pelagiani, sublato originali peccato, natura vires illas esses effe fateamur. Tom. 3. lib. 3. cap. 2. col. 254.

II. Qui aliam gratiam Christi, quam efficacem asserunt, nouum genus gratia procudunt; quod nec D. Augustinus, nec vilus post illum Latinorum Patrum, nec D. Thomas, vel vetustiorum Theologorum aliquis agnouit; nec Ecclesia in vilis Conciliis generalibus, aut prouincialibus approbatis: neque verò agnoscere potuit, nisi principia, quibus ipsa per antiquos PP. Christi gatiam desendit, sunditus euertat. Tomo 3. lib.2. cap.29. col.213.8 l.3.cap.1.col.251.

I. ETiam post Adæ lapsum præparatur a Deo, & ostertur hominibus gratia verè sufficiens; per quam infideles ad sidem conuerti, peccatores à peccato resurgere, præcepta seruare, peccata vitare, & in sustitu perseuerare possunt; si gratiz ipsi non desint; quæ tamen esse anno est, sic vt per eam re ipsa conuertantur, &c.

THEOLOGI SOCIET.

II. Sufficientis gratie nomen, si lanfenius in Augustino, aut PP. aut Conciliis aut Scholasticis antiquis non legerit; meminisse debet, nec Arianos olim in Scriptura legisse Trinitatis nome; nec ous nov; nec modo Trafsubstantiationis vocemin ea reperite Caluinistas; & tamen vtrique vthxretici damnati funt, quòdob nomen non repertum, remipsam negarint. Nos gratiam sufficientem quoad rem ipsissimam (ve de nomine lis ne fiat) Iansenio & in Scriptura, & in Patribus, & in Conciliis iam iam oftendemus; in Tridentinopræsertim, quod post catera, accuratissime de gratia definiuit : ex quo Iansenius omnino sobriè, & vt canis è Nilo, videtur bibere. Nomen verò sufficientis gratia & in D. Thoma, & Scoto infrà illi demonstrabimus.

III. Gratiam sufficienté monstrum vocare, monstrossifima est censura: doctrinam enim persimilem habet Monstro, siue Specimini Gommati-

• III. Gratia sufficiens videtur monstrum quoddam singulare gratia: estás lapsorum reparationi inutilis, etiam ad sexcentos sufficientia gradus aucta; solumno-

Jansenius.

Theologi Societatis.

lummodò peccatis faciendis maioriq, damnationi accerfenda seruit: lapsis hominibus citra Dei inuidiam damnandis, à recentioribus ideò excogitata, qui putant culpa reum neminem sieri, qui non careat eam euitandi sussicienti potestate. Tom. 3. lib. 3. cap. 2. col. 254. & lib. 3. cap. 3. col. 258.

TV. Gratia sufficiens è diametro repugnat medicinali adiutorio Christi:nam primam integritatem natura humana restituit; omne meritum & pramium dominatrici libertati vindicat; vnog, verbo Christo occlamatur: Recede à nobis, non opus est tuo medicinali remedio, sani sumus. Tom. 3. lib. 2. cap. 12. col. 134.

Quisquis talia dinina gratia adiutoriainsimis hominibus adserre nititur;
quadeserant si velint; in quibus permaneans si velint; cum quibus operentur si
velint: originalis peccati virus euacuat;
illassi liberi arbitrij vires esse, & Chrisum fustra venisse, gratis mortuum esse
persuadet. Tomo 3. lib.2. cap.27.
col.212.

Qui gratiam sufficientem ponunt, efficacem tollunt; peius ipsis Pelagianis hallucinantur. To. 3. lib. 3. cap. 2. col. 254.

Tale adiutorium gratus Pelagianicum est; & tale admittebant Semi-Pelagiani; & tamen vt haretici proseripti sunt. Tom. 3. lib. 3. cap. 1. col. 252.

Gratia sufficiens à Semipelagianis ortum habets & inde in Catholicorum scholas translataest. Tom. 3. lib. 3. cap. 12. col. 323.

Illud Apostoli 1. Corint. 10. Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; nullo modo tam indiscretè intelligendum, vt hoc in omnibus omnino sidelibus observetur; sed tantum orantibus, adeog, ferè electis: quarumdam enim cupiditatum tentationes aliquorum hominum vires superant, ita

V. Non potest post Adelapsum in Deostatui voluntas, qua omnibus velgeneralia vel sufficientia gratic adiutoria prepararit. Talia enim adiutoria non dantur omnibus; imò nulla post lapsum sunt. Tom. 3. lib.10.cap.2. col. 1013. Non dantur Christianis etiam instificatu. Tom. 3. lib.3. cap.12. col.323.

vieas superare non possint. Tom. 3. cap. 13. col. 328.

Quod Scholastici plerique docent: Deim V. Datur ergo etiam post Adæ lapsum hominibus omnibus, tum iustis,
tum etiam iniustis, gratia verè sufficiens; quâ & hi ad iustitiam peruenire, & illi in eadem perseuerare possint. Primò enim id exigit Redemptoris, Mediatorisque omnium, munus & officium. Qui sanè omnium,
Redemptor non esset; nisi omnibus

flico, cuius articulos citat Malderus. a de Gratia Qui inter cetera hoc afferunt: Post 9.111. art.3. Adæ lapsum gratiam nullam, nisi ele-483. ĉis dari: reprobos verò ita ad fidem, conuersionemque vocari & inuitari exteriùs, vt catamen illis dare Deus nolit. Vide articulum 51. & seqq. speciatim 72.

IV. Quòdgratia sufficiens, vtà Theologis exponitur, Pelagianismum aut Semipelagianismum sapiat, aut ab istis erroribus ortum ducat, atque enumerata à lansenio absurda annexa habeat; non nise x falsis omnino principiis adstruitur: nec aliter Semipelagianismi damnari potest, quam quomodo Catholicos omnes iuxta Tridétini decreta gratiam cum libero arbitrio conciliantes, istius erroris insimulant moderni hæretici, teste Stapletono lib. 4. de Iustificatione cap. 1.

Iansenius.

Deum post hominis lapsum adhuc habere voluntatem saluandi omnes homines nemine excepto; & ex illa volutate omnibus, etiam reprobis, sufficientem non solum redemptionem, sed & gratiam praparasse; doctrina S. Aug. prorsus dissentaneum est. To.3, lib. 10. cap. 3, col. 1018. Item col. 249. lib. 3. cap. 1. & alibi.

Consonant hæretici nostri temporis. Calvinvs lib.2.Instit.c.2.§.6.&lib.3.cap.24.§.3.Idem in Antid. Trid. ad sess. Porrò.&can.9. Pe-TRVS MOLIN ÆVS in quadam epistoa citata apud Malderum 1.2. fol.485. CHAMIERVS Tomo.3. lib.3. cap.6. §.12. &14. CONTRA-REMON-STRANTES in Specimine Amstelrod.art.44.

VI. Non adfuit hominibus sub veteri lege viuentibus, gratia sufficiens seruandi legem, vel vllum praceptum eius; sedpotius impediens. To.3. lib.3. cap.7. col.284.& lib.3.cap.8.col.288.

Sub lege positi nullum adiutorium bene viuendi prater legem acceperunt; & hoc locum habuit in omnibus Iudais, perpaucis exceptis. Tom. 3. lib. 3. cap. 5. col. 271.

Fuit quidam sub lege status, sub quo generaliter paucis exceptis, ante Saluatoris aduentum, non dabatur gratia sufficiens implendi id, quod iubebatur; multòminus gratia sufficiens ad salutem: sed è contrario talis gratia lationi legis, ac

scopo Dei capitaliter repugnabat. To.3.

lib.3, cap.5, col. 271. sub sinem.

Legislatio illum habekat scopum, vt
insonante pracepto, acterribiliter pænas,
nisi hoc facerent, comminante, gratia
necessitatem, ipså gratia adiuuantis subtractione docerentur. Tom.3. lib.3. c.5.

Hallucinatur quisquis legem eo scopo datam putat, vt eius luce eruditi facilius peccata vitarent: aut per gratiam sufficientem eam seruarent; hoc enim Apostodo & Aug. è diametro contrarium est: sed vt multitudine & magnitudine peccatorum; que ex lege sciebantur futura, corum superbia frangeretur. Lex enim

Theologi Societatis,

ex se sufficientia salutis media compararet. Secundò id persuadent Seripturæ, quæ omnibus, etiam post commista scelera, auxilium promittunt, & ad reditum celeremque conversionem omnes invitant: & vitio vertunt, si quis sic vocatus non reuettatur & vinat. Tertiò id ipsum Tridentinum definit, cùm homines, perpeccatum à Deo auersos, per eius gratiam adiustitiam se disponere, & gratiam per peccatum amissam recuperare, & post baptismum lapsos refurgere posse, vit doctrinaliter, itale viniuersaliter statuit. Sess. 6. cap. 5. de

14.6 can.29.

VI. Iudzi sub lege positi, quam. quam non ita copiosam, ac nunc Christiani, gratiam acceperint; quia tamen & iplià Christo redempti, & fideles erant; verè sufficientem gratiam accepère, qu'à legem fuam, (qu'z de se vires bene operandi non mibuebat) seruare; & non modoprafentis, sed & fururæ vitæ præmiamereri, & consequi possent. Cumenim singularia proipsis, tam de legisobseruatione, quam, posteam etiam grauissimè violatam, ad Deumconuersione, seuerissima in Scripturaexstent præcepta, & consilia; Deus autem impossibilia non præcipiat: necesse est eos, quod per legem autnaturæ vires non poterant, id per gratiam potuisse. Sane si Iudais omnibus, perpaucis exceptis, negata fuit gratia, quâ præcepta legis possent letuare; verum non fuisserillud Mossisde diuina lege testimonium: 2 Mandatum 18 quod ego pracipio tibihodie, non supran' est, neque procul positum, nequeincub Jitum vt possis dicere: Quis nostrumvs. let ad calos ascendere, vi deferat illudid nos, & audiamus, atque opere compleamus,&c. Nam ita fuisset supra eos,ita procul positum, ve nullis viribus id potuissent attingere;nulla orarione à cælo, vnde auxilium petendum erat,

Iansenius.

Theologi Societatis.

iustitiam reddidit difficiliorem, & quasi muro interposito impossibilem. Tom. 3.

lib.1.cap.11.col.43.& 44.
Testamentum vetus non ea de causa datum, vt per illius promissiones & observationem eorum salus aterna in tuto locaretur; veletiam de propinquo curaretur: sed ne res carnales illi à damonibus quarerent. Totum itaque erat carnale, tota veterum spes, tota charitas eorum erga Deum, totusq, cultus erat carnalis; ideog vitiosus. Profecto testamentum illud, nihil aliud fuit, nisi magna quadam quasi comædia. Tom. 3. lib. 3. cap. 6. col.278. in medio. & 279. initio. & 282. in medio.

VII. Infideles carent gratia sufficienti ad salutem, tam proxima, quam remota; & omnibus principiis eius. Gratia sufficiens infidelium à Semi-Pelagianis excegitata. Tomo 3. lib.3. cap.11. col.304. & lib.3. cap. 12. col.320.

Confonant hæretici nostri temporis. CONTRA-REMONSTRANTES in Specimine Amsteirodam.art.57. & 52. LVTHERVS de seruo arbitrio Tomo 3. Idem in prafatione in vetus Te-flam. Tom.3. Idem in Epift. ad Galat. cap.3.&5. CALVINVS 2. Inflit. cap.7. §. 2. 6 10.

arcessere. Vana etiam fuisset illa Dei apud Isaiam expostulatio: a Quid est atsai.cap.s. quod debui vltrà facere vinea mea, & v.4. non feciei? In promptu enim suisset Israëlitis, (per vineam ibi designatis,) illa ex Ianlenio responsio: Non adfuit nobis sub lege viuentibus gratia sufficiens servandi legem vel vllum praceptum eius. Illam dare debuisses; vt meritò obiiceres: Expectaui vuas & fecit labrufcas.

VII.Infideles quoque, quamquam nullis actibus, quos exercerent, moraliter bonis, fidem gratiamve, vel de congruo mereri, aut ad eam debite se disponere possint, (quod volebant Semi-pelagiani) tamen necinillis ex parte Dei sufficiens auxiliu deest; quo primò ad fidem, & falutem perueniat, si supernaturalibus inspirationibus,à Deo immitti solitis, attendat; & sicvocanti Deo, & advlteriora gratie auxilia disponenti, non desint.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

DEVTER ON. 30. V.II. & feq. Mandatum hoc, quod ego pracipio tibi hodie, non supra te est, neque procul positum: sed iuxta te est sermo valde, in ore tuo, & in corde tuo, vt facias illum. Considera qu'od hodie proposuerim in conspectutuo vitam & bonum; & è contrario mottem & malum: vr diligas Dominum Deum tuum. . . . Elige ergo vitam, vt & tu viuas. Illustria est het exaggeratio & alhostatio, vt omnes Dei mandata explere eligant, nisi habeant gratiam para-

PROV. 1.v. 20. & feqq. Sapientia foris prædicat: Conuertimini, en profetam vobis spiritum meum.....Quia vocaui, & renuistis: extendi manum meam, & non fuit, qui adspiceret: despexistis omne consilium meum, & increpationes meas neglexistis.

SAP.12.1.1. O quam bonus & suauis est Domine spiritus tuus in omnibus, ideoque eos qui exerrant partibus corripis: vt relictà malitià credant in te Domine.

IDEM 12. v. 20. Si enim inimicos seruorum tuorum (Chananeos) & debitos morti, cum tanta cruciasti attentione, & liberasti, dans tempus & locum, per quæ possent mutari à ma-

litia: cum quanta diligentia iudicasti filios tuos? In EM 13. F. 5. & 8. A magnitudine enim speciei, & creatura, cognoseibiliter poterit creator

horum videri: sed tamen adhue in his minor est querela. Iterum autem nec his debet ignosci: si enim tantium potuerunt scire, vt possent æstimare sæculum: quomodo huius Dominum non faciliùs inuenerunt?

THESES THEOLOGICA.

Ecett. 15.12.18. Ante hominem vita & mors: bonum & malum, quod placuerit ei, dabitut illi: quoniam multa sapientia Dei; & fortis in potentia, videns omnes sine intermilione.

IDEM 18. 17. 25 seq. Quid est homo, & quæ est gratia illius?.... Propter hoe patiens est omnem carnem.

Miscricordia autem Dei super

omnem carnem.

IDEM 51.v.31. & feq. Appropriate ad me indocti, & congregate vos in domum disciplina...

Comparate vobis sine argento, & collum vestrum subiscire sugo, & susciplinam: in proximo est enim inuenire eam.

IDEM 5. P.4. Quid est quod debui vltrà facere vineæ meæ, & non seci ei? An quod exspectani vt faceret vuas, & fecit labruscas?

Si non dedit Deus gratiam sufficientem, unde expectauit unas? si dedit efficacem, quomodo vima suit labrusco Vide autem ineptam & friuolam in hunc locum expositionem Ianjeny, tomo 3, lib.3, de Gratia Chissis del uatoris cap. 18. col. 361.

Is A. 65. v. 2. & ROM. 10. v. 21. Expandi manus meas tota die ad populum non credentem.

EZECH. 18. v. 23. & 32. Numquid voluntatis meæ est mors impij, dicit Dominus Deus; & non vt conuertatur à viis suis, & viuat?.... Quare moriemini domus. Israeli quia nolo mortem morientis dicit Dominus; reuertimini & viuite.

Vana hac est protestatio & invitatio; niss saltemparata sit gratia sufficiens, cum non detur comibus ssatu.

Ezech. 33.v.10. seq. Sic locuti estis dicentes: Iniquitates nostra, & peccata nostra super nos sunt, sec. ... Die ad eos: Viuo ego dicit Dominus Deus: nolo mortem impij, sed viconartatur impius à via sua & viuat. Conuertimini, conuertimini, &c. ... impietas impij por nocebit ei.

Os EE 13.7.9. Perditio tua Israel: tantummodo in me auxilium tuum.

MATTH. 11. v. 28. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficianvo.

IDEM 23. v. 37. Quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congrega
pullos suos sub alas, & noluisti?

IOAN. 1. P. 9. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem inhune mundum. Act. 2. P. 51. Vos semper Spiritui sancto resistitis: sicut Patres vestri & vos.

1810.14. v. 16. Et quidem non fine testimonio, semetipsum reliquit benefacions de cela dans pluuras & tempora.

IND 17. v. 25. & feq. Cùm ipse det omnibus vitam & inspirationem & omnia.... den niens statuta tempora, &c. quærere Deum si fortè attrectent eum, aut inueniant, quanuis non longè sit ab vnoquoque nostrûm.

Rom.1.v.19. & feqq. Quod notum est Dei, manifestum est in illis: Deus enim illis manifestuit. Inuisibilia enim ipsius à creatura mundi, per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciumens sempiterna quoque eius virtus, & diuinitas: ita vt sint inexcusabiles.

Fuissent ergo excusabiles, somni luce diuină & omni testimonio eius destinui eum non cognonismi.

ROM. 10. v. 20. Inuentus sum à non quærentibus me; palam apparui iis, qui me non interogabant.

2. Thess. 2. v. 10. Caritatem veritatis non receperunt, vt falui fierent, ideò mittet illis Des operationem erroris.

1. Tim. 4. v.iô. Qui est saluator omnium hominum, maximè fidelium. 2. Pet R. 3.v.g. Nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reuerti.

1. IO AN. 2. v. 2. Ipfe est propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantim, ide etiam pro totius mundi.

Apoc. 3.v.20. Ecce to ad oftium, & pulso; si quis audierit vocem meam, & aperurit mbi ianuam, intrabo ad illum.

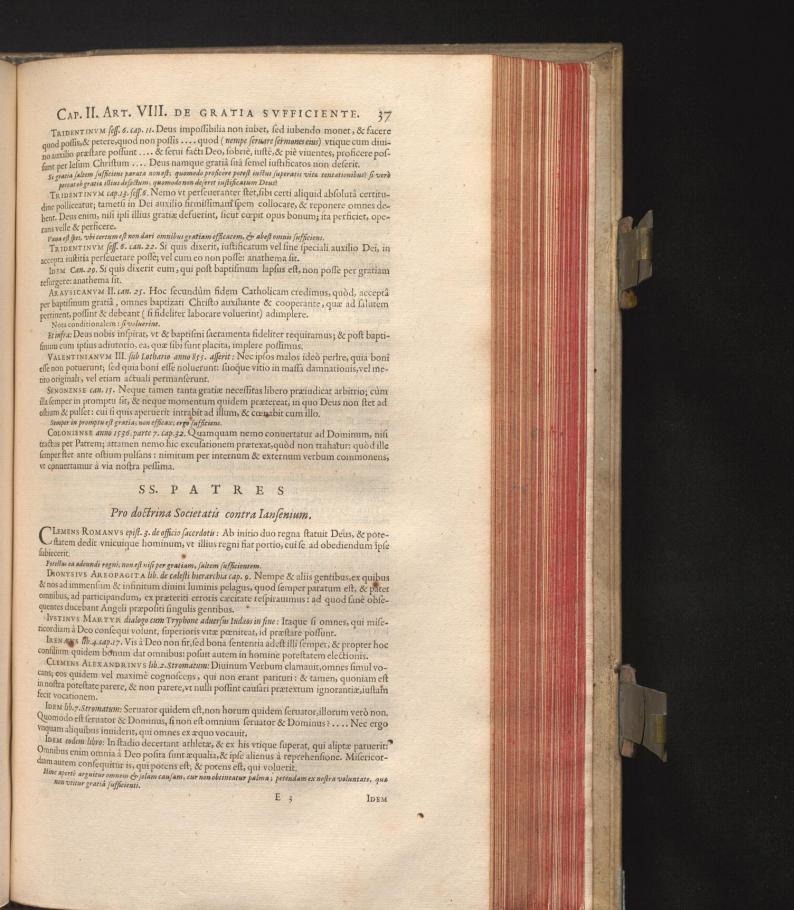
Attitatis, interació ad intili.

Huc faciuns omnia ea, quibus Deus omnes ad conuerfionem & pænitentiam exhortatus, quibus exprésaus
peractam pænitentiam, ideog, varias pænas intentas.

CONCILIA-

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

ATERANENSE sub Innocentio III. cap. firmiter: Si post susceptionem baptismi quispiam to lapsus fuerit in peccatum, per veram poenitentiam semper potest reparati.

THESES THEOLOGICA.

IDEM in Oratione exhortatoria ad gentes: Audite qui estis longe, audite qui prope, nullis coltum est Verbum, lux est communis, omnibus illucescit hominibus: nullus est in Verbo cyn-

Cyprianvs lib.4. epift. 7. Si dies omnibus æqualiter nascitur, & si sol super omnes pante Cyprianvs 110.4. 1911. 7.51 dies Guinfolds aqualité dies verus in Eccleta sua, lumente aquali luce diffunditur; quantò magis Christus sol & dies verus in Eccleta sua, lumente acterna pari aqualitate largitur? Vnde apparebat Christi indulgentiam, & czelten granditer omnibus dividi, sine sexus variante. eternæ part æquantate targreur.
tiam, postmodum secuturam, æqualiter omnibus dividi, sine sexus varietate, sine annonum discrimine, fine acceptione persona, super omnem Dei populum, spiritualis gratta manna infundi. Planè eadem gratia spiritualis, que equaliter in baptismo à credentibus samtur, in conuersione, atque actu nostro po tmodum vel minuitur vel augetur.

ARNOBIVS senior lib.2. adu. gentes: Omnibus vniformiter (Deus) potestatem adseveniend facit. Patet, inquit, omnibus fons vita, nec ab iure potandi quifquam prohibetur aut pelliur. Si tibi fastidium tantum est, vt oblati respuas beneficium muneris: quin imò, si tantum se pientia præuales, vt ea quæ offeruntur à Christo ludum atque ineptias nomines qui dinuitas peccat, cuius folæ funt hæ partes, vt fub tui iuris arbitrio fructum fuæ largitais exponat

HILARIVS lib.1. de Trinitate: Esse filios Dei, non necessitatem esse, sed potestatem; qua proposito vniuersis Dei munere, non natura gignentium afferatur; sed voluntas pramium co-

EPHREM SYRVS ferm.3. de compunctione: Semper eius gratia corda nostra visitat; sed situr immundum offenderit, illico recedit; rurfufque Deus mifericordià tactus, cogu eumad nos peccatores inuifendos venire..... Nequit enim penitus nos graria deferere: à propria em ipfus benignitate eò adigitur (Deus) vt omnium nostrûm misereatur.

AMBROSIVS sermone 8. in Psalmum 118. Sol institute omnibus ortus est, omnibus venis, o mnibus passus est, & omnibus resurrexit; si quis autem non credit in Christum, generalibe neficio ipfe fe fraudat; vt fi quis clausis fenestris radios solis excludat.

IDEM vel potius PROSPER lib. 2. de vocatione gentium cap. 6. Etiam nunc in extremis mund partibus funt aliquæ nationes, quibus nondum gratia Saluatoris illuxit; quibus mensuranmen generalis auxilij, quæ desuper omnibus semper hominibus est præbita, non negatur.

IDEM eodem lib.cap. 7. Cum tamen illud quia omnes homines velit saluos fieri, &in ani tionem, veritatis venire, non oporteat nisi perpetuum, aternumque sentiri, secundimes mensuras; quibus Deus dona generalia, specialibus nouit cumulare muneribus; vt & quiefortes gratia fuerint, de fua nequitia redarguantur; & qui eius lumine enituerint, noninfo merito, sed in Domino glorientur.

Hac ipfa doctrina est, quam inculcamus

HIERONYMVS in Pfal. 140. tom. 7. O infelicissimum humanum genus, qui peccata esculmus dicentes: Victus à natura; cum in potestate nostra sit, & peccare, & Domino adiumata

IDEM in epistola ad Cyprianum. Homo à principio conditionis Deo vtitur adiutore: & cim illius sit gratia, quòd creatus est, illiusque misericordia, quòd subsistit & viutanihilboniope ris agere potest absque eo, qui ita concessit liberum arbitrium, vt suam per omnia opera gitiam non negarit.

Dat ergo sufficientem, cum non semper det efficacem

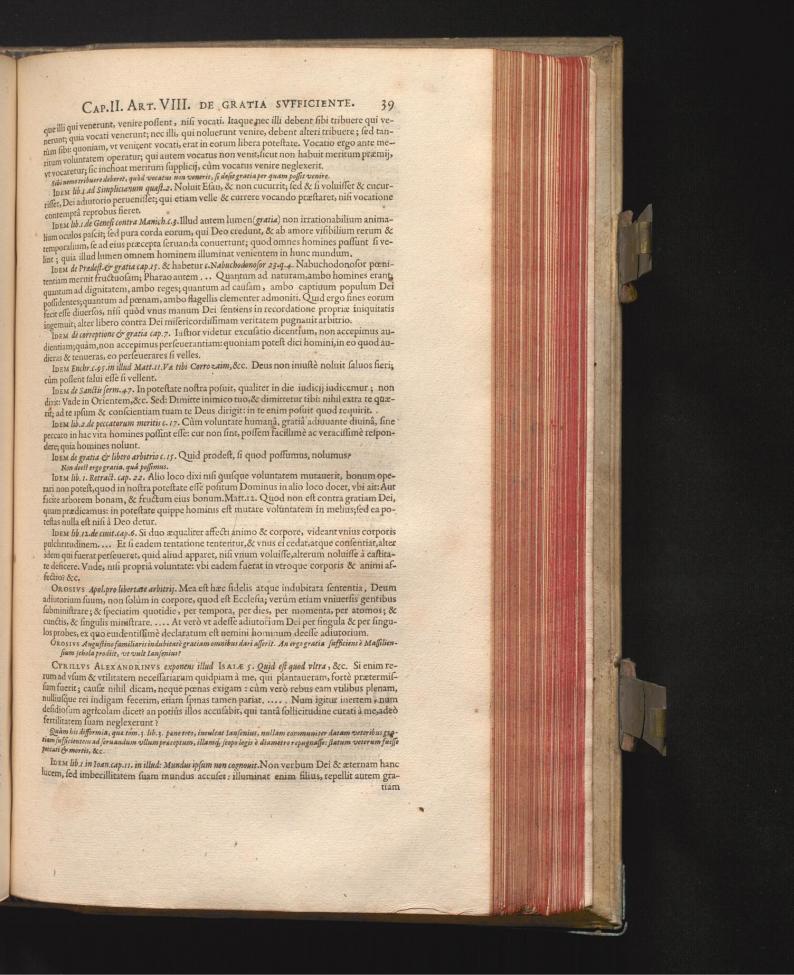
CHRYSOSTOMVS homilia 7. in Ioannem: Illuminat omnem hominem venientem in hum mundum: illuminat profectò quantum in iplo est. Si qui autem sponte sua, mentis oculis conniuentibus, ad huius lucis radios aciem dirigere noluerunt; non ex luminis natura in tene bris perstiterunt; sed ex malitia sua, qui sponte tanto se dono indignos reddiderunt.

IDEM homilia eadem: Gratia in omnes diffusa est: non Iudæum, non Græcum, non Barbrum, non Scytham, non liberum, non feruum, non virum, non mulierem, non fenem, non fenem uenem excipit aut dedignatur: omnibus eadem est, omnibus se facilem exhibet, omnes par honore aduocat: qui autem eius munere frui negligunt, hanc suam cæcitatem sibi ipsis im tent: cum enim detur omnibus, omnibus pateat, & à nemine prohibeatur, petitii quidamt nequam homines proprià dumtaxat malitià ingredi recufant.

IDEM ad Rom. 9 ferm. 16. Vnde igitur alij vasa sunt iræ; alij verð misericotdiæ expropra voluntate, Deus enim quoniam vehementer bonus est, erga vtrosque bonitatem suam declara. Nec enim corum tantummodo, quos faluauit; fed &, quantum in fe fuit, Pharaonis mifetus eft. Quòd autem faluatus non est, totum per suam ipsius voluntatem sterit, ita vi quantum ad eum attinebat, nihil ab illis, qui saluati sunt, minus habuerit.

Viden Pharaoni, indubie reprobo, non defuisse gratiam ad salutem: Idem paulo post dieit Augostum, mequil quam circa hoc retractanit.

Avgvst. lib.83. Queft.q.68. Ad illam cœná nec omnes,qui vocati funt,venire volueruntat

tiam creatura..... Neglexit vlterius currere, sussodit illuminationem ex desidia, & contemplit hanc gratiam.

Muam? niss sufficientem?

Suam? niss sufficientem?

IDEM lib.11 in Ioan. Quod si proditor æqualiter aliis discipulis Saluatoris auxilium non habuillet; frustra hæc à nobis dicerentur; sin autem non minus quam ceteri diuna gratia regebatter quo modo etiam no feruanit eum Christus, qui suum patrocinium ei prastiit que quantum ad ferendam opem attinuerit, feruasset hominem, nisi vitro ille in perditionem inquantum act reteriation par la proposition de la conferencia del conferencia del conferencia de la conferencia del conferencia del conferencia de la conferencia del conferencia diderunt.

PROSPER De vocatione gentium lib. 2. cap. 5. Quæ (gratia) eth parcior anteà, atque occultor fuit: nullis tamen saculis se negauit, virtute vna, quantitate diuersa, consilio incommutabili

opere multiformi.

IDEM eodem lib.cap.13. Cum ergo talia ad Cain loqueretur Deus, numquid ambiguum el, voluisse eum, & (quantum ad illum medendi modum sufficiebat) egisse vt Cain ab illoimpietatis furore relipisceret: sed malitia pertinax inde facta est inexcusabilior, vade debuitesse

Vnde malitia ea "inexcusabilior facta, nisi ob reiectam gratiam, qua offerebatur?

IDEM eddem lib.cap.23. Non irreligiose arbitror credi, neque inconvenienter intelligi,quid isti paucorum dierum homines ad illam pertineant gratiæ partem, quæ semper vninetis est impensa nationibus; qua vtique si bene corum vterentur parentes, etiam ipsi per cosdem inuarentur.

IDEM ibid. cap. 26. De sua habens mutabilitate si deficit; de gratia opitulatione si profice. quæ opitulatio per innumeros modos fiue occultos, fiue manifestos omnibus adhibetur; & quòd à multis refutatur ipsorum est nequitiæ; quòd autem à multis suscipitur, & gratizest diuinæ, & voluntatis humanæ.

Audin Ianseni hic dividi opisulationem Dei in eam, qua reluctantium nequitià refutatur, nempe sussidiate,

டு eam, qua suscipitur, minirum esticacem? IDEM ibid. cap. 29. Vniuersitati hominum ita multiplex atque inestabilis bonitas Deicoafuluit semper, & consulit: vt neque vlli pereuntium excusatio suppetat, de abnegato sibila. mine veritaris: neque cuiquam sit liberum de sua iustitia gloriari.

IDEM, ibid. cap.31. Elaboratum est, quantum Dominus adiuuit, vt non solum in nouissimis diebus, sed etiam in cunctis retrò sæculis, probaretur gratiam Dei omnibus hominibus adfuisse; proudentia quidem pari & bonitate generali; sed multimodo opere, dinersaçõe menfurâ.

Aduerse hic dicigratiam omnibus hominibus adfuisse, & omnibus saculus, & supra cap.19. camualingm Vtermelius ca in parte Augustini mentem assecutus: PROSPER, an Iansenius?

LAYRENTIVS NOVARIENSIS de Panitentia colum. 4. Post baptisma remedium tuum inte

ipso statuit, remissionem in arbitrio tuo posuit. GREGORIVS lib. 33. Moral. cap. 20. Ideirco nequaquam calestis gratia pramia atemapercipiunt; quia ea nunc dum promereri poterant, ex libero arbitrio contempserunt.

BERNARDVS ferm. 5. de Quadragefina: In nobis est, si vinci nolumus; & nemo vestrimm hoc certamine deiicitur inuitus: sub te, ô homo, apperitus tuus est, & tu dominaberis llas. Potest inimicus excitare tentationis motum; sed in te est si volueris dare velnegare confen fum: in tua facultate est, si volueris inimicum tuum facere seruum tuum, vt omnia ibitooperentur in bonum.

SCHOLASTICI DD.

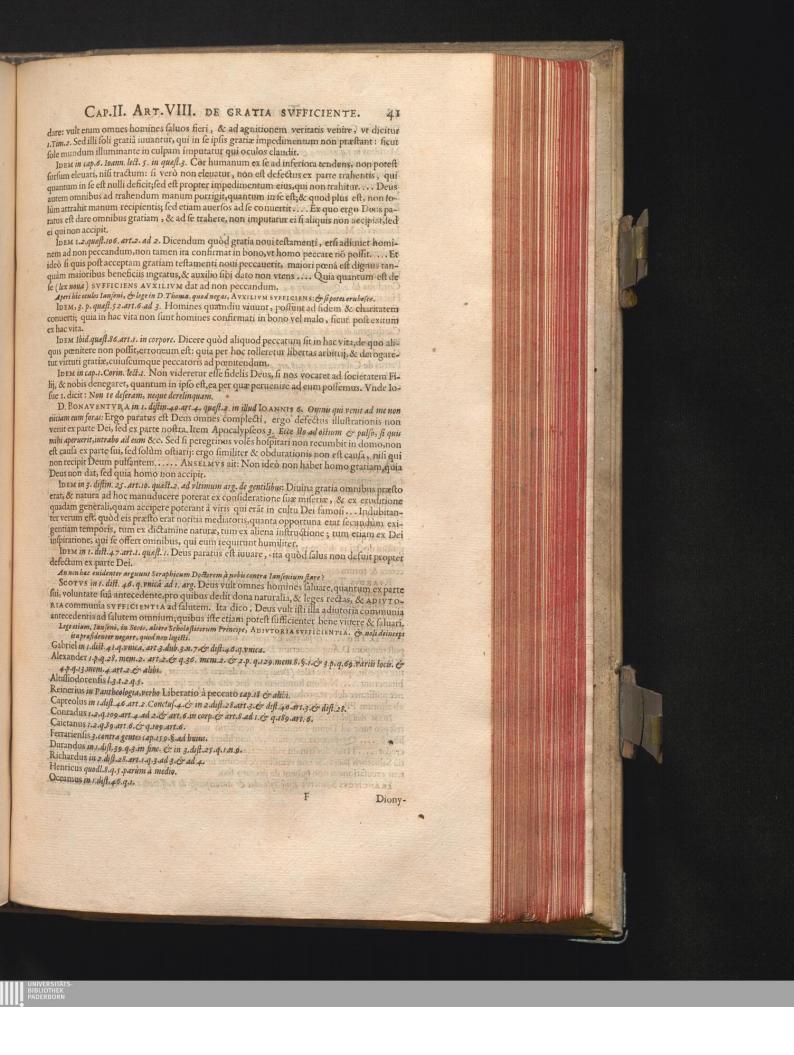
Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS deveritate q.24. art. 11 in corpore. Obstinatio in via est imperfecta, ita quod non D. de facili possit quis cooperati, vi exeat de peccato; non potest autem ita esse obstinatus in malo, quin ad suam liberationem cooperari possit.

IDEM in 4. dissim. 20.q.1. a.1. Deus, qui dat omnibus abundanter, nulli gratiam denegat, qui quod in se est facir, vt se ad gratiam præparet Quamdiu manet homini vsus libenarbani

in hac vita, potest ad gratiam se præparare de peccatis dolendo.

IDEM contra gentes cap. 150. Cum hoc sit in potestate liberi arbitrij, impediredmina gratiæ receptionem vel non impedire; non immeritò in culpam imputaturei, quimpedimentum præstat gratiæ receptioni. Deus enim quantum in se est, paratus est omnibus gratian

THESES THEOLOGICA.

Dionyfius Carthufianus in 1 dift. 46.q.i.in fine & in 2 dift. 28.q. 2.poft medium. Argentina in 2. dist. 27 q. vnica art 3. Marsilius in 1.q.20.art.3.6 in 2.q.18.art.3.concl.4. Gerson p.1. alphab. 24. In Reg. Mor. litt.m. Maior in 1. dift. 41.9.1.5.2. & ad 4. & in 2. dift. 28.9.1. ad 17. Abulensis in losue cap.11. q.80.6 in Matt.21.q.211.6 alibi. Nicolaus de Orbellis in 2. dist. 28. q. vnica post medium. Roffensis art. 36. contra Lutherum. Castro verbo Gratia haresis 1.ad obiett.1.6 de lege panali l.2.c.14. Joannes de Medina codice de panit.tr.1.tota q.11. Michael de Medina 1.3. de recta in Deum fide c.3. Andreas Vega 1.13.in Trid.cap.13.6 c.23. Victoria in relect. vltima de peruenientibus ad vsum rationis. Dominicus Soto I.i.denat. & graria cap. 15 & cap. 18. & in 4. dift. 15. q. 1. art. 1. Corduba lib. 2. Quastionarij q.4. Horantius in locis cath l. r.cap. 45. Contarenus Cardinalis in Epift.de pradeft. Camerarius la de grat & lib.arb.c.8. 6 toto lib 3. Carthagena de pradest.discursu 8.dub.1.2.3. Bartholomeus Medina 1.2.q.109.art.10. Cumel varis quastionibus discursu 5.concl.3.6 6. Item 1.p.q.23.art.3.6 alibi. Petrus de Cabrera in 3.p.q.18.art.4.dift.6.dub.1. Didacus Aluarez de auxiliis disp. 112. Gabriel Pennottus in propugn humane libert.lib.9.6.4.

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

Drianvs PP. VI. Viatoribus, etiam perditæ vitæ peccatoribus, sufficienter assistante de peccatoribus, sufficienter assistante de peccatoribus, sufficienter assistante de peccatoribus, sufficiente rasistante de peccatoribus de capituitate de redemptione trast. 5. c. 3. conclus. 8. Pià quadam fiducià docemus omni homini peccatori sub visi liberi arbitrij vitam agenti calitus dispensari pro loco & tempore sufficiente excitationis internæ auxilium, quo valeat credere Deum, &c. Omniomini am adulto secundum vicissi tudinem temporum diunitus communicantur auxilia quadam speciaha, quibus valeat ad quærendam gratiam Dei promoueri in viam salutis. . . . Exhquitini doctri na discinus piè de Deo sentiendum esse, vi opinemur etiam Pharaoni & figypriis datam esse misseriordiam, qua possent resipisere, quam & sapientia approbat. Vide cetera & totum cap. 4.

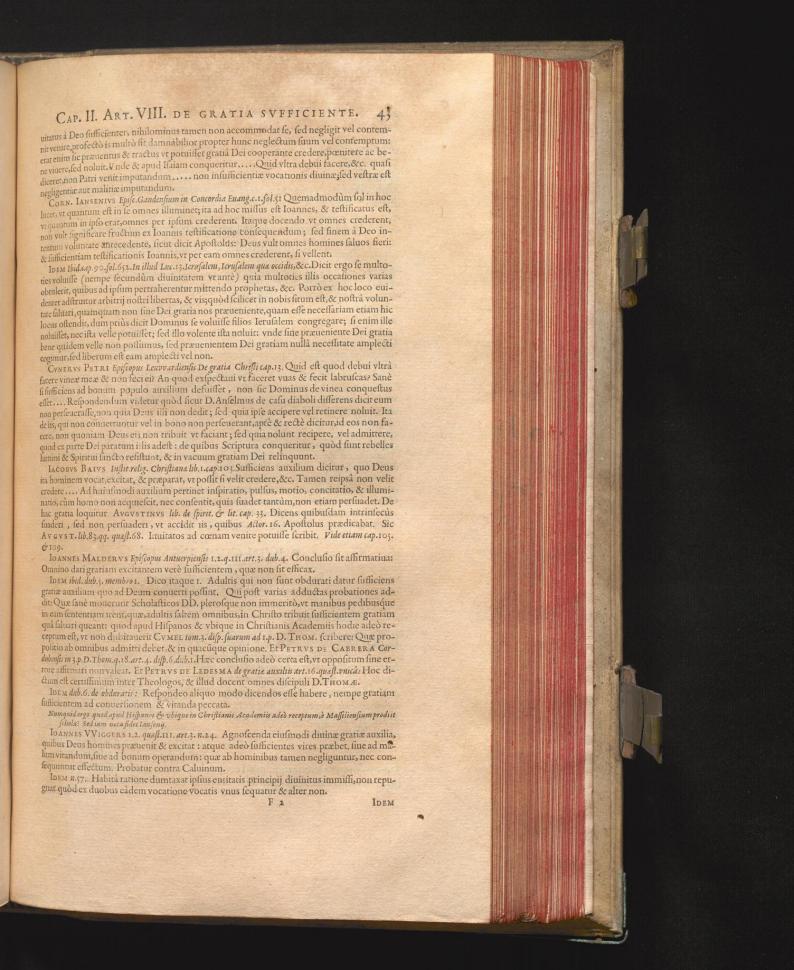
RVARDVS TAPPERVS de lib. arb. fol. 320. Manifestum est præterea, quòd inter duos similiter (quantu ad illuminationes & inspirationes & alia, exceptà tamen gratià prædestinations) sieri potest quòd vnus pœniteat & perseueret, & non alius, &c. ... fol. 331. Verum nonest, quòd Deus, quantu in se est, ommbus æqualiter suam gratiam inspertuur: quàuis scripturissi consentaneum, quòd Deus, quantum in se est, omnes i uuat & suam impertuur: quàuis scripturissi docet D. Tho ... fol. 336. Ex quibus omnibus videtur quòd veteres seriptores ante & post tempora D. Aug. docuerunt Deum gratiam situm omnibus offerre, atque ingerer: imò & sidem esse generale donum, sustitiam quo que esse generale munus ... fol. 39. Pè sentire expedit, quòd nec tales (Deus) prorsus deserat & abiciat, qui in tenebris instessitation. ... Nullum hominem in hac vita absque spe veniæ relinquendum vi sperate nec possitiones debeat, probant nonnulla testimonia Scripturarum, nec reipsà dissenti B. Ave. ab aliorum PP. Ambros. Chrysoft, &c. sententia.

ab altorum PP. AMBROS. CHRYSOST. & Crententra.

IDEM ibid fol. 321. Stigitur deeft gratia, quâ opus est, vrad Deum conuerti possit, non potets pro tunc ad Deum conuerti, & necessario non conuertitur, & per consequens non liber con credit com non sit in eits potestat vicredat ... Hanc doctrinam videtur tradere Avovs T.... & consirmatur express sententia Saluatoris 10an. 15. Si non venissem & locutus non suissem peccatum non haberet; nuncau-

tem excusationem non habent de peccato suo.

FRANCISCYS SONNIYS Episc. Sylvaduc. & Antuerpiensis de Pass. Dom.c. 20. Qui est trastus & interest.

IDEM n.77. Dico sextò: Credere possumus neminem adultorum sic gratia destitui, yt numquam ad ostitum cordis pulser Dominus, numquam salutares suggerar cogitationes, quibus se ad sidem, pœnitentiam, & salutem possit disponere: singulos & vniuersos trahit & voca, yt cum filio prodigo ad Patrem reuertantur.

THOMAS STAPLETONYS Professor Louaniensis tom. 2. lib. 4. cap. 8. Ex Scriptura & PP. sicconcludit: In qualicumque præsentia gratiæ, tamen voluntas liberè dissenti, liberè non credit, liberè non venit, denique etiam liberè contra gratiam pugnat.

Doctrina eadem sæpius impressis Thesibus in scholis publicis Louanij desensa.

PRefide IACOBO IANSONIO In Thesibus anni 1598.23. Iunij conclus. 3. Subdividitur gratia acturlis in earn quae est sufficiens tantum & in esticacem. Priorem institucationmibus dan omnino existimamus, non ita posteriorem.

Item anno 1607. 24. Septemb. concl.2. Item anno 1608. Item anno 1610.24. Apr. Item anno 1610.

Prefide IA COBO CLAR 10 In Thesibus anni 1600.19. Ianuar. Qui signanter addit conclusione, Gratiam sufficientem & auxilium haberi à quouis adulto pro toto eo tempore quo medite saltem conuerti & saluari possit: quin etiam ad vitandum nouum peccatum nullam mquam homini negari.

Item anno 1607. 6. Febr. conclus. 2. Item anno 1608. 16. Maij conclus, Item anno 1614. 21.0 alb.
Praside SAMVELE LOY AERTS in Thesibus anno 1607. 24. Septem. Item. 1611. 28. Nonem. Item. 161.
conclus. 2. Addit verò concl. 3. Ad noua peccata vitanda datur adultis peccatoribus etiamobinatis suo modo gratia sufficiens.

Prefide IO ANNE MALDERO in Thefibus 1608.8, Aug.concl. 3. & 6. Item 1610.30. Lau. concl. 3. dit: Gratiam omnibus paratam effe, vt vel à peccatorum cœno emergant, vel ne nous micciantur, fuadet infinita Dei bonitas, & Redemptoris φιλανθρωπία. Vide fimilia concl. 4.

Item 1610.23. Martij, concluf. 1. fic habet: Habent omnes adulti auxilium fufficiens faltemme diatè. Idem intellige de obduratis & excæcatis.

Prefide GVILIELMO FABRICIO in Thesibus 1612. 9. Martij concluso 4. sie babet: Gratamiuscientem omnibus adultis, etiam excæcatis & obduratis dari, suadet infinita Dei bonias, & Christi Domini pro omnibus mortui copiosa redemptio. Item 1612. 17. Maij.

Prefide IOANNE WIGERS 1637. 3. Martij.
Prefide IOANNE SCHINKELIO 1637. 12. Iunij concluf. 4.

ARTICVLVS IX.

An gratiæ resisti possit?

IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

I. N'llum adiutorium gratie, cuius vius ita ponitur in arbitrio voluntatis, vt illo vtatur, aut non vtatur; vt illud amplectatur aut deserat; aut illi consentiat, aut non consentiat, si voluerit, ad medicinale adiutorium (sine veram gratiam Christi) vllo modo pertinere potest. Tom. 3. lib. 2. c. 5. col. 103.

II. Cùm

I. Cym Concilium Tridentinum, (quod post cetera accuratistime omnia ad auxilia gratiæ spectantia tradidit) definiat: ahomine à gratiæ spectantia præueniente excitatum, eidem gratiæ liberè assentiri, & cooperatistic, vt illam etiā abiticere possit, nempe non assentiendo, nec cooperando: & banathemate damnet, dicentem: Liberum hominis arbitrium a traditional dicentem: Liberum hominis arbitrium a

Deo motum, & excitatum, nihil cooperari, neque posse dissentire, si velit; malè omnino Iansenius, tale adiutorium à gratia Christi excludit.

II, Tri-

Iansenius.

II. Cùm adiutorÿ gratiæ vsus, és non vsus, actio és cessatio, libertati subditur; vel cacis manifestum est, impossibile esse, vt sit aliud adiutorÿ genus, quàm possibilitatis; quod Pelagianus error asseruit. Tom. 3. lib. 2. c. 9. col. 24.

III. Nullaomnino gratia Christi effeëtu suo caret; sed omnino efficit vt voluntas velit, & aliquid operetur. Vnde gratia & bonum opus ita reciprocantur, vi sicut ex gratia data mox effeëtus operis consecutus infertur; ita vice versa ex defeëtu operis, gratiam non esse datam. Tom. 3. lib. 2. c. 25. col. 202. & 204.

IV. Adiutorium gratia antelapsum Adatale erat, vt ab ipso libera voluntatis nutu penderet; saluag, maneret illa libertatis in vtramque partem slexibilis indifferentia: nunc verò tale est, quod suapte essicacià faciat insluere facultatem, nec ipsius libero arbitrio subiaceat. Sed hoc ipso quo adtur, simul vsus eius, è insluxus detur: sicut hoc ipso quo adest iustitia, sit iustus animus. To 3. lib. 2.c.4.col.97.

Consonant Hæretici nostri temporis, Calvinvs lib.2. Instit. cap.2. §.10. & cap.3. §.10. Idem in Antid. sessionis 6. §. Porro. & in can.4. einstem sessionis 6. Lvt hervs de serva arbitrio: qui liber totus eodem spectat. Idem in Genes. 2. Contra-remonstrantes in Specimine Amstrelrod.ar.73. apud Malderum 1.2. & lidem art.72.

Theologi Societatis.

II. Tridentinum cùm non aliam describat gratiam, quàm quâ Deus hominem præueniat, vocet, excitet, moueat, illuminet, cortangat, & bona inspiret: & de his omnibus dicat hominem à Deo motū, & excitatum dissentire posse, deesse posse, dabitecte posse, deesse posse, abitecte, & cui dissentire, ac deesse quis potest, veram Christi gratiam esse; vel pro ea, quam tradere Concilium debuerat, Pelagianum nobis errorem obtrudere.

III. Exhortatur nos Apostolus ne e2. Cor. 6. in vacuum gratiam Dei recipiamus: idest, ne este cu & sine adquem data est, careat. Sentiebat ergo carere eo posse: nece cam, quam Iansenius, sinter gratiam & opus; interque non opus & non gratiam agnoscebat recipiocationem. Nec verò S. Stephanus, cum ait: f Duraceruice & incircu- f Aā. 7. 51. ciss cordibus, vos semper Spiritui sancto (id est eius gratia) ressistiva Poterant ergoresistere, & gratia non obtem-

IV. Adæadiutorium ob hocampliùs in nutu erat voluntatis, quòd totum in habitualibus donis confisteret; nec perinde vtnos, ille gratiæ actualis impulsuindigeret: qui tamé dum in nobis sit; ita suauiter allicit, vt libertatis indisferentiam nullà necessitate violet. Sic enim Christus loquitur: g Ego sio ad ossium, & pulso; si g Apoc. 3. quis aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum q. d. non persfringam, nisi confentiendo vltro aperiat.

Contract of the Contract of th

SCRI-

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

PROVER B. I. 24. Vocaui, & Fenuistis; extendi manum meam, & non erat qui aspiceret. PROVERB. 1. 24. Vocati, & tendito, facere vineæ meæ, & nonfeciei; an quodenpe-Ctaui, vt faceret vuas, & fecit labruscas?

am, vt facciet vuda, ce tech taleta die, ad populum incredulum &c. qui ad itatundam prouocat me, ante faciem meam semper.

Ps Al. 94. 8. Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra. MATTH. 20.16. Multi vocati, pauci verò electi.

IDEM 22. 3. Misit vocare inuitatos ad nuprias, & nolebant venire.

IDEM 23, 37. Quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congrega pullos fuos fub alas, & noluifti?

ACTOR. 7.51. Vos semper Spiritui sancto resistiris.

Rom. 2. 5. Benignitas Dei ad poenitentiam te adducit: tu autem secundum duritem num & impænitens cor thesaurizas tibi iram in die iræ.

2. Corint. 6.1. Exhortor vos, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis,

CONCILIA

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

TRIDENT. Seff. 6. cap. 5. Tangente Deo cor hominis inspirationem illam recipiones

IBIDEM cap. 11. Deus sua gratia semel instificatos non deserit, nisi ab eis prins deseratur. IBIDEM Cap. 13. Deus, nisi ipsi illius gratiæ defuerint, sicut cæpit opus bonum, ita perfect. operans velle, & perficere.

Івідем сап.4. Si quis dixerit, liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum.... non posse dissentire, si velit; anathema sit.

SENONENSE anno 1528. decreto fidei 15. Non est rale trahentis gratia auxilium, cui ressimo

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

ARNOBIVS lib. 2. aduersus gent. Vis sumere quod offertur, atque in tuos vius connettere consulueris tu tibi: aspernaris, contemnis, despicis ? te muneris commoditate printanenis nulli Deus necessitatem affert.

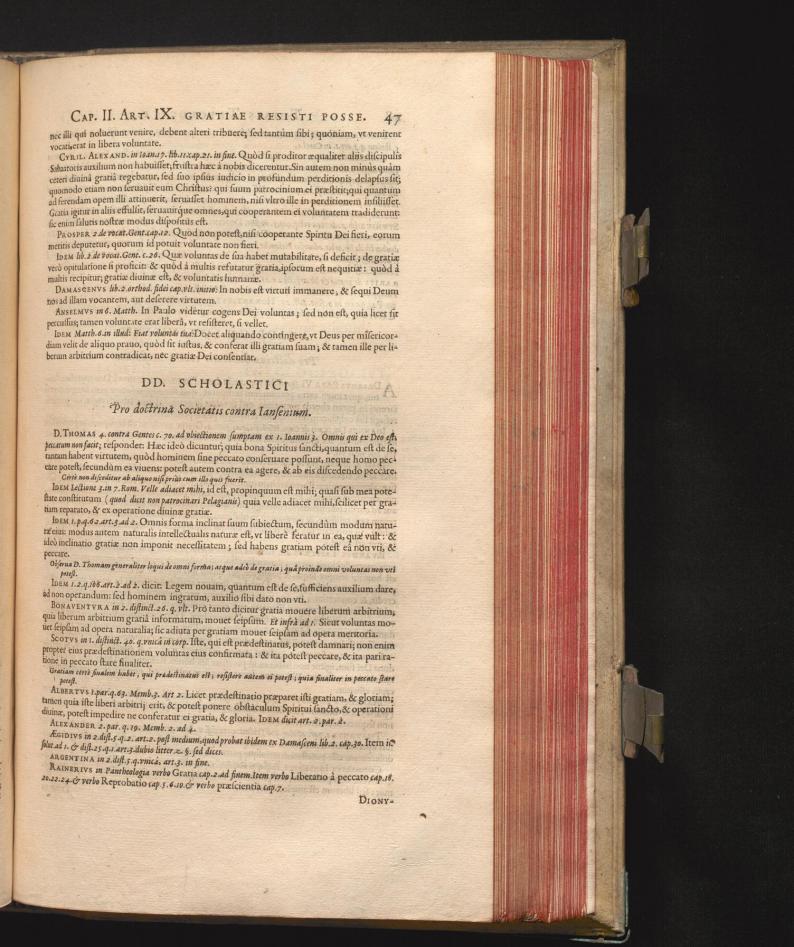
CHRYSOSTOMYS homil.82 in Matth.26. Dei vocatio nullum cogit, nec mentem eorum.qui virtutem volunt contemnere, vllo modo violentat; fed hortatur quidem, ac confulit, & onnabus modis bonos esse persuadet; si verò aliqui reluctentur, nullo modo cogit

IDEM hom. 46. in Ioan. 6. Non enim vi, & necessitate quadam, Deus bonos facere consuer; neque electio eius violenta est; sed suasoria. Vt enim intelligas non cogerevocationem;multos vocatos perire continget: quamobrem constat in nostro esse arbitrio, an saluemur, an perdamur.

Avgvstinvs lib.de foir. 6 lit.cap.34. Misericordia Dei præuenit nos; consentre autem 10cationi Dei, vel ab ea dissentire, nostræ voluntatis est.

IDEM ad Simplicianum lib. 1. q. 2. Noluit ergo Efau, & non cucurrit: fed ethyoluissed en Curriflet, Dei adiutorio peruenisset; qui ei etiam velle, & currere vocando præstaret, mili vocatione contemptà reprobus fieret.

IDEM Lib. LXXXII. qq. q.68. Ad illam enim cœnam, qua Dominus dicit in Euangelio pre-paratam, nec omnes, qui vocati funt, venire voluerunt; neque illi qui venerunt, venire polfent, nisi vocarentur: itaque nec illi debent sibi tribuere, qui venerunt, quia vocat venerunt,

Dionysivs Cisterciensis in 1. dift.46.q.1. art.1.par.2. prop.4.6 in 2.dift.25.q.2.art.2.Cm.

CONR ADVS 1.2. q.10. art.4. § .2. CAIET ANVS 1.2. q.111. art.t. ante medium. Ferrar. 3. contra gent 2.2. § . Ad eius eudentiam. Io annes Maior m.2. dist. 2.5. J. o. circa medium. ID EM in 4. contra gent 2.2. § . Ad eius eudentiam. Io annes Maior m.2. dist. 2.5. q.1. post 4. Concl. Corol. 2. ibidem ad 7. argum. Mars Ilivs 2.q.17. prope suem. Gvillelavs DE RVBIONE in 2. dist. 2.4. q.1. art.2. W Aldensis tom. 1. doctrinalis sidei cap. 2.9. ante medium. Ibis in tom. de saramentis cap. 10. post medium. Abvlens is in losu cap. 2. q. s. s. so sue medium. Ibis in tom. de saramentis cap. 10. post medium. Abvlens is in losu cap. 2. q. s. s. so suem. St. vnica lib. 2. de vera relig. cap. 5. in sine. Dominicvs Soto in explicationous saramentad finem lib. 4. sent. Cont arenves Cardinalis in Epist. de predest in sine. Io annes Coellars diobus lib. de lib. arbit. aduer sus Melancht. Io annes Eckivs in Enchrid. locorum communum beo3. de 11. obiect. & pluribus adiis tocis ibidem. Io annes Nopelivs lib. 2. cap. 2. Cast ro verbo Gratia. des 11. obiect. & pluribus adiis tocis ibidem. Io annes Nopelivs lib. 2. cap. 2. Cast ro verbo Gratia. des 12. colum. 2. & Col. 10. & 11. Andreas Vega in Trident. lib. 0. cap. 8. in sine. & cap. 9. in princip. Cantra Rarvs de gratia & lib. 11. c. 21. & 1lb. 3. cap. 8. & ibidem varis locis. Alphons v. Wissins Philippica 15. Franciscys. Carthagen a de Predest. discur a sub. Caple. 5. & dibi. seliciany Capttonys. Cathol. explicat. par. 2. explicat. 73. num. 3. Lor ca de Gratia disp. 17. § Vlima dius.

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

A DRIANVS PAPA VI. Quedlibet 7-q.1 ver sus finem: Plurimorum manus à Deo apprehendurur, qui tamen extra puteum non trahuntur, quia semetiplos iuuare non sataguntus sacenti in puteo chorda portigitur, quâ se valeat liberare; sed quia laboris piget, aut penum refugit sua culpa, non offerentium restem, in puteo perseuerat.

IOANNES DRIEDO de Capt. tract. 6. cap. 11. pari. 2. Gratiæ auxilium est tamquam organum su instrumentum, aut indumentum, aut aliud quoduis desuper datum, quo posse homo libre vti, aut non vti.

Toem de Redempt, generis humani tract. 4. cap. 2. coroll. 5. Quemadmodum ex duobus ianz qualiter iustis, contingit alterum libero arbitrio à gratia deficere, consentiendo desidems cams sur a decodem libero arbitrio innixo Dei auxilio perseuerare: sie ex duobus adhite impiis æqualiter indignis, æqualiter dutinis instinctibus pulsatis, atque admonitis, autad sidem, aut ad cordis poenttentiam, contingit alterum non reluctari, sed locum dare pulsanti Deodaterum verò resistere, & permanere in obstinatione sue voluntatis. Habuit hie qui sie vocaus resistit, in potestate sua non resistere: alioqui neque peccaret, neque sibi meritum supplici faceret resistendo.

RVARDYS TAPPERVS art. 7. contra Lutherum prop. 7. Deus non flectit voluntatem ad alteram contradictionis partem determinando, nifi suasione, & inspiratione, quam etiamiliberum est homini semper sequi, & negligere, per quam ipse operatur in cordibus nothis velle, & perficere. IDEM ibidem proposso. Quòd ex similiter tractis, & intersius in corde vocatis, vous credit, & conuertitur; & alius manet incredulus, nec conuertitur; contingere potest so arbitrij divinitus præparati libertate, nec aliter contingere potest si similiter sunt affech, & vocantur, secundum quod apti sunt ad sequendum. Omnibus namque positis, que precedunt, & requiruntur ad sidem, & conuersionem, libera manet voluntas, nullaque inductur necessitas se determinandi ad credendum, vel sequendum vocationem, necad oppositum.

TRANCISCYS SONNIYS Episcopus Antuerp. in Demonst. trast. 1.2. de Consilius ad obsid. Startur.

FRANCISCVS SONNIVS Episcopus Antuerp. in Demonst. trast. 12. de Consiliu ad obied. Stautem dona Dei sunt, igitur non habet ea in potestate sua homo. Responder: Dona dei nequena, nisi vbi donata fuerint. Vbi autem donata sunt, iam vti illis, vel, non vti, eius, qui donumaccepit, efficitur.

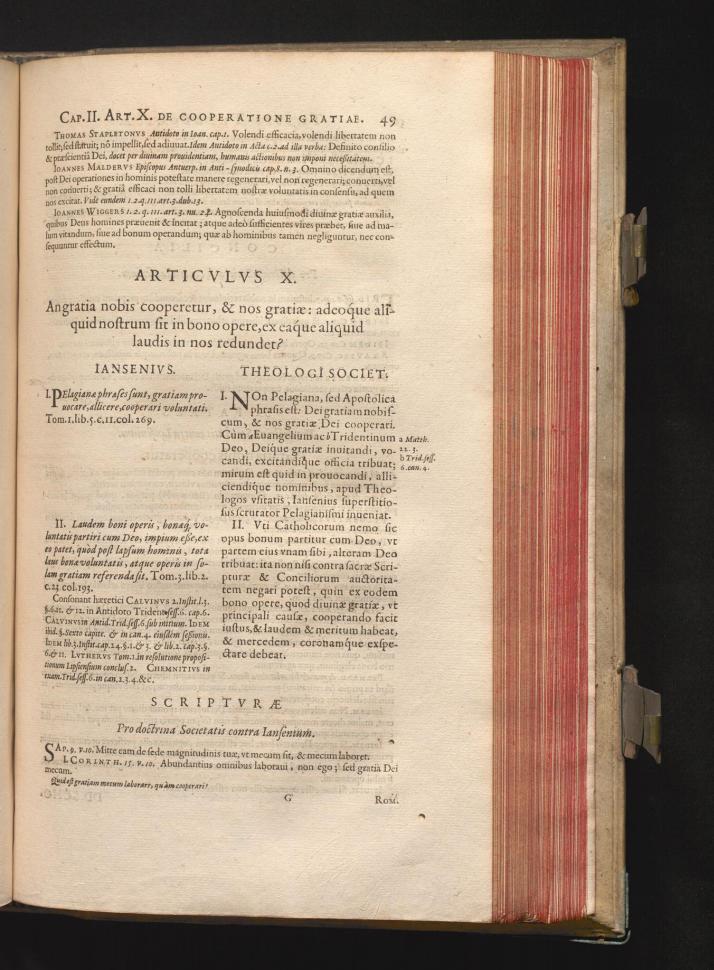
MARTIN'S RITHOVIVS Episcopus Iprensis in 1. sentent. dist. 24. vsque ad 30. MS. Trahit autem (gratia) non inuitum; sed sicut trahit sua quemque voluptas. Et iterum: Sic trahit, vi umen secularis pecessario, sed in diuersum te mouere potes.

non sequaris necessario, sed in diuersum te mouere potes.

TILETANYS 1. par. Apolog. pro Trident. circa sess. On Sec per peccatum iniesta est (bomini) in suis operationibus necessarios. Consequenter probat ex Scriptura & PP. supposita gratia indifferentem esse potestatem virius que partis, ad bonum scilicet, & malum.

CORNELIYS IANSENIVS Epifcopus Gandenf. cap. 90. Sine præueniente Dei gratta benequidem velle non possimus; sed præuenientem Dei grattam nullâ necessitate amplecti cogmur: sed liberum est amplecti, vel non.

Thomas

Rom. 2. v.s. Reddet vnicuique secundum opera eius: iis quidem qui secundum patien tiam boni operis gloriam, honorem, & incorruptionem quarunt, vitam aternam,

I. CORINT. 4.P.S. Tunc laus erit vnicuique à Deo. II. T 1 M 0 T. 4.v.7. Reposita est mihi corona Iustitiæ.

E z E C H. 18. v. 31. Facite vobis cor nouum, & spiritum nouum.

Si ex eo quod Deus operetur in nobis welle, rette Deo boni operis laus adserbatur; aque ex eo quod bumo Dusdiumante facias spir cor nouum, aliquid in eum laudis derivari necesse est.

I. Con. 3. v. 88. Vnusquisque autem propriame mercedem accipier secundum sum libe. rem: Dei enim sumus adiutores. grace ouvegoi, Cooperatores.

CONCILIA

Pro doctrinà Societatis contra Iansenium.

RID. [eff. 6. cap. 7. Iustitiam in nobis recipientes & c. secundum propriam cuiusque dispo-fitionem & cooperationem.

I B I D E M Can. 4. Si quis dixerit liberum arbitrium nihil cooperari, affentiche Deorce. tanti, anathema fit.

IBIDEM Can. 32. Opera bona sunt ita Dei dona, vt etiam bona sint instificati merita, ARAVSIC. Can.p. Quoties bona agimus, Deus in nobis, atque nobifcum, vt operemus, operatur.

SENONENSE in Prefat. Non ego, sed gratia Dei mecum: vnde recte conficiuripsumdiuinæ gratiæ etiam vt reliquos, cooperatum fuisse.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

Gratia nobis cooperatur.

CHRYS. in epift. ad Timot. Hom. 2. Qui enim nos cum perditi inimicique essemus, saluss per gratiam fecit, multò magis cum operantes viderit, cooperator accedit.

Av G. de grat. & lib. Arbit. c. 17. Cooperando (Deus in nobis) perficit, quod operando incipit; quia ipse vt velimus operatur incipiens, qui volentibus cooperatur perficiens.

FVIGENTIVS de Incarnatione & gratia cap. 30. Voluntas gratiæ secum operanti senuinm obedientiæ cooperatricis exhibet.

PROSPER lib.2. de vocatione gentium cap.12. Vt quod non potelt, nifi cooperante spintu Dei, ficri, corum meritis deputetur, quorum id potuit voluntate non fieri.

BED A lib.variar. Quaft. Quast. 13. Quod si voluerimus, ad laborem in omnibus, que bene agemus, nobis cooperabitur.

GREGORIVS 16. Moral.c.10. Superna pietas subsequente nostro libero arbitrio, bonum quod appetimus, agit nobiscum.

IDEM lib.33. Mor.c.20. Bonum quod agimus, & Dei est, & nostrum: Dei per przuenka-tem gratiam, nostrum per consequentem liberam voluntatem. Si enim Dei non est, vndeti gratias in æternum agimus? rurlum, si nostrum non est, vnde nobis retribui przmia spenmus? quia ergo non immeritò gratias agimus, scimus quòd eius munere prauenimur: & rurfum, quia non immeritò retributionem quærimus, scimus qued subsequente libero abi-

trio bona elegimus, quæ ageremus. BERNARD. de grat & lib.arbit.circa finem. Si gratia cum libero arbitrio cooperatur, vt tamen illud in primo (mexcitatione) præueniat, in cæteris comitetur; ad hoc vique præueniens, " iam sibi deinceps cooperetur.

IBIDEM. Non autem ego, ait, sed gratia Dei mecum : potuit dicere per me, sed quia minus erat, maluit dicere mecum: præfumens se non solum operis esse ministrum per estedum, sed

etiam operantis quodammodo socium per consensum.

IBIDEM. Si igitur Deus tria hæc, hoc est bonum cogitare, velle, persicere operatur in nobis, primum profectò sine nobis; secundum nobiscum; tertium per nos facit.

Av GVST. de verbis Apost Serm.13. Non adiutor est ille Deus, si nihil agit: non coopentor est, si nihil operamini.

IBIDEM. Si non esses operator, ille non esset cooperator.

DD.SCHO

Aliquid nostrum est in bono opere, ex coquelaudis aliquid in nos redundat.

HILAR. in Matth. 7. v. 28. De nostro igitur est beata illa æternitas prometenda, præstandum. que est aliquid de proprio, vt bonum velimus, malum omne vitemus.

GREGOR, NAZIAN. orat. 21. paulo post initium. Quod etiam ipsum singularis, & eximiz De bonitatis argumentum est, vt nostra quoque aliqua ex parte sit virtus, nec natura tantunno bis inferatur, sed voluntate etiam animique proposito excolatur, arbitrisque ibettate, patem in vtramque partem motum habente.

Avgvst. lib. 1. ad Simpl. q.2. Vt velimus & suum voluit esse, & nostrum; suum vocando. nostrum sequendo.

ID EM. I. Retratt. 6ap.23. Vtrumque (credere & operari) nostrum est propter arbitrium vohntatis; & vtrumque tamen datum, per spiritu sidei & charitatis & cadem regula, & vtrumque ipsius est; quia ipse præparat voluntatem, & vtrumque nostrum; quia non it misvolemibus nobis.

PROSPER. lib.2.de vocat. Gent. cap.8. Datur (gratia) ante vllum laborem, vnde quique mercedem accipiat secundum suum laborem.

Isidor. 2. sent.cap. 5. Sciendum quod & nostra sit iustitia in his, que recte agimus. PAVLIN. Epifl. 2. ad Sener. Quæ igitur nobis gratia, si in alieno tantum sideles suerimus, no de proprio seruiamus, id est de libero voluntaris arbitrio.

BEDA Lib. variar. Quest. q. 13. Deus bona sua promittit, vt tamen labore nostro acqui-

BERNARD. de interiore domo. Nostræ potestatis, & ignauiæ est vt labamur, sollicitudinis verò nostræ, & cælestis pariter adiutorij ne labamur.

Sinostra virtus est, eg-iustitia, si nostra bona merita, si de proprio seruiamus, sinostri laboru, ac solliciului gratia cooperari, meritò contra Caluinum sensere hastenis Catholici Dodores, primas parec vibamu bi adiutorio, aliquid etiam laudu ex bono opere in nos redundare, neque hoc impietatu est, vi cua Calua imaginatur Iansenius, sed religiose gratitudinus.

ARTICVLVS XI.

De libertate.

- I. An libertas requirat indifferentiam libertatis in vtramque partem.
- II. An sola coactio, aut violentia repugnet libertati.
- III. Quis status libertatis in Beatis, damnatis, ac homine viatore.

IANSENIVS.

Mnis omnino voluntas, quan-tumcumque ad vnum determicol. 634. nata, nullà tali necessitate, quà dicitur nebibid.cap. cesseesse, vt velit, desinit esse libera.b Vo-5.col.625. luntas enim seu volitio, es libera volitio

idem sunt, sicut velle, & libere velle, & imposibile est, vt velle non sit liberum. cibid. col. c Quare disputatio Augustini contra Ciceronem suscepta, qui liberorum prascientiam Deo denegabat, frinola, & inanisest, si voluntas esse possit, qua non

a Tom. 3.

THEOLOGI SOCIET.

Mnis voluntas ex viactus primi determinata ad vnum, sic vt habeat necessitatem operandi, eo ipso definit esse libera, ea libertate, quam Scripturæ, Concilia, Patres & ratione naturali duce Theologi ad meritum, aut demeritum requirunt. Etsi enim fateantur omnes, quemuis voluntatis actum esse liberum libertate opposità violentia, vel coactioni; non tamen câ libertate, qua: laudem, vel vituperium pa-II.Re- rit; & de qua sola contenditur cum

hæreticis, & quam agnouere gentiles, contra quos efficaciter probat Augustinus dari præscientiam actuum futurorum; qui etsi præmi, liberi maneant, eò quòd eo modo omnia præsciantur esse sutura, quo sutura funt: cui nihil derogat dari aliquem actum voluntatis non liberum.

Iansenius.

II. a Recentiores, qui imaginantur illum tantummodo actum esse in libero voluntatis arbitrio, quem pro libitu, politis omnibus ad agendum necessariis, pofsumus facere & non facere, sine dubitaiden tione falluntur. b Paradoxum est enim in Augustini doctrina inauditum, quod actus aliquis voluntatis proptereà liber est, quia ab illo desistere voluntas, & non 141 su agere possit. c Nec est umbra ulla in omnibus scriptis eius, quod libertatem in eo maiorem fieri velit, quod voluntas possit eligere velnon eligere, hoc eligere initials. velillud bonum. d Nec Augustinus vmquam ad istas de liberà voluntate conceptiones respexit, quando gratiam cum libero arbitrio conciliando, dicit eam idcirco non tollere liberum arbitrium, quia non facet, vt id inuitum cogatur ad bonum; sed vt etiam ipsum velit, & agat. dilup, e Similiter ille libertatis cum gratia con-dalisis cilianda modus, fub nomine libertatis indifferentis, priscis gratia defensoribus ignotus, contemtus quit.

itim.; III. 2 Et sane, si non est alia libertas mittal vera voluntatis, quam agendi, & non agendi, grauissima absurda enitari nequeunt, quibus tota doctrina Augustini funditus concutitur, & sensus Christiana pietatis la ditur. Sequitur enim operationem gratie diametraliter repugnare philosophica libertati, seu indifferentia libertatis: quia illam extrahit ab indifferentia agendi, eamý, determinate facit agere vel non agere; velle vel non velle: biidlib. batque ita quidem, vt iam nullo modo in voluntatis relinquatur arbitrio, vt eam deserat, aut arripiat, si voluerit: sed

Theologi Societatis.

II. Exthesi nostra prima consequeseft, eum folum actum effe liberu, quem voluntas positis omnibus ad agendum requisitis efficere, vel non efficere possit. Ex mente enim Scripturaru ac Conciliorum, Patres, tam Græci, quàm Latini, à primo Ecclesiæ exordio per omnia sæcula, atque imprimis Augustinus eiufque discipuli indifferentiam voluntatis ad vtrumlibet, expeditam vinculo necessitatis antecedentis, ita agnouere; vt fateantur vitam nobis datam effe, cui vis illata non fit, aut imposita necessitas ad operandum; inmanu nostra esse eligere, vel non eligere; parere, & non parere Deo vocanti; quocumque voluntatem inflectere; quin & collatam gratiam à nobis negligi; illique impulsui sine peccato cedi, cui resisti non potest.
Vnde etiam a Augustinus, dum gra- a Lib.t. Retiam cum libertate conciliat, core- trad.c.22. currit, quòd ideò liberè fiat opus, nat. & grat. quia non ex necessitate procedit a- cap.65. ctio. Propter quæ omnia iam ab an. in Pfa. 134. no 1226. erroribus accenfuerunt Parisienses: Voluntatem necessitari ad operandum. Infolens ergo eft, Iansenium hic adeò præfidenter loqui, & obtorto collo trahere Patres, ac Scholafticos in fententiam negantium eam indifferentiam voluntatis, quam disertè profitentur.

III. Si eam, quam cum reliquis Patribus Augustinus tuetur, libertatem agnouisset Iansenius ad meritum, ac demeritum requiri; non aliam fibi finxisset, hæreticorum principiis conformem:nec ea maximè aliena à veritate, Catholico fenfu, ac Augustini esse dixisset, quæ Concilia, ac Patres velut probatiffimam doctrina, omnibus inculcant. Gratiam verò fic dari, vt nullo modo in volutatis relinquatur arbitrio, cum suis quoque affeclis ingemi-nat Caluinus: a sed contra eum desi- 6.2.5.10. G 3

Jansenius.

illa sit potius ipsa postrema gratia, que innictissime facit, vt voluntas velit, & ab eanon deseratur.

ato 3. lib: 6. IV. a Nihil aliud libero generaliterrecap. 12. col. pugnat; quam necessitatis illius prementis bibid. c.6. cogentifá violentia. b Non verò necessicol.632. tas voluntaria; quâ scilicet simpliciter c ibid. col. necesse est aliquid steri. Hinc solanecessi-628. és col. tas coactionis adimit libertatem, non ne-62c. dibid. lib.8. ce sitas simplex. d Hinc nulla gratia efficap.19.col. cacia, nulla necessitas actibus nostris liberis formidanda est, sed sola vis coactionis, & necessitas violentia. Reliquam verò quamcuma, & quantamcuma necessitatem cur timeamus, ne nobis libertatem auferat voluntatis?

Theologi Societatis.

nit Trident. b Tangente Deo cor homi- biglio nis inspirationem illam recipiens, abilce. Oca. re potest; vt & indifferentiam voluntatis commendet, & necessitatem excludat. Quarefecundum hæcfacultatem quidem supernaturaliter operandi adfert gratiai atque hominemad hoc impellits indifferentiam tamen reperit in voluntate, quan non euertit.

IV. Nonfolam violentiam, aut cogentis necessitatis vim repugnare libertati, apertè arguiturex eo, quòd hæreticos negantes pernnaciter libertatem, condemnet Ecclesia; qui tamen diserte fatentur actus nostros esse spontaneos, acli- 104 d beros libertate ea, qua opponiur aprili coactioni. Certe V Viclemita apud WValdenfem b, Caluinus cnon vno ruch loco, eiusque affeclæ; Lutherus Lle item teste Bucero d folam libera-di tem oppositam necessitati negant; lupu & potestatem agendi & non agen arres di pro arbitrio oppugnant. Vnde Libra qui nullam gratiæ efficaciam, mil. filing

lam quantumcumque magnam necessitatem, actibus nostris liberis di de formidandam putant, sed solam coactionem; videant in quo secundum unit rem à Sectariis recedant. Sed hic me tacente loquatur S. Thomas e. Het opini, mai qua quidam dicunt voluntatem hominis ex necessitate moueri ad eligendum, mi an tamen cogi, est hæretica: tollit enim rationem meriti ac demeriti, subuerit omnu 🕬 principia philosophia moralis. Sienim ex necessitate mouemur ad volendum, tolltur deliberatio, exhortatio, & praceptum, & laus, & vituperium.

a Tom. 3.lib. 3. cap. 10. In beatis voluntas eò magis est libera, quò bibid.lib.6. magis peccare non potest. b Perillam au-644.

tem intelligo eam qua est stabilis, perpetua, ac immutabilis volitio non deficiencibid. cap. di ex amore Dei. c Cum enim nulla vo-10. col. 633. luntas sit in eis promptior, ardentior, sta-

bilior, immutabilior, ex pleniori iudicio & circumstantiarum consideratione profecta; necesse est eam esse maxime libedibid. lib. ram. d E contra demones perfectissime liberi à iustitià, seruig, peccati, amiserunt

V. a Varius est liberi arbitrij status.

V. Etsi admittenda in Beatis perfectissima libertas, qua sitimmunitas perfecta à peccato; nulla tamen in illis datur libertas quoad dominium actus, circa ardentem eorum amorem in Deum, & voluntatem non peccandi. Vt enim in Beatisnon datur libertas ad peccandum, quia necesse est ob determinationem potentiæ ad oppofitumabesse peccatum; ita quia necesse est simpliciter ab illis poni amorem ex determina-

Iansenius.

Theologi Societatis.

penitus libertatem ad bonum, retenta tamen perfecti Jimè libertate.

VI. a Cum arbitrio in vtramque parasout tem libero & flexibili conditus est primus homo; sed ex spontanea discretione illa equabilis libertatis indifferentia periit: built. b & ita quidem ad bonum morale facienunical dum; vt ante gratiam propriè dictă, non sit liberum à peccando abstinere; sed quocumque se verterit homo, hic & nuncin singulis actibus, quadam humanis viribus insolubili peccandi necessitate teneatur. tum, d. c Itaque libertas adfaciendum bonum, & untal adabsinendum à malo interiit; & loco libertatis, peccandi necessitas consecuta est. Voluntas enim concupiscentia imperio, & ponderi ita indesinenter seruit, eodem plane modo, quo voluntas Beatorum in omnibus omnino motibus seruit diuinæ

Consonant hæretici nostri temporis.

CALVINVS in Antid. seff. 6. ad can. 5. Idem lib.2.instit.cap. 2.5.7. & cap. 3.5.5. & lib.1.cap.15. §.8. IDEM de libero arbitrio contra Pighium lib.2. LVTHERVS in Psalmos in resolutione circa concl.7. IDEM Tomo 3. de servo arbitrio. IDEM in Genef.cap.3. MELANCTHON in locis Theo-logicis VV ittenberga editis de viribus hominis & libero arb. CHAMIERVS Tomo 3. lib. 2. cap. 8. 11.1.6 lib. 2. cap. 4. m. 2. VVICLEFIST & apud VValdensem lib.1. doctrinalis fidei cap.23. Bv= CERVS lib. de concordia doctrina, in eumdem sensum explicat Lutherum apud Bellarminum lib.de gratia & libero arb.cap. 4.

tione potentiæ, & rectam voluntatem, non datur respectu horum actuum libertas. Simili ex capite, quia damones ex vi tormentorum ac miferiarum moralem incurrunt necessitatem peccandi; repugnat, vt illi perfectissimam retineant libertatem ad malum.

VI. Siea, quæ fuir in Adamo, arbitrij flexibilitas in vtramque partem, in nos transfusa non est, saltem imminuta, vt ex vi illius sit potestas indifferens ad agendum, & non agedum; exstinctam prorsus, corruptamque naturam, ac penitus omnem sublatam esse libertatem necesse est; prout contendit Caluinus, Lucherus, Bucerus aliique Sectarij. Quid enim amplius ad hoc, vtilla penitus sublata sit exigitur, quam sequentia: 1. Vt nulla sit indifferentia ad agendum bonum. 2. Vtadid opus sit gratia necessitante.3. Vt ea seposită, sit ineuitabilis necessitas peccandiquocumque se homo verterit. 4. Vt iam voluntas concupiscentia imperio feruiar, eodem planè modo, quo voluntas Beatorum in omnibus motibus seruit diuine caritati. Denique ve non supperat medium antiquam arbittij flexibilitatem obtinendi. Quæ omnia cum admittat Iansenius non apparer, quomodo in nobis dari liberum arbitrium concedat.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

ENES IS 4. v.7. Nonne si bene egeris, recipies: sin autem malè, sub te erit appetitus tuus 6 & tu dominaberis illius.

Quafi Deus dicat (ait Hieronymus) moneo ve peccatum non tibi , fed ta peccato dominerie: poterat ergo Cain pro arbitrio dominari. vel feruire.

Nv M. 30. v.14. Si (mulier) vouerit, in arbitrio viri erit, siue faciat, siue non faciat.

Quomodo permittis Deus, ut pro arbitrio vir coniugu vota irritet, fi non in vtramuis partem indifferentem habet voluntatem?

DEVTER. 30. V.19. Testes inuoco cælum, & terram, quòd proposuerim vobis vitam, &

mottem... Elige ergo vitam, vt & tu viuas.

Hincholar Opprianue lib 3. ad Quirin. cap.52. Credendi, vel non credendi, liberturem in arbitrio pofisam este.

Ios v E 24. v.15. Optio vobis datur: eligite hodie, quod placet, cui seruire potissimum de-

ECGLE-

How he poted as

THESES THEOLOGICA.

ECCLESIASTICI15. v.16. Si volueris mandata servare; conservabunt te....ad quod volueris, porrige manum tuam.

Posteros Ada alloquister qui bus indisserentem in otramuis partem voluntatem datam especialistic exemplo pi mi parenties ac vitam à libera electione pendere.

I BIDEM 31. V.I. Qui potuit transgredi, & non est transgressus; facere mala, & non fecit. I BIDEM 31. V.1. Qui potuli transgedi in oculis vestris, afferte mercedem meam; & sinon, quielcite.

Vbi Hieronymiss: Si platet seruate pracepta, si non placet, aperte renuite.

2. MACHAB. 6, v.30. Tu scis, quia cum à morte possem liberari, duros corporis sustinco dolores: secundum animam verò propter timorem tuum libenter hacpatior.

MATTH.19. v.21. Si vis perfectus effe, vade, vende que habes, & veni sequere me. I. Corm. 7. v.31. Qui statuit in corde suo firmus non habens necessitatem, potestateman. tem habens fuæ voluntatis, &c.

Necessitati Apostolus potestatem voluntatis opponit, vs quod vult, faciat: Non habet ergo illa atterminationed ad unam partem.

CONCILIA

Pro doctrina Societatis contra Jansenium.

RAVSICANVM II. can. 25. Hoc fecundum fidem catholicam credimus, quod acce-A RAVSICANVM II. can. 2). 1100 lectare de falutem pertinent, possint & debeant, si fe deliter laborare voluerint, adimplere.

Frustra advicitur si voluciriat, si non sexibilis est in viramue partem voluntas. Con s t ant ien s e sesses, damnat art.27. Wicless, quo is dicebat: Omnia de necessirate absoluta euenire.

Dictura Cucinic. Sensum articuli buines damnati tradit VValdinsis lib. 1. doctrin. fidei cap.23. & 14. dum sit VVulstiu li-cere: Deus non necessitae necessitare coactionis adbonum, qui a illa sola tollie arbitri digmiatum, non auton alianecefficas .

CONCILIVM SENONENSE in decretis fideisdecreto 15. Cûm reliquerit Deus hominem in manu confili, lui, appolueritque coram eo ignem & aquam, bonum & malum: vtadquod cumque voluerit, porfigat manum suam: nec abs re beatus ille dicatur, qui potuit transgrati & non est transgressius, & facere mala & non fecit; quòd sub eo sit appetitus eius & dominatur illius: ac denique percurrenti S. Scripturam pallim obuium sit, quod liberum vitamusii partein hominis arbitrium affeueret &c.

TRIDENTINY M feff. 6. cap. 6. Tangente Deo cor hominis per Spiritus fancti illumina

tionem ... inspirationem recipiens illam abiicere potest.

ID EM can 4. Si quis dixerit liberum hominis arbitrium à Deo motum & excitatum.... Deo excitanti atque vocanti non posse dissentire si velit, Anathema sit. PIVS V. ET GREG. XIII. damnant has propositiones cuiusdam Theologic

Quod voluntarie fit, etsi necessariò fiat, liberè tamen fit. Et: Sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

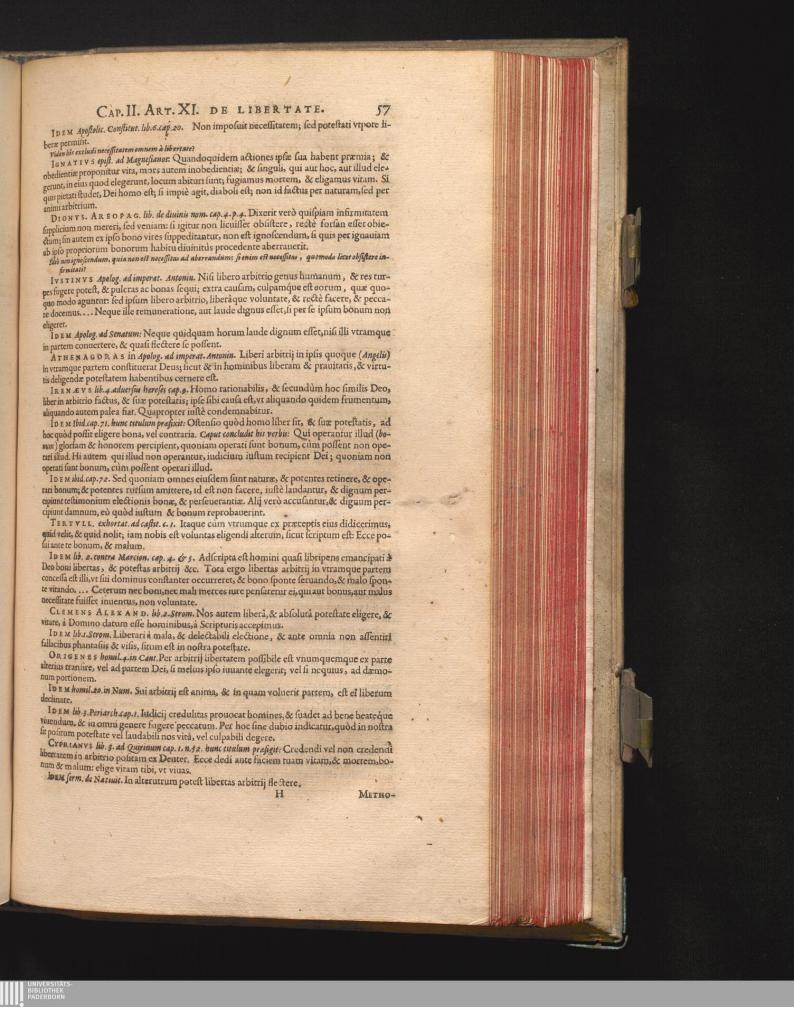
ENCHIRID. SYNODI COLONIEN. de Sacramento panitentia. Sole lucente liberaelt intuitio, hominique liberum est oculos claudere, ne folis lumen admittat, aut aperire, vere cipiat: haud secus impio liberum est præueniente se diuinæ illuminationis gratià à peccaso refurgendi eam accipere, vel non accipere, Deo præuenienti, & per bonum cogitatum ad pœnitentiam excitanti, dare vel negare consensum, velle vel nolle pœnitere.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra lansenium.

LEMENS ROMANUS epift 3. Si quis audiens fermonem veri Propheta, velit recipere, aut nolit amplecti Onus eius; habet in sua potestate: liberi enim sumus arbitii ... Qua liberum est animo, in quam velit partem inclinare indicium suum, & quam probaucit eligere viam. Constat enidenter inesse hominibus arbittij libertatem.

IDEM lib 3. Recognit. Die quomodo Deus iudicat secundum veritatem vnumquemque pro actibus suis, si aliquid agere in potestate non habet? Iudices frustra legibus prasunt, & puniunt eos, qui male agunt: non enim in sua potestate habucrunt, vt non petcarent.

METHEDIVS serm. de Resurrett. In nobis situm est credere, & non credere; in nobis rede facere, & peccare; in nobis bene facere, & malè facere.

LACTANTIVS lib. 4. dium. instit. cap. 24. Qui dat præcepta viuendi, amputare debet excufationum vias, vt imponat hominibus parendi necessitatem, non aliqua vi, sed pudore, & tamen libertatem relinquat, vt & præmium fit constitutum parentibus, qua poterant non pa rere, si vellent; & non parentibus poena, quia poterant parere, si vellent.

Quis non videat mille pandi excusationum vias, si voluntas determinata est ad vuum

ATHANASIVS homil. de semente: Cum vitroneus sit hominum motus, & sui arbittij mens, in te situm est, velishe temetipsum lolium sieri, & pabulum brutorum animalium; an potius

in frumentum mutari

Прем contra Idola: Anima libera est, & sui arbitrij: potestenim vtadbona se inclinare, ja bona quoque auersari..... Quæ cum liberum sui ius arbitriumque intuetur; senti se in vtramque partem corporeis membris vti posse, tum ad ea quæ sunt tum ad ea quæ non sunt. Ea verò, quæ sunt, bona appello, ea quæ non sunt, mala.

Hit ARIVS in illud Pfal. 2. Tune loquetur ad eos in ira fua. Vnicuique nostrum libertatem

vitæ, sensumque permisit, non necessitate in alterutrum affigens.

IDEM in Pfal.118. litt.T. Vnicuique ad id quod volet, via est proposita vinendi, & appetendi, atque agédi permissa libertas: & ob id vniuscuiusque aut pæna, aut præmiis afficieur electio, OPTATVS MILEVITANVS lib. 7. contra Parmen, Homicida scelus dum nemo cogit potet & facere, potest & non facere: adulterium mæchus dum deforis nemo compellit, potest ad-

mittere, potest & non admittere.

CYRILLYS IER OS OLYMITAN. Cat. 4. titul. de flatu hominis: Subiicit tibi (diabolus) fcottaționis cogitationes; si vis probas, si nolis, improbas.

EPHREM SYRVS serm. de vita relig. Voluntas eum libera sit, ac sui iuris, tamquam agnicola quidam est natura nostra consuetudines prauas inserens, & bonas; sicut ipsa voluent.

BASILIVS in Pfal. 61. v. Mendaces filij: Corporea pondera libræ momentis exploranus; que verò in vita eligenda funt libero arbitrio (τῷ ἀὐτεξεσίῳ) discernimus, quod & stateran socauit, eò quòd æqualem nutum (pomin) in vtramlibet partem capere possit.

IDEM in Orat. quod Deus non sit auctor malorum: Virtus ex voluntate, non ex necessitate fin voluntas verò ex his, quæ in nobis funt dependet, in nobis autem est liberum arbitrium.

IDEM ibid. Soluta (anima) omni necessitate, & vitam in sua potestate constitutames Deo accipiens, potestatem habet, & facultatem in boni contemplatione, & spiritualium srudione imariendi, habet autem & à bono dessectendi facultatem.

GREG. NAZIAN. Apologet. orat.1. Summæ ac fingularis Dei bonitatis argumentum elf.ficere vt virtus nostra quoque aliqua ex parte sit, nec natura tantum nobis inseratur, sedenam per voluntatem liberique arbitrij in vtramque partem agitationes, excolatur.

IDEM Lambico 15. Quo volo moueri, liberum arbitrium voco.

EPIPHAN. in Haresi Pharis. qua est 16. Propterea quod possit peccare, & non peccare, abaiss

peccatorum supplicia sumantur, alius verò laudem referat rectè sactorum.

IDEM heresi 64. Spontaneam ad vtraque voluntatem Deus hominibus perinde, vt Angelis, constituit; vt aut obedientes verbo essent, cum ipso acciperent beautudinem; aut non obedientes iudicarentur.

AMBROSIVS lib. 1. de vita beata cap.1: Non feruili ad obediendum constringimur necessitate; sed voluntate arbitra, siue ad virtutem propendemus, siue ad culpam inclinamur & ideò nos aut liber affectus ad errorem trahit, aut voluntas reuocat rationem secuta.

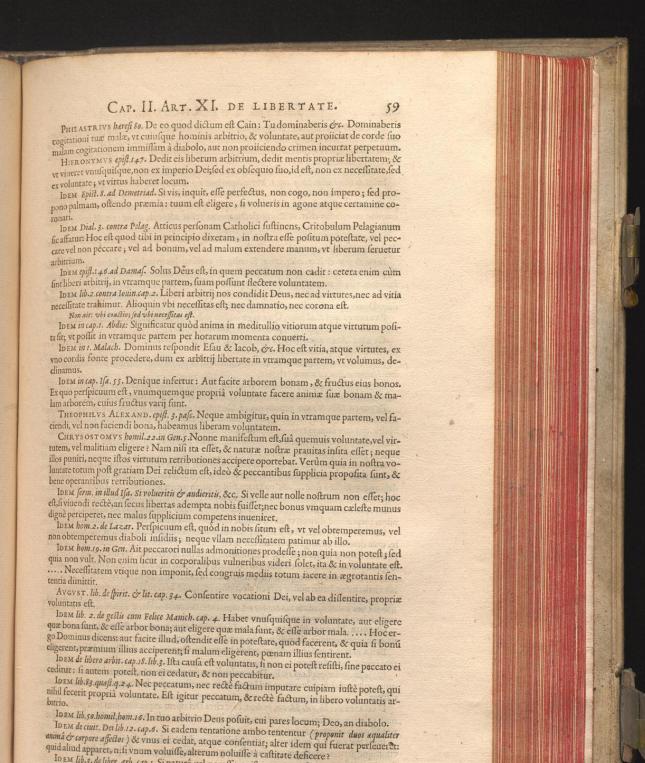
IDEM Psal. 40. Homini dedi eligendi arbittium, quod sequatur: Posui, inquit, ante tebanum & malum: si malum elegeris, non natura delinquit, sed eligentis affectus.

GREG. NYSSENVS orat. catech. cap. 30. Qui in vniuersitatem liberam habet potestatem,propter fummum in homines honorem: dimifit etiam aliquid in nostra potestate, culus vin quifque nostrum solus est dominus: hoc autem est liberi arbitrij libera electio, quæ subiti

nequit, & fui inris eft. IDEM lib.7. de Philosoph. c. 2. Concupiscere & non concupiscere, mentiri & non mentiri, & quacumque talia in quibus confistunt virtutis & vitij opera, hac sunt nostro libera arbitro. IDEM lib. codem, cap. 1. Si nullius actionis ita est principium homo, vt in ipius potellate lit eam facere aut non facere; ex superfluo habet, vnde consultet. Ad quidenimyteurconfluo,

rullius existens actionis dominus?

IDEM ibid. cap.3. Qui consultat, quasi in cius potestate existente electione, de operabilibus confultat, ve quod per confilium decernitur, eligat, & eligens faciat. Necesse est igiur eum qui consultat, esse dominum actionum.

ID EM lib. 3. de liber. arb. cap. 1. Si natura vel necessitate iste motus existit; culpabilis esse nullo

pacto porest.

IDEM lib. de vera relig. cap. 14. Quoniam peccari non dubium est, nec hoc quidem dubitan dum video, habere animas, liberum voluntatis arbitrum; tales enim feruos luos meliores efe dum video, navete animas, mos menores effe Dens iudicauit, fi er feruirent liberaliter; quod nullo modo fieri posset, fi non voluntate, sed

Nulla ergo liberalitas in seruiendo, adeod, nec libertas, vbi plena necessitas

Nulla ergo liberatitas in jerutenao, accognoci include, y il illuc voluntas conuertiur, nifi ellet voluntarius, atque in nostra positus potestate; neque laudandus cum ad superiora, neque culpandus homo effet cum ad inferiora detorquer quali quemdam cardinem voluntatis neque pandus nomo ener cum ad interiora decetis aterna vellet adipilei, atque vt male nollet viners,

Het autem bene.

IDEM lib. 3. de lib. arbit. cap. 18. Quis peccet in eo, quod nullo modo caueti potelt: peccatun

autem, caueri igitur potest.

Toem de grat. & liber. arbit. cap. 2. Si volueris conscruabis mandata & sidem bonam place. Apponet tibi ignem & aquam, ad quodeumque volueris extende manum tuam,in confedu Apponer tibi ignem & aquadista que placuerit dabitur ei Tandem concludir. Nemo ergo Deum causetur in corde suo, sed quisquis sibi imputet cum peccat, neque cum aliquis score dùm Deum operatur, alienet illud à propria voluntate.

PAVLINVS epift.8. ad Seuer. Quæ ergo misero mihi suppetit venia peccatit agnoui bonum,

feci malum, cum æque mihi liberum esset, bonum facere.

CYRILL. ALEXAND. lib. 2. in toan. cap. 54. Liberum hominis arbitrium, ad alterutum, fe

cundù m animi sui iudicium, potest proficisci.

Loem ibid. lib. 4. cap. 3. Liberum homo animal est, & potest siue dextrum, siue sinistrum veli iter (virtutem dico aut vitum) eligere.

IDEM ibid. lib. 9. cap. 10. Rationali creaturæ liberam potestatem creator largitusest, & sina

voluntatis habenas vnicuique commissit, vt in eo sit, quidquid probanerit, eligere,

PROSPER lib.2. de vocat. gentium cap. 12. Certissimè nouerimus, nullum sidelium à Deo non discedentem relinqui; neque cuiusque ruinam ex diuina esse constitutione dispositantical multis, qui iam iudicio rationis vtuntur, ideò liberum esse discedere, vt non discessisse interese mium; & vt quod non potest nisi cooperante Spiritu Dei sierizeorum meritis deputetus,quorum id potnit voluntate non fieri.

IDEM ibid. cap.28. Qui (Deus) ad obedieridum sibi, ipsum velle sie donat, vteriama perseueraturis illam mutabilitatem, quæ potest nolle, non auferat... Alioqui nemo vmquami. delium recessisset à fide & collatam sibi gratiam nemo negligeret. Sed quia possunt ber fieri . . . rumquain debet in auribus fidelium vox illa Domini non sonare: Vigilate, & orace,

IDEM ad 6.cap. Gallorum: Prædestinationem Dei, siue ad bonum, siue ad malum, inhomnibus ineptissimè dicitur, vt ad vtrumque homines, quædam necessitas videatur impellere.

ENNODIVS TICINENSIS epift.ad Constantium: Inventus est, qui arbitretur, in vnatanulm parte, qua deterior est, eligendi datam esse licentiam. O schismaticam propositionemiqua una Apocal. scriptas habet in fronte blasphemias. Qua ista libertas est, voi noc solum daturelle quad sprinte propositionemia daturelle quad sprinte propositionemia. le quod puniat? aut quare electionem nominet, vbi vnam tantum partem afferitelle concel fam? ... Debemus gratiæ quòd vocemur, quòd occultis itineribus, nifi refiltamus, lapornobis vitalis infundatur: nostræ tamen electionis est, quòd beneficia demonstrata sectemur.

Schifmaticam propositionem vecat Ennolius hanc: In vna tantum parte, que detetior est, eligendidual libertas. An non illi aquinalet hac Ianjenij? Libertas ad faciendum bonum, & adabsimendum amalousteriit, & loco libertaris peccandi necessitas conscenta est.

GREGOR, MAGNys lib-33: Moral.cap.20. Ideò enim nequaquam cælestis pattiæ præmiaæter na percipiunt; quia ea, dum prometeri poterant, ex libero arbitrio contempletunt Br.D.A. in Ioan 6. in illud: Omnis qui audiuit à Patre, & c. Quomodo trahit Pater? Nemo necessis-

tate credit, sed voluntate.

IDEM lib.variar.quaft.cap.13. Ita Deus nobis bona sua promittit, ve tamen laborenostroacquirantur: quod fi voluerimus, ad laborem in omnibus, quæ bene agemus, nobis coops-

DAMASCENVS lib. 2 de fide cap. 30. docet. Nec citra Dei opem atque auxilium fieri posse, vebonum velimus, aut faciamus: ceterum nobis liberum esse, vel in virtute persare, Deumque

nos ad eam vocantem sequi, vel à virtute abscedere. · IDEM ibid.cap.28, Consilium porrò ac deliberatio de his rebus suscipitur, que perequè in vtramque partem contingere possunt. Peræque autem contingens est, quod idem possumus,

& eius oppolitum. IDEM ibid.cap.27. Potestatem habet refrænare appetitum, & ipsum sequi. ... Meraarbittis

potestate, malitiæ inuentor effectus.

CAP. II. ART. XI. DE LIBERTATE.

IDEM dial. contra Manich. Quod in potestate nostra situm est, nempe ve data bona conser-

uemus, vel facimus, vel negligimus.

RHABANVS MAVRVS de vniuer so lib. 4. cap. 10. Initium falutis nostræ, Deo miserante habemus, vt acquiescamus salutari inspirationi, nostræ potestatis: vt adipiscamur, quod ad acquiemus, vi acquirecantus quoi cupimus, divini est muneris: vi non labamur adepto salutis munere, sollicitudinis nostræ est, & cælestis partter adiutorij: vi labamur, potestatis nostræ est, &

MARCUS EREMITA lib.de lege spirituali num. 56. Occulte nobis gratia auxiliari non definit:

in nobis autem situm est, pro virili bonum facere, aut non facere.

IDEM lib.de Baptif. Habemus facultatem inclinandi quò libuerit, fiue ad bonum, fiue ad

Anselmys lib. de concordia prascientia & pradestinationis cap. 3. Concursum partialem liberi arbitrij, & vsum gratiæ, hac similitudine explicat: Velut cum aliquis nudo, cui nihil debet, & qui nullum à se potest indumentum habere, dat vestem : non tamen quamuis ipse habeat potestatem vtendi & non vtendi accepta veste, si ea vtatur, imputandum est induto, quia indutus est; sed danti vestem.

IDEM ibid.cap.1. Sola voluntas determinat ibi quod teneat, nec aliquid facit ius necessita-

tis, vbi operatur fola electio voluntatis.

THEOPHYLACTVS in Ioan.c.13. ad illa: Non de omnibus volis, de tuda fic loquitur: Elegit quidem eum cum bonus esset, sicut Saul; sed mutatus est upse liberi existens arbitrij: permittit autem vnicuique secundâm quod vult operari.

OECVMENIVS I. Timot. 2. in illa: Deus vult omnes homines &c. Si Deus vult, quare non fit quod

vult non fit, quia illi nolunt: nihil enim ex necessitate facit in nobis Deus.

EVTHYMIVS in 6. Ioan. ad illa: Vnus ex vobis diabolus est: Nonne ego vos, inquit, duodecini elegii & tamen vnus ex vobis in nullo meâ adiutus electione, vtpote liberum habens arbitrium ad virtuteni & vitium, diabolus est, sue diabolicus & diaboli minuster. Significat itaque involuntate ac electione hominis situm esle, vt saluetur, aut pereat.

BERNARDVS in Cant. serm. 81. Ex hac nempe inest illi inter bonum quidem & malum, nec non intervitam & mortem, sed & nihilò minùs inter lucem & tenebras, & cognitio iuditij, & optio eligendi. Vnde & liberum nominatur arbitrium, quòd liceat versari in his

pro arbitrio voluntatis.

lbem de grat. & liber. arbit. Est ratio data voluntati, vt instruat illam, non destruat: destrueret autem, si necessitatem ei vllam imponeret, quo minus libere pro arbitrio se volueret, siue in malum consentiens appetitui, aut nequam spiritui, vt sit animalis non percipiens, vel certè & persequens ea, que sunt spiritus Dei: siuc ad bonum, gratiam sequens. Vbi quippe neceffitas, iam non libertas.

Nonait Bernardus: St necessitatem et coactionis imponeret; sed, si vllam.

SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS in 2. dist. 25. art. 1. in corpore: Iudicium de actione propria folummodo est in habentibus intellectum, quasi in potestate eorum constitutum sit, eligere hanc actionem vel illam, vnde & dominium sui actus habere dicuntur, & propter hoc in solis intellecum habentibus liberum arbitrium inuenitur; non autem in illis quorum actiones non determinantur ab ipsis agentibus.

ldem ibid. ad 3. In libero arbitrio hoc modo agit Deus, vt virtutem agendi ministret, & plo operante liberum arbitrium agat: sed tamen determinatio actionis, & finis in potestate

liberiarbittij constituitur. Vnde remanet sibi dominium sui actus.

loem contra Gentes lib.1.cap.88. Liberum arbitrium dicitur respectu corum, quæ non necessitate quis vult.

hemibid.lib.3.cap.73. Quod voluntas sit causa contingens ex ipsius perfectione prouenit: quia non habet virtutem limitatam ad vnum; sed habet in potestate producere hunc effe-

ctum velillum: propter quod est contingens ad vtrumlibet. loem in qq. disputatis, q. 2. de pot art. 3. Voluntas in quantum voluntas est, cum sit libera, ad vtrumlibet le habet, agere & non agere, velle vel non velle: & si respectu alicuius voluntas sie

determinata, hoc non est in quantum voluntas. IDEM Quedlib.1.art.7.ad 2. Diuina motio à quibusdam participatur cum necessitate, à natu-

H 3

ra autem rationali cum libertate: propter hoc quod virtus rationalis se habet ad oppositum ra autem rationali cum intertate, proper in ad bonum, quod tamen potelt huic motionire. Et ideò fic Deus mouet mentem humanam ad bonum, quod tamen potelt huic motionire.

tere.

IDEM in quaft disputat q de malo, q. 6. de electione: Quidam posucrunt quòd voluntas hominis ex necessitate moueturad aliquid eligendum, nec tamen ponebant, quod voluntas togere. tur. Non enim omne necessarium est violentum. Hac autem opinio est hareica. Tollir enim rationem meriti & demeriti Si enim no sit liberum aliquid in nobis, sed ex neces fitate mouemur ad volendum, tollitur deliberatio, exhortatio, præceptum, & punitio, & latt,

z vittipertum. Ob hac ajt 8. Tho. non foliam illam opinionem contrariari fidei; fed per eam fubuerii etiam omnia principiajia.

IDEM 1 p. q.83. art 3. in corp. Proprium liberi arbitrij est electio, ex hoc enim liberi arbitrij est dicimur, quod possumus vnum recipere alio recusato, quod est eligere.

IDEM 1.2.q.o.art.6.ad 3. Sine vniuerfali motione homo non potest aliquid velle; sedhomo per rationem determinat se ad volendum hoc vel illud.

IDEM ibid.q.119. art.2. ad 1. Homo est dominus suorum actuum & volendi & non volendi propter deliberationem rationis, quæ potest sectivel ad vnam partem, vel ad aliam.

IDEM 1. 2. q.10. art. 4. in corp. Quia voluntas est actiuum principium non determinatum ad ynum, sed indifferenter se habens ad multa; sie Deus ipsam mouer, quod non ex necessaria ad vnum determinat, fed remanet motus eius contingens, non necessarius.

D. Bonavent. in 2.dift. 25.p.1. art. vnico q.1. Voluntas etiam compelcit feiplam & refizent. incipiens odire frequenter quod priùs diligebat, & ex sui ipsius imperio & dominio. Quod dominium exponit ibid.q. 3. per hoc: Quòd potentia potest esse in actu & cessareabacus. cundum suum imperium, & secundum proprium motum. Ad hoc autem quod aliqua potentia hoc dominium habeat necesse est, quòd ipsa possit mouere se ipsam &c.

Scotts in 1.dist.39. Actus primus (nempe voluntas) consideratus in illo instanti, in quos

prior naturaliter actu secundo (nempe volitione) ita ponit illum in esse, tanquam essedum fuum contingentem, vt quatenus est prior natura, possit æque ponere aliud oppositum in

IDEM in 3. diff. 18. Voluntas in primo instanti, vt prior natura fuo actu, ita contingenter eli-

cit actum, ac ii per diem præceffisset actum.

IDEM in 3. diss. 18. 8. ad aliud: Dico tamen pro nunc quod Angelus potuit peccare in primoinstanti, & libere & voluntarie, vt voluntas est prior natura actu elicito... Omnia ila por-rant este in Angelo in primo instanti, vt supra dictum est de meritis Christi, & aquè tenede

velle inordinato, ficut de ordinato. IDEM in 2.difl.37. quaft.2.§. Respondeo si Deus: Non est institua debita à voluntate creata, (mmpe dum percat) nisi in quantum in potestate eius est recte agere; ita quòd nulla intelligitur lab tractio causæ prioris, ob cuius defectum non possit voluntas recte agere.

IDEM SENTIVNT: Horantius toto fere lib.1.locor. Cathol.

Franciscus Diotaleuius tract.de concursu Dei.

Cornelius Ianfenius Gandenfium in Eccli. cap. 16.

Ockam in 1.dift.38.q.vnica. Gabriel in 1.dift.38.q.vnica art.1. Et in 2.dift.37.q.vnica art.1.& alii lat. Franciscus Maironis in 2. dift.25. Guilielmus de Rubione in 2.dift.24.q.1. art.1.& 2. Nicolaus de Orbellis in 1. dist. 39 art. 2. Et dist. 40 art. 2. Et in 2. dist. 37. circa medium. Ioannes Bacho in 1 dist.40.art.2.& 4. Et in 2 dist.26.art.1.3.4. Gregorius in 1 dist.10.q.vnica art.2. Et in 2 dist.25.q.vnica.

Adam Goddam in t. dist. 1.9.6 art. 2. dub. 17. Et in 3. dift. 14.9.3. dub. 3. Marfilius in 2.916. art. 2. 63. & 4.6 6. Et q.22.art.2. & alibi sape.

Ioannes Maior in 1. dift.1.q.3.4.7.19. Et in 2. dift.25. per quatuor quaftiones.

Almainus tract. 1 moral.cap.1.not.1. & sequentibus.

Petrus de Aliaco in 1.q.11.art.1. Et q.12.art.3.

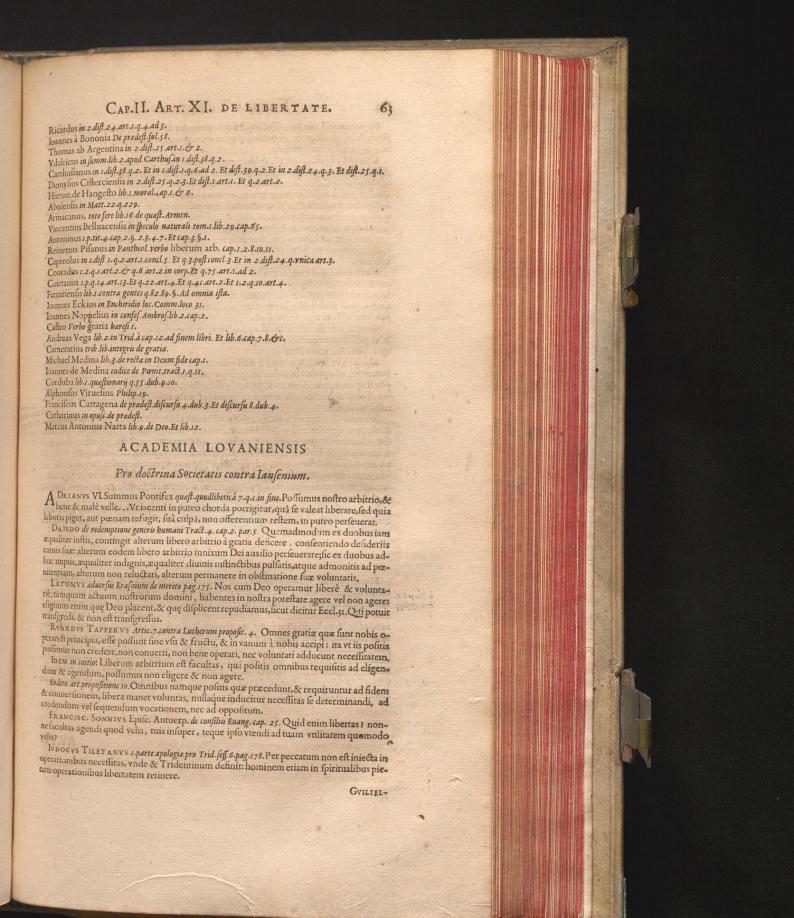
Franciscus à Victoria in relect. de peruementibus ad vsum rationis. num.4.5.

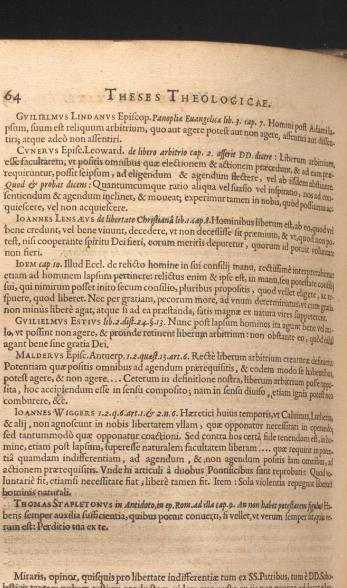
Dominicus Soto lib.1. de natura & gratia cap.16.

Vigiterius (ap.3, \$.3. verf.r. Roffensis in art.36 contra Lutherum. Contarenus Cardinalis in Epifla Pradeft. Guilielmus Aleiffiodorenfis lib.2. fumm.tract.11.q.2. Alexander 1.p.q.26.mem.q.an.3.

• Et 1.p.q.40. mem. 4.ad 3. Waldensis lib.r.doctrimalu sidei à cap.21.vsque ad 30.Henricus à Gandauo quodib.12.q26.dongè post medium. Et q.27. Et quodlib.3.q.17. prope medium. Et quodl.1.q.16. inter medium & sam.

Durandus in 1.dift.47.q.1.num.6.Et in 2.dift.24.p.1.q.2.num.12.

Miraris, opinor, quisquis pro libertate indifferentiæ tum ex SS. Patribus, tum è DD. sho a To.3. 1. 6. lasticis tantam nubem testium productam vides; quo pacto ex iis non paucos adducat almenta. Genius, quasi doceant ad perfectam libertatem spontaneum sufficere, &, modò coactio ablit, mullam illi necessitatem nocere. An ergo secum pugnant illi magni nominis Doctores: Minimè id quidem: Verùm santenius, arte sibi familiari, volentes nolentes, sibi serui etit. Pur rium certè nec illa ipsa verba, quæ à vero sensu atulsa, pro se adducti, sipi patrocinantus, se portus aduersa sum. Reliqui verò, sere omnes, qui vel obscurè loquantur, vel sucre insection santensio videntur, indem vel vicinis locis tam diserte & velut exprosesso con la bertatem indifferentiæ ad vtrumlibet, à Iansenio impugnatam, vt alienis oculis cos legis vel pessimà side pro sua sententia attulisse videatur. Tu sector loca à nobis & abillo cian consule, & oculis tuis crede.

ARTI-

landeniulix SVLVSTRRADOCIECACIS

An præcepta Dei sint obseruatu possibilia?

IANSENIVS.

IS vnt quedam homini præcepta fe-cundum statum & vires, in quibus constitutus est, impossibilia: nec adest semper gratia, quà pracepta illa implere fufficiamus. To.3.lib.3.c.13.col.325. Illa impotentia non folum reperitur inexcacatis, obduratis, & infidelibus; fed etiamin fidelibus: non tantum quando nolunt pracepta facere, sed etiam quandovolunt. To. 3.lib. 3.c. 13.col. 326.

II. Impotentia implendi praceptareperitur etiam in iustis, qui & fidem Christi, & caritatem institua susceperunt. Ibidem.

III. Ita peccato periit libertas arbitrij ad faciendum bonum, vt ante gratiam, non solum non possit universam legem moralis honestatis implere; sed nec vnam quidem, nec vnum opus eius. Ita inducta est peccandi necessitas, vt in omniactu, quo legem sibi videtur vel seruare, veltransgredi, reus alicuius peccati teneatur. Tom. 2. de stat.nat.lapsæ lib.4.c.18.col.631.&632.

1th. 1. de a Sine gratia superari non potest vlla white, tentatio vel fi superetur, also etiam peccato superatur. b Nec sine ea vel vilum praceptum legis naturalis impleri potest, m. lafe Sic ot peccatum illà obsernatione vitetur.

IV. Improbat Ianienius hanc sententiam ex epistola ad Demetriadem : Adferibimus iniquitatem iusto,pio crudelitatem, dum Deum impossibile aliquid pracepisse conquerimur. Et hanc: Nec impossibile aliquid voluit imperare qui instus, nec damnaturus hominem fuit pro eo, quod vitare non potuit, qui pius est. Tom.I.lib. 4.c.16.col. 218.

THEOLOGI SOCIET.

I. HOminum nemo víque aded neret iis, qui eam observare non possent, & poenas exigeret, si impleta non fit. Quam iniquitatem auget, si mediaad præceptum implendum necessaria, in solius præcipientis fint potestate, & nihilominus dare nolit. Quà ergo æquitatis specie, Deo iustissimo, & optimo hac adscribi possunt.

II. Trident felf. 6. cap. tr. Nemotemerarià illà, & à Patribus sub anathemate prohibità voce vti debeti Dei præcepta homini iustificato ad observandů esse impossibilia. Nam Deus sua gratia semel instificatos non deserit, nisi ab iis priùs dese-

III Ex illo Iansenij sequitur omni peccanti, dum peccat, præceprum de non peccando esse obseruatu impossibile : nam necessariò peccans, non peccare non potelt, quod est omne peccatum tollere: a quis enim peccatineo quod caueri 2 Aug. lib. nullo modo potest ? denatur & grat.c.67.

T Evran to. v.n. Mandatombe IV. Eam fententiam approbat Basilivs his verbis: a Sine dubio a Basil in non præcepisset hoc, qui bonus ac regul breu. iustusest, nisi etiam facultatem, resp. 176. quà id faceremus, fuisset largitus. b Aug. lib. Et Avgvstinvs his verbis: b Firmif- denat. & fime creditur, Deum inftum, & Bo-grat.c.69. num impossibilia non potuisse præ-

Consonant hæretici. LYTHERYS in confutatione rationis Latomiana. In Responsione ad dialogum Syluestri. Libro de libertate Christiana. Artic. 2. & 31. affertionum contra Bullam Leonis X.in lib.de 10.praceptis. Confessio Avgvst and artic.6. MELANCHTON in apologia tit. de votis monasticis. BUCERUS lib. de concordia art. de iustificatione. CALVINVS lib.2. Inflit.c.7.

V. Est quadam voluntatis infirmitas, que non potest certas tentationes superare: nec adest gratia, quá superentur, nec piritus orationis, quo vires impetrentur. Tom.3. lib.3. c.13. col.325. in tit. cap.

Quamuis homini desit gratia sufficiens, quà pracepta possit implere; non proptereà dicendum est, frustra esse pracepta, consilia, monitiones: habent enim v fum fignificandi homini, vt si forte possit, faciat quod iubetur: si non possit, infirmitatem doleat, oretý, pro viribus impetrandis. Tom.3.lib.3.c.17.col.354.

Consonant Hæretici nostri temporis, LVTHERVS in confutatione rationis Latomiana. Idem in epist ad Galat. 4. Idem in Pfal. 51. Idem in propositionib, de lege contra Antimones. Idem in responsione ad Dialogum Sylvestri. MELANCTHON ad epift.Rom.4. Idem in Apologia tit. de votis monafficis. CALVINVS lib.2. Instit. cap. 7. 5.5. 6 c.5. \$.7.6 \$.4. CALVINVS in Antid. Trident. ad feff. 6. cap. 11. IOANNES MONHEMIVS Dialogo 3. CHEMNITIVS in exam. Trid.ad feff.6. cap.11. 6 can.18.totà questione 3.6 ad can.4.65.

Iansenius. X ZVI Theologi Societatis.

Imò e Avgvstinvs ipfiffimis ver-come bis: nec impossibile aliquid potuit de la liquid imperare qui iustusest; nec damnaturus est hominem pro eo, quod non potuit vitare, qui pius est.

Mirum igitur improbari lanfenio, hanc, quamipfe Pelagio tribuit, fententiam, etfi à SS. Patribus approbatam: cum a Caluino etiam gratulan atulan dum puter, ficubi à veritate eius in-

dicio non discedit.

V. Hæ propositiones Ianseni perinde fonant, ac fi dicatur: pra-ceptum ambulandi vincto compedibus, aut pedibus mutilo impofitum, non est frustra; quia significat vt fi forte possit, ambulet: & fi non possit, doleat, & petat vt possit: licet linguam non habeat, quâ id petere possit; nec præcipiens, qui soluspotest, media illa suppeditare velit, vt possit ambulare.

PETRYS CANISIVS in Decal. §.6. VA-LENTIA in Controuers. de grat. p.3. cap.3. BEL-LARMINVS lib.2. de grat. & lib. arbit. 140.7. MALDONATUS in Matth. 22. P.37. BECANIS Manual. Controuerf.lib.1.cap.17.q.1.2.6 34

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

EVTER. 30. P.11. Mandatum hoc quod ego præcipio tibi hodie, non suprate est, noque proculpositum; sed iuxta te est sermo valde, in ore tuo, & in corde tuo, vesacias ıllum.

Hunc locum Apostolus Rom. 10. v. 6. applicat possibilitati sidei.

PROVERB 4.P.II. Viam fapientia monstrabo tibi, ducam te per semitas aquitatis ... cutrens non habebis offendiculum.

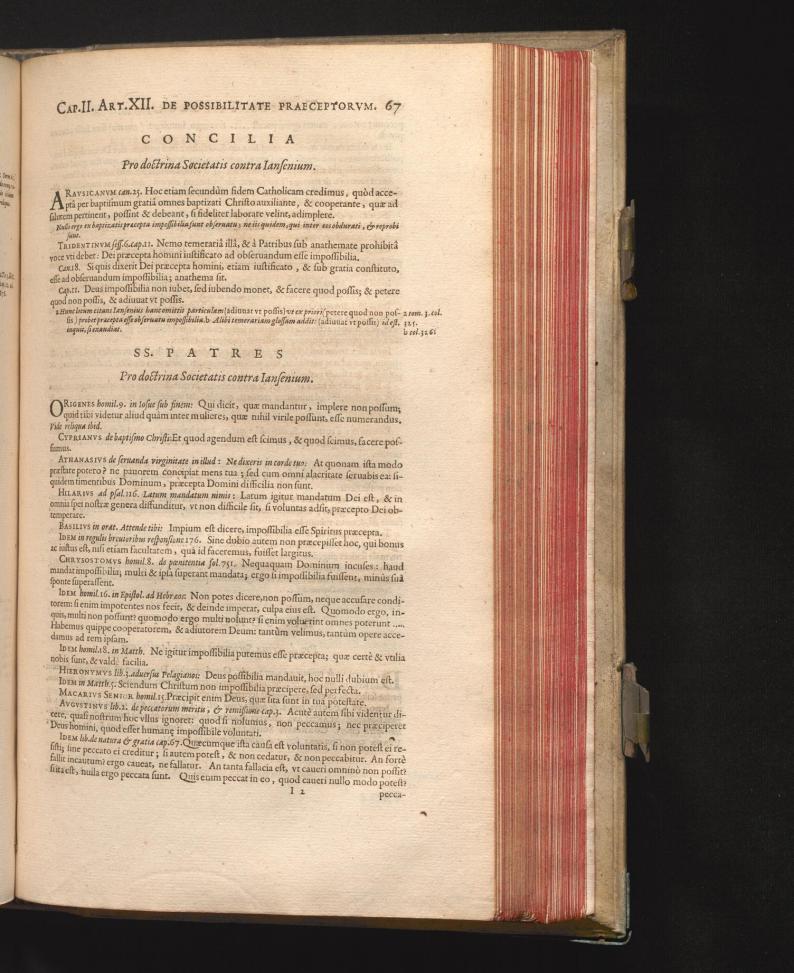
MATTH.11.2.28. Iugum meum suaue est, & onus meum leue.

Lvc & 19.v. 21. Regnum Dei intra vos est.

"Id est in manu, in potestate. Tertull. lib. 4. contra Marcionem cap. 35. 1. CORINTH.10. 113. Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari, supra id quod potestis.

1. IOANNIS 5. P.3. Mandata illius grauia non funt.

CON-

peccatur autem : caueri igitur potest sue ergo immineat (tentatio) sue inste, cauari potest.

potelt.

IDEM de peccatorum meritis & remissib. 2. cap. 6. Dubitare non possum, nec Deum aliquid impossibile homini præcepisse, nec Deo ad opitulandum & adiuuandum, quo nat quod iubet, impossibile aliquid esse: ac per hoc potest homo, si velit, esse sine peccato adiutus à Deo.

Toem denat. & grat. cap. 69. Eo ipso quo firmissimè creditur, Deum iustum & bonum impossibilia non potuisse præcipere; hine admonemur, & in facilibus quid agamus, & in difficilioribus quid petamus.

CLEMENS ALEXAND. lib.2. Stromat. prope medium: In nostra quidem certé est potestate, parere præceptis, quorum nisi volueximus esse participes, iræ & voluptati nos iplos dedentes peccabimus.

IDEM lib.4. Stromat, non procul à fine: Præcepta sunt huiusmodi, vt à nobis possint sien, & non fieri, quæ consentaneum est vt sequatur laus & vituperatio.

IDEM 16.7. Stromat. Quomodo medicus præbet sanitatem iis, qui opem ferunt ad sanitatem; ita etiam Deus æternam salutem iis, qui opem illi ferant & cum eo cooperantur ad cogmionem, & ad bonas actiones: cum autem simul cum eo, quid facimus, & in nostra simt potesta te ea, quæ præcepta imperant, perficitur quoque promissio.

IDEM lib.7. Strom. infrå: Hæc ergo å nobis exiguntut, quæ fita funt in nostra potestate, & corum, quæ ad nos pertinent; tam præsentium, quàm absentium electio, & desiderium, & possessio, & vsus, & permissio.

S. Leo serm.5. de quadrag. fol.39. Si quid arduum in mandatorum effectibus experitur, non in se remaneat; sed ad subentem recurrat: qui ideò dat præceptum vt excitet desiderium, de præster auxilium.

IDEM fermone 16. de passione fol. 64.b. Iustè nobis instat pracepto, qui pracurrit auxilio.

Ennobivs Ticinens, Episcop, lib. 2. episl. 19. Inter homines à recti discordat affectu, qui d
subicctis exigit, quod in potestate non tribuit: hoc de Deo qua conscienta sentiaux, ad-

uertite.

ANASTASIVS SINAITA quaft. 5. Perspicuum est, quòd qui est senex & impotens, potel eius legem seruare....Vides quòd nihil sit constitutum, quod sit graue, & quod à nobi

non possit sieri?

ANAST ASIVS Nic ENVS 95 in illud Ioan Iugum meum suaue: Vides quòd nihil sit combintum, quod sit graue; & quod à nobis non possit sieri; meritò ergo dicebat iugum meum

fuaue est, & onus meum leue.

THEOPHYLACTVS in Ioan.cap.12. fol.365. b. Hoc autem quod dicit, non potuerunt credets, fignificat, noluerunt : riam malus & improbus homo non potest credete quamdiutalis surit, mala scilicet eligens ac volens.

Antonivs Padvanvs in Euang Dom. 2. Advent. Dominus nunquam præcipit impossibilis. Bonifacivs VIII. de reg. iuris in 6. reg. 6. Nemo potest ad impossibile obligait. Penitur etiam in Decretis dist. 4.

DD. SCHOLASTICI

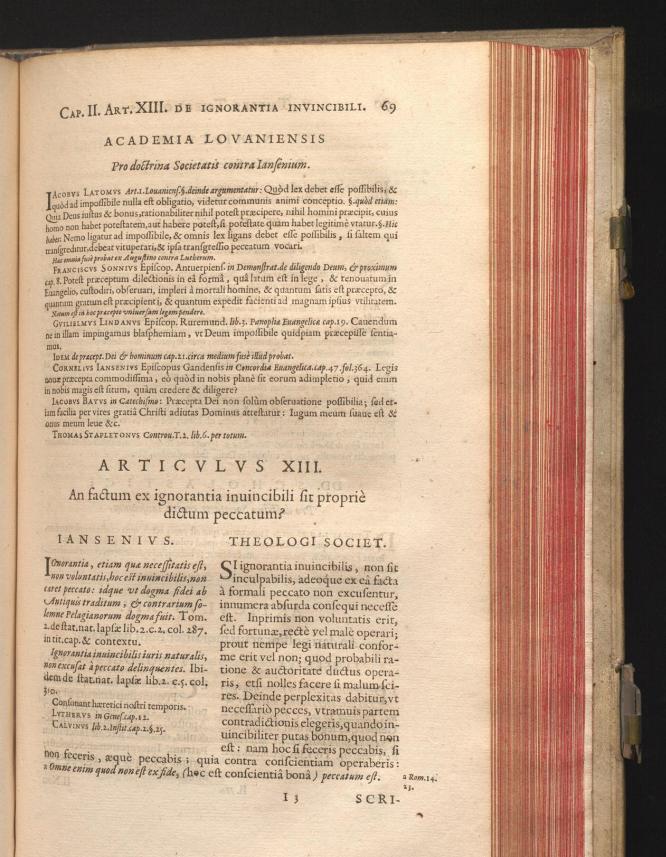
Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS de veritate q.24.art.14.ad 1. Quod præcipit Deus, non est impossibile homini prout scilicet sit ex charitate, potest service ex libero arbitrio servare, & modum, prout scilicet sit ex charitate, potest service ex dono gratice.

Prout ichicet in excharitate, poteit ieruare exchono gratiæ.

Ivdocvs Coccivs tom. 2. de iustificatione art. 2. Clichtovævs contra Luibrum lib., de votis monasticis. Stanislavs Hosivs de auctoritate sacre scrip.lib.3-sub initiums. & in Paremetivitus operis cap.93. Cornelivs Schyltingvs Conses. Hieronym. tom. 2.cap.8. Franciscys Veron 3.part. Cont. cap.3. Soty's de natura & gratia lib. 1.cap.22.

A CADE-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADEPROPN

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

TOAN. 9.V.41. Si cæci essetis non haberetis peccatum. IBIDEM 6.15. V.22. Si non venissem, & locutus eis fuissem, peccatum non haberent.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

HRYSOSTOMVS homil.15.ad Rom. Nemo vnquam ignoranter peccauit vides quomodo innumera fequerentur abfurda, nifi dicta competenti religione legeremus. Sienim

ignoranter poecauerunt, indigni vtique erant qui pœnas darent.

Avgvstinvs lib.3. de lib.arb.c.19. de natura & gratia cap.67. Retract.1. c.9. Non tibi deputatur ad culpam, quòd inuitus ignoras, sed quòd negligis quarere quod ignoras.

IDEM lib.3.de lib. arb.cap.19. Illud quod ignorans quisque nonrecte facit, & quod rette volens facere non potest, ideò dicuntur peccata; quia de peccato illo libera voluntatis (primi hominis) originem ducunt.... Nam sicut linguam dicimus, non solum membrum, quod mouemus in ore dum loquimur; sed ettam illud, quod huius membri motum consequint, id est formam, tenoremque verborum; secundum quem modum dicitur alia lingua Grzesalia Latina; sie non solum peccatum illud dicimus, quod proprie vocatur peccatum... sedetam

quod iam de huius supplicio consequatur necesse est.

Isidem (ap. 20. Negligentibus, & peccata sua de infirmitate desendentibus non psimignorantiam, difficultatem que pro crimine obiiceret; sed quia in eis potius permanetero.

luerunt, iusto supplicio vindicauit. IDEM lib.3.de lib.arb. cap.20. & Retraft.1.c.9. Ignorantia & difficultas, etiamfi essent hominis primordia naturalia, nec sic culpandus Deus, sed laudandus esset.

DD. S C H O L A S T I C I

Pro doctrina Societatis, contra Iansenium.

D. THOMAS 1.2.9.76. art.3. Ignorantia, quæ est causa actus, quia causat inuoluntarium, de se habet quod excuset à peccato: ed quòd voluntarium est de ratione peccati. IDEM 1.2.q.6. art.8. Ignorantia antecedenter fe habens ad voluntatem, caulatinuolunizrium simpliciter.

Cui accedunt vno ore Scholastici reliqui omnes, & Theologi morales.

ARTICVLVS XIV.

An dari possint actus moraliter boni naturales?

IANSENIVS.

I. PElagiani doctrinam suam, quodpossint fieri opera natura moraliter bona, fundant in loco Apostoli Rom. 2. Gentes que legem non habent, &c. Que sunt dissonantia à doctrina Ecclesiaflica veritate. To. 1.lib. 4.c.8.col. 202.

SCRE

THEOLOGI SOCIET.

I. CEnfura illa Iansenij à duobus Pontificibus damnataest propositione 23. & interpretatio loci Apostoli, quam Pelagianismo accenset, omnium ferè est sanctorum Patrum, Interpretum ac Scholafticorum. Vtrifque igitur graniterest iniuriosus. II Non

Il. Ita

Jansenius.

Theologi Societatis.

II. Ita peccato periit libertas arbitrij ad faciendum bonum, vt ante gratiam, non solum non possit vniuersam legem moralis honestatis implere; sed nec vnam quidem, nec vnum opus eius. Ita inducta est peccandinecessitas, vt in omni actu, quo legem sibi videtur vel seruare vel transgredi, reus alicuius peccati teneatur. To.2. de stat. nat. lap. 1.4. c. 18. col. 632. Viribus natura peccatum sine peccato non vitatur, nec lex vlla seruatur. To. 2.de stat.nat.lapsæl 3. c. 20.col.524.

III. Nullum omnino fieri potest opus bonum, hocest sine peccato, nisi in Deum propter se dilectum referatur: alioquin nequerecte fit, neque bonum opus est, sed veri peccati contaminatione pollutum. To.2.de star.nat.lap.l.3.c. 17.col.509. Hacest claus vniner fa doctrina S. Augustini, sine qua merus labyrinthus est. To.2.de stat.nat.lap.l.4.c.6. col.574. Consonant hæretici nostri temporis.

Calvinvs lib.3. inflit, cap.14. per fex \$\$. Et cap.4.\$.8.6 lib.2.cap.3.\$.2.Petrvs Martyr Romap.9.v.18. Chamiervs tom.3. lib.4.c.2.

II. a Non víque adeò in anima hu-2 Aug. de mana imago Dei, terrenorum affe-fir. & lir. chuum labe, detrita est, vt nulla in ea velut extrema lineamenta remanserint:non igitur censeri potest ita exstincta arbitrij libertas, vt in nullo prorsus opere, possit se rectæ rationis, & legis regulæ confor-

III. Indubitatum hactenus est apud Theologos, dari tam Theologicarum, quam moralium virtutum actus nullo charitatis motiuo informatos; quare ex charitatis defectu nihil vetat dari actus intra naturæ limites moraliter bonos.

Quid claue tam distortà reserari posse censes, nist labyrinthum, in quo inextricabiliter erreture

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

DSAL.4. 14.7. Multi dicunt quis ostendet nobis bona? signatum est super nos lumen vultus tui Domine.

Rom.2.7.14. Gentes quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt. Exponent de Gentibus in gentilismo viuentibus Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius, Prima-sus, Sedulius, Haymo &c. Augustinus ve probabilem instinuat de Spiritus & litt.cap. 27.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

LEMENS ROM. lib.7. Constitutionum cap.34. post medium: Abraham progenitorem nostrum viam veritatis, ex ipsa natura facultatem capessentem, deduxisti.

BASILIVS hom. 9. in hexameron. paulò ante medium: Sunt apud nos ipsæ virtutes secundum naturam, ad quas habendas affinitas animæ, non ex humana doctrina; sed ex ipsa natura no-

Avovstinvs de Spiritu & litt. cap.27. alias 28. Ipsi homines erant, & vis illa natura inerat tis (Iudai) quâ legitimum aliquid anima rationalis, & sentit & facit.

Ecceper vim natura fie aliquid legitimum, quale profecte nullum est, quod non est omnino abomnico, quod

Eccepe vim natura pe auquia uguimum, quame proprio vitiare patel, immune.

ID E M. lib. de patientia cap. 26. Si quis non habens charitatem &c. in aliquo schissmate conflictutus, ne Christum neget, patitur tribulationes, angustias, famem &c.nullo modo ista culturalda sunt.

PROSPER

. IN OR HATTHESE'S THEOLOGICAE.

PROSPER contra Collatorem cap.26. Vita sensus & ratio, ceteraque corporisatque animi bona, etiam malis vitiofisque non defunt: sed non in illis veri boni perceptio est, que mortalem vitam honestare possumt, a termam autem conferre non possumt. Visam certe honestare peccata non possunt.

Vitam certe nonejtare peccuia non popular.

Damas cenves 3.de fide cad in fine. Naturales virtures funt, ac naturaliter & aquè omnibus insunt: etsi non omnes æquè ea, quæ naturæ consentanea sunt, operentur,

GREGORIVS hom. 27 in Euang Joan. 15. v. 12. Sunt nonnulli, qui diligunt proximos, sed perafectum cognationis & catnis; quibus tamen, in hac dilectione, facta eloquia non contradicunt, sed aliud est quod sponte impenditut natura, aliud quod præceptis Dominios er car rate debetur obedientia.

scholaling support SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS 1.2.9.109 art. 2 c. In flatu nature integre, quantum ad sufficientiam open-D. HOMAS Transfordation oper sua naturalia, velle & operari bonuin sua natura proportionatum; quale est bonum virtutis acquisita.

IDEM art. 3. c. Homo in statu natura integra poterat operari virtute sua natura bonum, quod est sibi connaturale, absque superadditione gratuiti doni. Et paulo post Et sideo dicendum est, quod homo in statu natura integra non indigebat dono gratia integradate inaruralibus bonis, ad diligendum Deum naturalitei super omnia. Vide reliqua ibiden di.

Observa naturam integram bre non possessimistrusiam doni gratia, qualis fui in pruno homoa: papele cam integritate persessimistrusiam integram integram

facere opera perducentia ad bonum aliquod homini connaturale.

1DEM 2.2.4.83. ar. 16.5. Orationem peccatoris ex bono natura desiderio protedentem Des

audit, non quali ex iustitia, quia peccator hoc non meretus, sed ex pura milericordia.

BONAVENTURA in 2.disf. 28. art. 3.q.3. Hominis liberum arbitrium in puris namalher constitutum, cum generali Dei influxu, (tameth difficulter) potest tamen facere opus bonum morale, quod non disponat ad gratiam, nec ad gloriam.

Scorvs in 3. dift. 37.q.1. Ex puris naturalibus potett quacumque voluntas, faltem in lam naturæ institutæ, diligere Deum super omnia.

GABRIEL in 2. dift. 28. conclusione 1. Liberum hominis arbitrium ex fuis naturalibus, finegratia, elicere potest actum moraliter bonum.

RICHARDUS in 2. diff. 28 art.1. Verum & bonum infra naturain, lumine tantum naturalis & primæ causæ generali motione, absque alia particulari gratia potest homo cogitare, & velte bonum autem, & verum, quod supra naturam inuenitur, nequaquam.

Dyr. Andvs in 2. dift. 28.q.2.n.4. Primo modo (id eft bonitate morali) potest homo fine guita bonum opus:

ACADEMIA LOVANIENSIS.

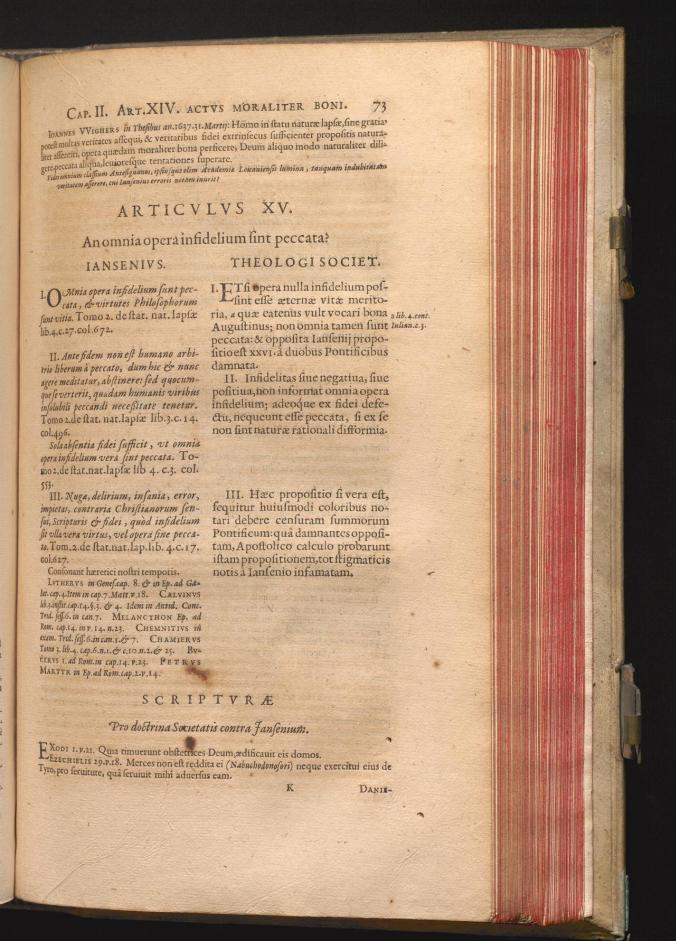
Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

VARDVS TAPPERVS de libero arbitrio art.7. Lou. S. Et quia: Opera, que non requirunt sind RVARDYS TAPPERVS de libero arbitrio art.7-Lou.3-Et qua: Optingua Christiania Principium, quam vires naturales, hoc est, qua ad pietatem, & religionem Christiania non pertinent, fine gratia Dei facere posiumus.

DRIEDO de Gratia & libero arbitrio lib.1.cap.4. Manifestum est Iudæos, Gentiles, Paganos, posse quidem facere multa opera legis in se bona: sed inde non sequitur cos absque grana

posse facere opus bonum, quod remunerer Deus post hanc vitam. MARTINVS RITHOVIVS Epifc, Iprenfium. in 2 fent diff. 41. Afferit illud Augustini lib de fin vitu & litt.cap.27.6 28. Impiorum & Deum non veraciter colentium effe facta, qua fecundum institute regulam non modò non vituperare non possimus; verum etiam mentò rette laudamus... Et fusè probat ex eo opera quadam instidelium esse moraliter bona, obiectionesque soluit, tum ex Augustino, tum ex ratione petitas.

CLARIVS in Thesibus an. 1614. 21. Ottobris: Homo opera moralia bona, exercere sine grande tia potest.

Rom. 2.7.14. Gentes quæ legem non habent, naturaliter ea quæ legis sunt faciunt.

Pro doctrina Societatis contra lansenium,

operis, intelligimus etiam Ethnicos, si quid boni fecerint, non absque mercede Deiudicio

IDEM ibid. Perspicuum est condemnari nos comparatione Gentilium, si illi legefaciant naturali, quæ nos etiam scripta negligimus: de quo plenissimè ad Romanos Paulus Apost

IDEM in cap. 22. Matth. Inter ipsos quoque Ethnicos est diversitas infinita: cum siamus alios esse procliues ad vitia, & ruentes ad mala: alios ob honestatem morum vituri-

CRYSOSTOMVS hom.5. in Epift.ad Rom.post med. Per hec rursus ostendit Deum sichomi-

IDEM Hom.67.ad pop. Antioch. fub init. Nec potest malus omninò malus esse sed enenira & aliquid habeat boni; neque bonus esse bonus omninò, sed & nonnulla solet habere peccata

prodest opus ipsius, & hic ei reddit Deus bona pro opere suo: in illo autem saculo (sum)

dum iustitiæ regulam non solum vituperare non possumus; verum etiam merito, redagu laudamus: quamquam si discutiatur, quo fine fiant, vix inueniuntur, qui iustitiz debiam

Peccaris venialibus sustorum recte opponi non possunt bona opera impij, si di ipsapeccata sint. IDBM Epistis, ad Marcel. Rempublicam primi Romani constituerunt, auxerunt que vitusti. bus &c. custodientes quamdam sui generis probitatem &c. Deus ostendit in illo imperio,

vr eum abiectis superstitionibus gentium piè coleret; non solum continens sed etiam veract ter sapiens & salubriter religiosus existeret: quod ei non tantum ad præsentisvitæ honeste

FYLGENTIVS de Incarnat. & gratia cap. 56. Aliqua quidem bona qua ad Societatis humanz pertinent æquitatem, inesse possunt (infidelibus) sed quia non charitate fiunt, prodessenon

DD. SCHO.

Iansenius.

a to 3, lib.5. II. a In omnibus, qui folo timore pæna cap.29.col. peccatum cauere volunt, manet voluntatis repugnantia, quà nollent facere si pæna tolleretur: & ex illa coniuncta voluntate omnes coram Deo, peccati rei sunt. b Quod oritur ex natura timoris, quod enimen metu fit, mixtum est ex voluntario & inuoluntario, vt est pronuntiatum S. Thoma ac ceterorum Philosopho-

col 584.

b Ibid.col.

569.

cto.3.lib.5. cTimens quiaquia ex tuo imoreje-cap.30.col. cerit, nihil ex animo, nihil ex corde, nihil volenter, nihil cora Deo; sed tantuin speciem coram hominibus operatur. Hinc non est amicus rectitudinis, nec Dei; sed d Ibid.e.32. potius hostiles erga eum animos gerit, d & potius non implet operando legem, quam

> III. Ne quidem vnum eorum, qua verapænitentiacomplectitur, attritio ex solo gebenna metu profecta comprehendit. Nam neque abiicit emendat q, peruer sitatem; seddinersis modis animum peccato affixum effe finit, ac facit: neque quidquam de Dei offensione curat, neque peccatiodium affert. Tom. 3. lib. 5. c. 34. col. 593.

Que omnia perspicue declarant do-Etrinam istam, quam Scholastici quidam tradunt, de dolore peccatorum ex solo gehennametu, non solum Augustini principiis fundatissimis, & per omnes eius lucubrationes diffusis, ex diametro repugnare; sed etiam à Synodi Tridentine PP. multis modis proscriptam esse: quam non perspecta veritas, sed sola inutilis, imo perniciosa erga peccatores misericordia peperit. Tom.3.lib.5.cap.35.col.597.

IV. a Quamuis & lex, & pænarum comminatio sità Deo; timore tamen perculsus proprie voluntatis viribus facit, b Ibid c.32. quidquid facit. b Hine institia quam formidine pænæ quis operatur, sua hæcest propria,non Dei sustitia; ex lege non ex gratia, que non est vera, sedex affectuincto.2.lib.3. quinato orta. c Nullum enim opus potest esse bonum, nisi in finem, in quem referri Theologi Societatis.

II. Non obstante eo, quòd timor nonnullus rei deserende amorem inefficacem persistentem admittate datur nihilominus timor, quiomnem rei pritis amatæ amorem, ac voluntatis repugnantiam excludit:qualisest timor efficax gehenna, qui viilis effe non potest ad finem intentum, nis affectum omnem, erga peccatum priùs amatum, excludat. Illum porrò non extortum, & coactum; sed libe. rum & voluntarium tradit Trident, fest.14. cap.4. Ex quo consequitur, vt sic timens ex animo & ex cordelegem implere possir, & abstinere à peccato per eum timorem, qui peccatum non fit, quod qui negat, timeat anathema Tridentini feff. 6,

III. Qui Deum vindicemtimet, ne eum talem experiatur, renuiteum offendere: ad quem proindese conuertit, ac flatuit vitam emendando Deo adhærere. Timor ergo aliquis ex gehenna intentata conceptus complectitur omnia, quæ vera pænitentia, etfinon ex charitate profecta, comprehendir. Quadoctrinaest communis PP. ac diferte traditaà Tridentino a, cum in cotritione non alfa tantum cessationem à peccato, vita nouæ propositum ac inchoationem; fed veteris ctiam viræ odium contineri docet, eaque communia esse statuat contritioni perfecta & imperfecte, seu attritioni, vt loquitur, ex gehennæ metu conceptæ.

IV. Non minus difficilis est efficax timor, quo constanter moueamur ad vitandum peccatum, & gehennam, quam actus alterius virtutis, non minus etiam vtilis advitam æternam; Quare vt talis non propriis naturæ viribus, sed vera Christi gratia & non propria naturziustitia est; sed vt tradit Trident. a do- 1861 num Dei & impulsus Spiritus fandi,

Iansenius.

Theologi Societatis.

vera sapientia precipit, hoc est, in Deum propter se dilectum, referatur. Consonant heretici nostri temporis.

LYTHERYS in affertarticulorum contra Bulla Leonis Xaff. 4. & 6. Item in Ep. ad Sulpicium Augustana familia Vicarium. Item in serm. de pænit. CHEMNITIVS in exam. Trid.de contritione in sim [ss. 1]. cans. quo ponitens adiutus viam sibi ad iustitiam parit. Quare dari potest actus bonus non tendens in Deum propter se dilectum: hocenimmotiuumest charitatis, quod dum statuitur omni actui bono commune, virtutes omnes cum caritate confunduntur, contra Scriptura, PP. ac DD. omnium consensum.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

E XOD. 20. V. 20. Vt probaret vos venit Deus, & vt terror illius esset in vobis & no peccaretis. IOB 9. v. 28. Verebar omaia opera mea, sciens quod non parceres delinquenti.

PSAL. 118.19.120. Confige timore tuo carnes meas, à judiciis enim tuis timui. PROVERB. 14.19.27. Timor Domini fons vitæ, vt declinent à ruina mortis.

Eccur. 1.7.16. Initium sapientiæ timor Domini.

Eccli. 6,25.9.25. Qui tenet illum (timorem) cui assimulabitur? Timor Dei initium dilectionis eius.

Isarz6.v.17. A facie tua (LXXII. à timore tuo) Domine concepinus, & quasi parturiuimus spritum salutis.

MALACH, 1.7.6. Si ego Pater, vbi est honor meus; & si Dominus ego sum, vbi est timor meus?

Lvc. 12.75. Oftendam autem vobis, quem timeatis: timete eum, qui postquam occiderit,

habet potestatem mittere in gehennamita dico vobis hunc timete.

Iterato Christus inculeat TIMETE, vi viilem timoris honessatem commendet.

Rom. 8. p.15. Non accepistis spiritum seruitutis iterum in timore; sed accepistis spiritum adoptionis filiorum.

aoptionis moteum. Fuiergo acceptus spiritus simoris à Deo, ve asserti D. Thom. 2. 2. 9 19, art. 4. ideonfirmans ex illo Glosse in eum locum: vnus spiritus est, qui facit duos timores, seruilem, és casium. Apoc At. 14.9.7. Timete Dominum, & date illi honorem: quia venit hora iudicij eius.

CONCILIA

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

TRIDENTISVM self. 6.can. 8. Siquis dixerit gehennæ metum, per quem ad Dei misericordiam de peccaus dolendo confugimus, vel à peccando abstinemus, peccatum esse, aut peccatores peiores facere, anathema sit.

Caluin in Antid. Trid rei veritate conuictus hic respondet: Amen: etst aliquem timorem peccaminosum esse assertant um Augustino. Certè sie respondere nequit, qui omnem timorem ex metu pænarum conceptum, ple-no ore proclamas esse peccatum.

TRIDENTINYM [6]. 14.640.4. Illam verò contritionem imperfectam, quæ attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati confideratione, vel ex gehennæ & pænarum metu concipitur, fi voluntatem peccandi excludat cum spe veniæ, declarat non solum non facere hominem hypocritam; verum etiam donum Dei esse, & Spiritus sancti impulsum, quo pænitens adiutus viam sibiad sustriam parat.... Hoc enim timore vtiliter concussi Niniuitæ.....

Quamobrem falsò quidam calumniantur Catholicos Scriptores, quasi tradiderint sacramentum peniteniæ absque bono motu suscipientium, gratiam conferre.

LDEM [6][.14.can.5. Si quis dixerit cam contritionem, qua paratur per discussionem, collectionem & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine anima K 3 sua.

fuz, ponderando peccatorum fuorum grauitatem amissionem zernz beatindinis, & grafiam....anathema fit.

Coloniense celebratum anno 1536 part.7. cap. 32. Nemo hic exculationem pratexat, quòd non trahatur; quòd Dominus semper stetad ostium pulsans; per internum & externum vernon trahatur: quod Donnique tempet via nostra pessima, & inclinans quoniam ira & indignatio, tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum.

off mub boup , stranger SS. nuPlA T RoE S

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

ERTVLLIANVS lib.de panit. Si de exomologesi retractas, gehennam in corde considera, quam tibi exomologelis exstinguit, & pænæ magnitudinem priùs imaginare, vt de remedij adeptione non dubites.

CYPRIANVS lib. 3. ad Quirinum cap. 201 ait: Fundamentum & firmamentum spei, ac fidei esse timorem.

Ruinosum & imbecille sundamentum, si omnistimor pænarum peccaminosus su.

IDEM de laude martyrij: Nos ad hunc gloriæ titulum (martyrij) metus excitet sutuomumetenim quibus magna promissa sunt, magis magna sunt, qua metuenda ipsis videantur.

CLEMENS ALEXANDRINVS lib. 2. Strom. Ac primo quidem ad falutem inclinatio, pobis fa des apparet, post quam timor & spes & poenitentia.....Qui timorem autem accusant, legem insectantur; quòd si legem, clarum est quòd illum quoque, qui legem dedit.

BASILIVS in pfal. 33. Nisi timor instituenda vita nostra rudimenta iaciat; impossibile fuent castitatem, sanctimoniamque legitime observari.

IDEM ibid Divites equerum. Timor falutaris est, qui fanctitatis operatorius. Vis enarrem qualis sit? Si quando te senseris ad vnum aliquod cieri, ac prosilire peccatum; admenten renoca formidabile illud, nec vlli mortalium tolerabile Christi udicium..... Hæ time, &

hoc timore eruditus, animam à concupilcentia ad hæc mala, velut fræno quodam relide. IDEM inpfal.32. Necessariò velut introductorius ad pietatem timor assumitur, dilectio veno deinceps succedens,à timore scientifico adoptatos perficit.

IDEM Hom in principium Prouerb. Quamobrem initium sapientiæ timor Domini dicitus, animæ verð purgatio timor Domini, secundum Prophetæ preces ad desiderium dicentisconfige timore tuo carnes meas.

Audin, anima purgatio timor Domini?

CHRYSOSTOMVS ad popul. Antioch. homil.15. Quid gehenna granius? fed huius meta ninl vtilius: gehennæ namque timor regni nobis adfert coronam Nihil enim tantum peccata quidem consumit, virtutem verò crescere facit & germinare, quantum continui timons natura. Propterea qui non viuit in timore, recte illum agere non est facile: sicut vicilim cum timore vinentem, est impossibile peccare..... Nisi bonus esset timor, non multos impendisset Christus sermones, & longos de illa pæna & supplicio loquens.

Quis hac legat & Ianscnium audiat dicentem: Apertissimum est, impossibile esse, vi ille nonpeccet, qui panais-

more non peccas? Tom. 2. col. 505.

IDEM lib. 1. de compunct. cordis sub sinem: Hoc solum est quod exposcitur à nobis, vt gehennam. ponamus in conspectibus nostris, & Angelos, qui in die iudicij vbique discurrunt, & congre gant de omni orbe terrarum eos, qui trudendi sunt in gehennam ac suppliciis tradendi.

Quorfum hac exposcuntur, nisi ad efficacem timorem concipiendum S. EPHREM de iudicio & compunctione: Compunctio illuminatio est mentis, & sanitas animas

compunctio remissionem peccatorum nobis iuguer conciliat.

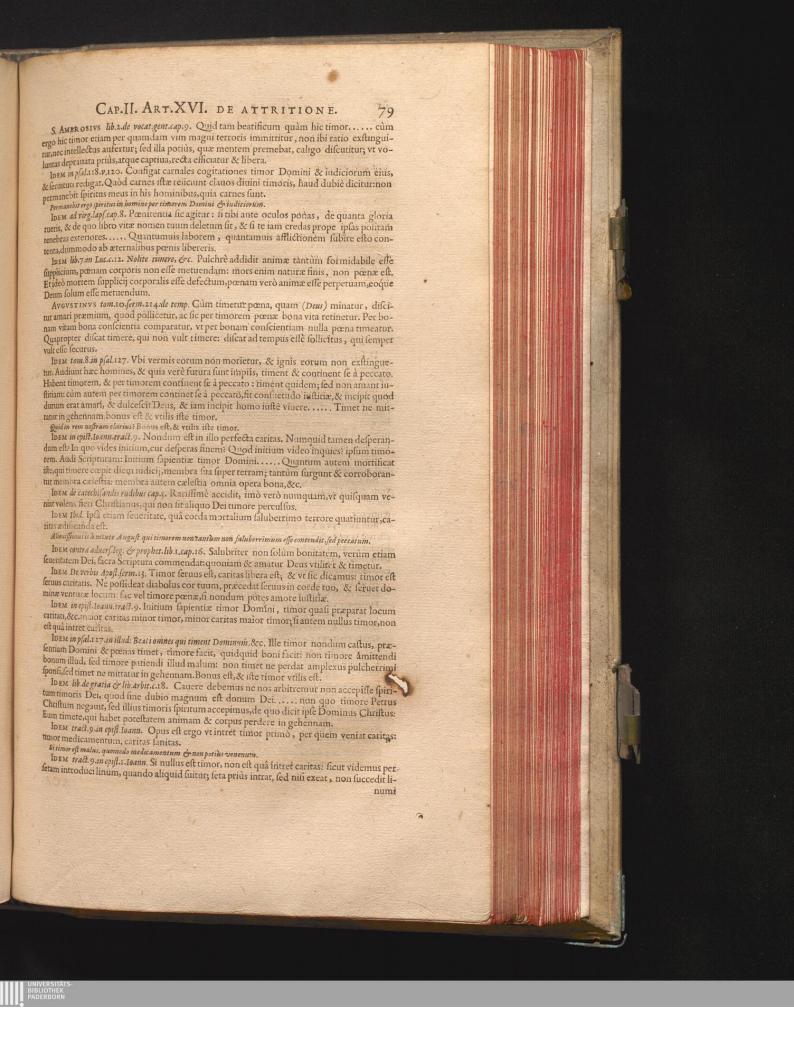
S. HIERONYMYS incap.1. Malach Vult itaque primo Deus, vt filijeus fimus, & bonum voluntate faciamus; si hoc consequi nolumus, vt saltem seruos suos habeat, & a malis per suppliciorum formidinem recedamus.

IDEM in cap.2. Mich. Oni pudore & verecundià non tenentur, agant pænitentiam, faltem

comminatione pænarum.

IDEM tom.3. operum ad Fabiol. manssone 23. Dominus regit me, &c. iungit timorem, qui cultor est beatitudinis: virga tua,&c.& est sensus: Dum tormenta formido, seruani gratiam, quam

IDEM Ibid. manf. 28. Timore supplicij & eius loci, vbi est sletus & stridor dentium, deserna diaboli vincula, Christo Domino credentium turba colla submittit,

num: sie timor primo occupat mentem, non autem ibi remanet, quia ideò intrauit, vi introduceret caritatem..... Stimulat timor; noli timere:intrat caritas, qua fanat quod vulnea

timor.
S. GREGORIVS hom.34.in Euang. Praua mens si non priùs per timorem euertitur, abassuetis

ns non emuncatur. Ідем lib.28.moral.cap.8. Cùm futurorum timor infunditur,vt bonæ vitæ furgat ædificium, iam fundamenta construuntur.

S. BENNAR DVS traft, de pracepto & dispensatione: Bonus quidem obedientia gradus est, si iuxta magistri nostri sententiam propter metum gehennæ quisquam obedierit meliortamen cum ex Dei amore obeditur.

Si timor bonus, caritas melior; ergo ille, etiam citra caritasem, propriam fibi habet bonitasem

Stimor conus, caritai municirgo in stimoria neminem abique fui cognitione faluatide quanimirum mater falutis humilitas oritur, & timor Dominiqui & iple ficut mitium fapienia, in est & salutis...., tam ergo viraque ignorantia cauenda est ribi, quam sine timote, & amere Dei salus esse non potest.

DD. SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

D. THOMAS 2.2.q.19. art. 4.c. Seruilitas non pertinet ad speciem timoris seruilis, sicut necip. formitas ad speciem fider informis..... Et ideò timor servilis secundim suam substantam bonus est, sed seruilitas eius mala.

IDEM 3.p. q.85. art.5. Alio modo possumus loqui de poenitentia quantum ad actus,quibus Deo operanti in poenitentia cooperamur, quorum actuum primum principium eli Dei ope. ratio conuertentis cor..... Secundus actus est motus fidei. Tertius est motus timoris lea-lis, quo quis timore suppliciorum à peccatis retrahitur..... Sic igitur patet, quòd actus penitentia à timore seruili procedit, sicut à primo motu affectus ad hoc ordinato, à timore autem filiali ficut ab immediato & proximo principio.....

Ad r. dicendum, quod peccatum primo incipit homini displicere (maximi peccatini) pro-

pter supplicia, qua respicit timor secuilis.

Ad 3. dicendum, quòd ipse etiam motus timoris procedit ex actu Dei conuertents cos, vnde dicitur Deuteron. 5. Quis det eos talem habere mentem, vt timeant mei Et ideòpe hoc quòd pænitentia à timore procedit non excluditur, quin procedat ex actu Dei convertentis cor.

BONAVENTURA inopus. de grat sanctif. lib. 5. cap. 4. Timor seruilis donum Spiritus sanctiest, nec tamen est cum Spiritu sancto, sicut aurora est à sole, nec tamen cum sole est. Timor seruilis Spiritui sancto locum præparat, vt eum sicut seta filum introducat...... Timor seruilis duo facit. Primum est quod viam præparat caritati. Secundum quodrettahitapeecato motu pœnæ tantum.

ALEXANDER ALENSIS 3.par.quest.76.memb.2.63.
DIONYSIVS CARTHYSIANVS in 3. distinct.34.quest.3. DOMINICUS Soto in 4. distinct. 14.q.2. art.5.

PETRYS LEDESMA in Theolog. mor.tract.de panit.c.7.

Did Acys Cabezvoo in 3.p.de contrit.q.1.art.2.dub.2. afferens id effe moraliter certuin

GAMACH EVS 1.2.q.19. de dono timoris e.s.

Alphonsus à Castro verbo Timor, herefi 1. contra Lutheranos, & verbo Contritio.

DVR ANDVS in 3.p.dift.34.q.4.n.9. BANNES 2.2.q.19.a.4.conclusione 1.

BONACINA tom.1.difp.5.q.5. puncto 3.proposit.3.n.4.

NAVARRVS tom. 2. de contrit. cap. 1. num. 8. in manuali.

LORCA 2.2.q.19. difp.12. n.4. fect.2.

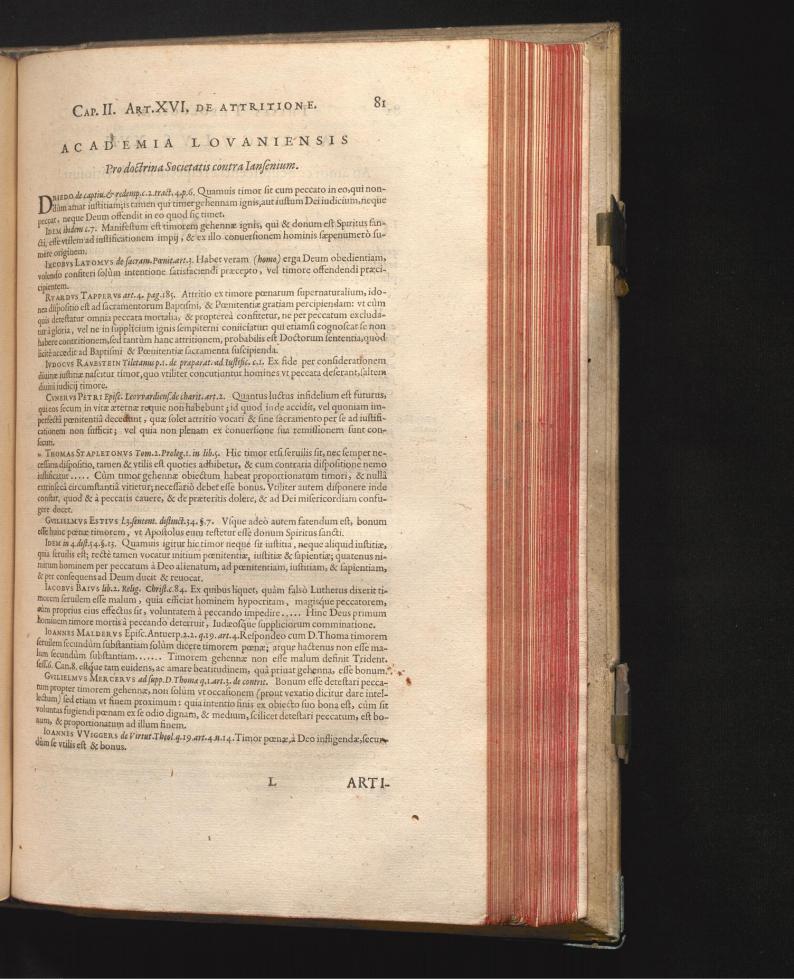
PVTEANVS 3.par.quast.85. art.5.dub.1.

Kellisonvs 1.2.q.42.& 3.p.q.1. depanit.art.2.

DVV ALLIVS 2.2.tr. de spe quest 3.art.2. GABRIEL in 4.dist.14.quest.2.dub.3.

PESANTIVS. queft.86. difp.I.art.5.

ACA-

ARTICVLVS XVII.

An amor concupiscentiæ respectu Dei sit vitiosus?

IANSENIVS.

Oncupiscentia respectu Dei amor Vitiosus est: nam ille semper quidquid concupiscit, hoc vltimo ad ipsum amantem refert. Tom. 3. de stat.nat.lapfælib.3.c.20.col.525.

II. Spem Christianam deprimunt, qui eam subtrahunt charitati: & quodam sinceritatis adulterio, puritatem dinine, & gratuite charitatis, in concupiscentia amorem, autin mercenaria cupiditatis fæditatem vertunt. Tom. 3. lib. 5.c.9. col.526.

cap.10.

b Ibid. col.531.

III.a Absit, vt ita Christianus propter retributione operetur, ipsum Deum mercedem tamquam sibi vtilem exspe-Etando. b Ex quo amore nascitur, vtetiam pænas timeat. Sed sicut ex illo timore numquam iustitiam Dei operabitur; ita etiam ex illo concupiscentia amore, numquam iustitia diligetur.

Consonant Hæretici nostri temporis. LYTHERYS in affertionibus articulorum contra Bullam Leonis X. aff.6. CALVINVS in Antidoto Conc. Trid. feff.6.in can.25. & 31. RVS DE MONTE FALCONE in Catalaunia damnatus fuit ob hanc doctrinam, vt refert Bernardus à Luxemburgo in Catalogo hæ-

THEOLOGI SOCIET.

I. NOn omne quod minus perfectum est, continuo vitiosum est. Etsi igitur actus quo Deum, vt nobis bonum, desideramus, à perfectione charitatis deficiat; non ideò in vitiis numerari debet, cum ceterà obiectum honestum habeat.

II. Spem Christianam intraobiecti fui proprios limites relinquunt, qui ea à charitatis motivo separant: necadulterant eam, autaliqua fœditate inficiunt; sed legitimo ac connaturali nitore exornant; vt perfectioni charitatis animumpræparet.

III. a Pari passu procedunt: timor a Trid. amissionis æternæbeatitudinis, aut #144 incurrendigehennam, & amorquo beatitudo, vt merces operis meritorij, desideratur. b Quoniam vtido-bild lor, & detestatio peccati, exillo " amore natus vtilis ac bonus est, & peccatum omne excludere potest; ita æquè ex hoc amore, peccatum omne vtiliter vitari potest, & iustitia diligi.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

PSAL.118.v.112. Inclinaui cor meum, ad faciendas instificationes tuas in æternum, proper retributionem.

PROVERB. 11.v.18. Seminanti autem sustitiam, merces fidelis.

Eccl. 12. v. 2. Benefac iusto, & inuenies retributionem magnam: & si non ab ipso, certe à

1. Cor. 9. v. 25. Omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet : & illi quidem vt Corruptibilem coronam accipiant, nos autem incorruptam.

Coloss. 3.v. 24. Quodcumque facitis, ex animo operamini, ficut Domino, & non homi-

nibus: scientes, quòd à Domino accipietis retributionem hæreditatis. HEBR. 11.V.25. Maiores diutias æstimans thesauro Ægyptiorum, improperium Christianical de la companya de la com aspiciebat enim in remuneratorem.

CAP.II. ART. XVII. AMOR DEI CONCVPISCENTIA. 83 1.Pftr15. v.4. Cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ Apoc. 2.v.10. Esto fidelis vsque ad mortem; & dabo tibi coronam vitæ, CONCILIA Pro doctrina Societatis contra Iansenium. TRIDENTINVM feff.o. Can. 31. Si quis dixerit: iustificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur, anathema fit. IDEM [eff.14. Can. 51. Si quis dixerit: eam contritionem, quæ paratur per discussionem, collectionem, & detestationem peccatorum, ponderando amissionem æternæ beatitudinis... non esse verum, & vtilem dolorem anathema sit. SS. PATRES Pro doctrina Societatis contra Iansenium. TYPRIANVS lib.de exhortat. Martyrij cap.vlt. Hæc oportet mente, & cogitatione complectit, hæc die, ac nocte meditari: fi talem perfecutio inuenerit Dei militem, vinci non potest, virtus ad præmium prompta. Hieronymus Pfal. 118. v. 112. Propter retributionem vitæ æternæ, vt illam merear per-Avgystinvs in Pfal.120. Noli facere (opus bonum) nisi propter vitam æternam: ideò fac, &c securus facies. Vide apud Vegam in Concil. Trident. lib.11. cap.40. alia loca Cypriani, Hieronymi, Augu-ftini, Chrysostomi, Hilarij, Anselmi, Theophylacti. DD. SCHOLASTICI Pro doctrina Societatis contra Iansenium. THOMAS Opuse. de dilect. cap. 22. Voluntate Deum diligis dilectione concupiscentia, D. cum ipsum vis: hæc est bona voluntas, imò optima, quæ vult summum bonum. Item dilectione amicitiæ voluntatem tuam suæ conformas; quia amicorum est: idem velle & D.THOMÆ consentiunt passim Interpretes in Psal.118. Genebrardus, Agellius, Ludolphus, Pelbertus, Pullictus, Petrus de Herentaels. Item Vega suprà cap. 39. Nauarrus in Manuali cap.17.11.209.& alij Scholastici communiter. DD. S C H O L A S T I C I Pro doctrina Societatis contra Iansenium. ORN. IANSENIVS Episcopus Gandens. in Pfalm. 118.v. 112. Itaque animum meum à cadu-Orn. IANSENIVS Epitcopus Gandeni. in Fjaint. 118. v. 112. Raque authitus de cis huius sæculi rebus abstractum, accommodaui; vt opere præstem iustissima præcepta ma, toto tempore vitæ meæ: idque vt consequar eam mercedem, quæ in lege tua promissa THOMAS STAPLETONVS tom. 2. lib.10.cap.13. Intuitus æternæ mercedis, multis de causis non est mercenarius: quia mercenarius, sic mercedem principaliter intuetur, vt non solùm eâ sublata nihil faceret; sed etiam propter ipsam mercedem solum, & potissimum id faceret. RVARDVS TAPPERVS art. 8. ad argumenta Buceri S. Cui responder. Possumus ante iustificationem, Deum amare: & ex hoc amore, peccata nostra odisse. Nimirum viiliter ad Pænitentiam, vi ibi expresiè tradit, adeog intelligit de amore concupiscentia, respe-Io Annes Malder vs Episcopus Antuerp. 2.2.9.17.47t. 2. sett 3. Amor concupiscentiæ (Dei) in qua radicatur actus spei, non oritur ex amore beneuolentiæ naturalissed supernaturalis, quo homo vult sibi vitam æternam. Si amor concupiscentie. Dei supernaturalis est, certè non est vitiosus. Ioannes VV 196ERS 2.2.9.17.de spe art.2. Notab 3. Vnde & vocari solet amor Dei concupiscentiz, qui & ipse honestus, & Deo dignus, ac supernaturalis. ARTI-

ARTICVLVS XVIII.

An attritio sit sufficiens dispositio ad gratiam Sacramenti Pœnitentiæ?

. IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

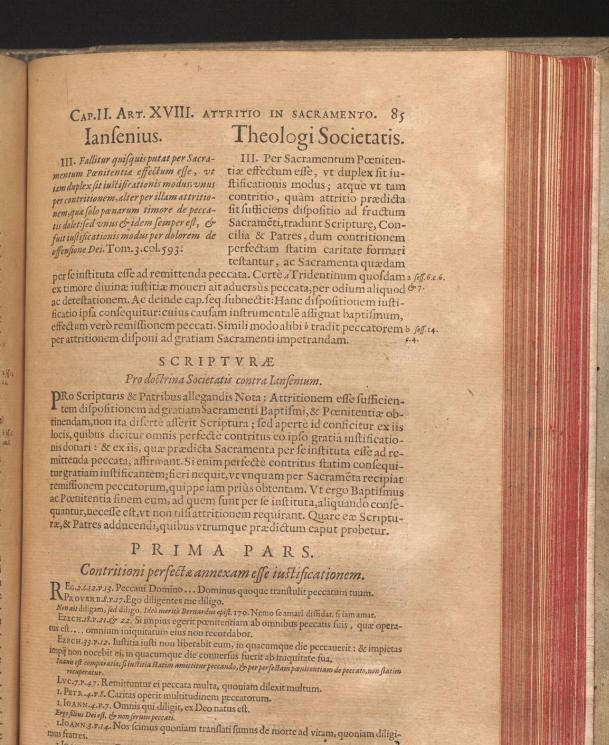
1. A Dmiratione dignum est, quò d nonnulli docent dolorem, quo quis de
peccatis ex timore pænarum infernalium
dolet, ea gé detestatur, sufficientem esse dispositionem ad iustificationem in Sacramento Pænitentia recipiendam. Dolor
enimiste ad iustitiam acquirendam proportionem non habet. Nam quò dilli dicunt, attritionem huius modi, in se continere voluntatem omnia peccata relinquendi, & falsum est, & impossibile: &
quamuis verum esset, non tamen huius
modi dolor dispositio ad iustificationem
esse posset. Tom. 3. lib. 5. c. 33. col. 589.

a Sententia pradicta in mera hallucinatione fundata est. Nam docet Tridentinum materiam Sacramenti Pamitentia
esse contritionem. b Et significat Concilium attritionem esse veri nominis, &
rationis contritionem: quia animi dolorem, & detessationem de peccato commiso, & propositum non peccandi de cetero, illi attritioni attribuit; qua sunt ipsissima, qua ad contritionem requisierat,
& quibus duabus conditionibus ab attritionis essentia reicitur omnis illa attritio, qua ex solo timore pana, etiam aterna, prosiciscitur. a Tom. 3. lib. 5 cap. 34.
col. 590. b Ibid. col. 591.

II. Vniuersa Concily Tridentini do-Etrina de Iustificatione clamat, veram contritionem (in qua siat cor contritum & bumiliatum) verum peccatorum, non gehennarum aut dolorum odium ac detestationem, veram non peccandi voluntatem, veram iustitia dilectionem (ex qua oritur tristitia secundum Deum) iustificationem quamlibet antecedere debere quorum profectò nullum ex dolore peccatorum propter solum gehenna metum; sed ex sola illa contritione, qua ex offensonis Dei pio dolore prosicisciur. Tom. 3.col.592. I. Non magis mirū est attritione, ex gehennæ metu concepta, debitè peccatorem disponiac fufficienter ad gratiam Sacramenti Posnitentiæ; quam per huius institu-tionem subleuatam esse cam, quæ olimfuit, difficultatem inftificationis obtinendæ. Cum enim hocht Sacramentum mortuorum; contritionem imperfectam, seu attritionem dumtaxat requirit, vt aperte fatis colligere est ex Tridentino de 1941 fragante in eo nobis plurium consensu. Porrò cumattritio efficaxtalis fit, vt per eam fine peccandiaffectu à peccatis abstineamus, teste Trident. b & Spiritus fancti donum; 14 quid ni proportionata fit ad gratiam Sacramenti dispositio? Quare qui hanc ex motiuo charitatis ne cessario concipiendam esse docet, naturam huius Sacramenti euertit, &contra Scripturam & Patres, communicatam nobis negat potestatem remittendi peccata.

II. Vti ex Tridentini doctrina agnoscimus ad gratiam Sacramenti Poenitentiæ requiri contritionem imperfectam, quæ sit veterisvitæ odium, ac fincerum piæ vitæ defiderium: ita ex præscripto einsdem Concilij, & doctrina PP.libere profitemur, duas istas conditiones attritioni ex gehennæ metu conceptæ conuenire; quod per illam, dum efficax est, subirciat se quis, quoadomnia, legi diuinæ, quodque eius au-Corem ex timore offendererecuset. Ex quo quidem affectu non proximè deletur culpa, vti contritione perfecta; fed obex tollitur, vtfeexerere queat virtus Sacramenti, nihil aliàs effectura. III.Per

III. Falli-

LIOANN.4.P.16. Deus caritas est, qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo.

Howard, File. Deus cartas ett, qui manet in cartate, in Deo manet, & Deus in co.

Has excommuni DD.confensus ficaciter probant perfecte contrito gratiam iustificationis statim conferri, wt oppositim nomnulli candalosum, temerarium, parum in side tutum, erroneum esse affirment. Prasertim cum
duo Pontistes (Pius V. & Gregorius XIII.) damnarint propositionem 31. 32. & 71. quibus dilectionem perfectam posse esse simple esse suitam Theologus.

L 3 CON-

CONCILIA

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

TRIDENTINYM session. Docet præterea contritionem hanc aliquando caritate persectam esse; hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc sacramentum actu susci piatur.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

E PHREM de indicio & compunet. Compunetio illuminatio est mentis, & sanitas anime. Ambrostvs in pfal.118. ferm.15. Caritas culpam, & omnia peccata mortilicat, caritas mortis ictus interimit, denique morimur flagitiis, atque peccato, dum Domini mandata di-

Av GVSTINVS in 1. Ioan.epift.tract.1. Opus est vt intret primo timor, per quem veniateariza timor medicamentum, caritas fanitas.

Vbi sanitas, non ibi mors peccaties

IBIDEM: Diligendo amici facti fumus. Et infrà: Anima nostra foda est per iniquitatem amando Deum pulchra efficitur Quantum in te crescit amor, tantum crescit pulchrimdo quia ipsa caritas est animæ pulchritudo.

Vbi adest pulchritudo anima, abest matula mortalis. IDEM de Trinit. lib.15. cap.18. Nullum est caritatis dono excellentius, solum est quod dividit inter filios regni, & filios perditionis æternæ.... Dilectio igitur, quæ ex Deo est, & Dess est, propriè Spiritus sanctus est, per quem diffunditur in cordibus nostris Dei carias, per quam nos tota inhabitat Trinitas.

IDEM de nat. & grat.cap. 42. Caritas verissima, plenissima, perfectissimaque iustitia est. Et cap.vltimo: Caritas inchoata, inchoata iustitia est; caritas prouecta, prouecta iustita est,

caritas magna, magna iustitia est; caritas perfecta, perfecta iustitia est.

Perfecta iustitia non est, que compatitur mortale, quod iniustitia est.

S. Leo epist. 91. Misericordia: Dei nec mensuras possumus ponere, nec temporadesme, apud quem nullas patitur veniæ moras vera conuersio: dicente Spiritu Deiper Prophetam Cum conuersus ingemueris, tunc saluus eris.

GREGORIVS in Euang homil.33. Quid fratres mei esse dilectionem credimus nisignem. & quid culpam nisi rubiginem? vnde nunc dicitur: Remittuntur ei peccata multa, quiadleit multum: ac si aperte diceretur: incendit plene peccati rubiginem, quia ardet valide per amoris ignem. Tantò namque ampliùs peccati rubigo consumitur, quantò peccatoris cor magno caritatis igne concrematur.

BERNARDYS de modo bene viuendi serm.10. Compunctio cordis, sanitas anima est, illuminatio mentis est: compunctio lacrymarum, remissio est peccatorum: quia tunc peccatadimit-

tuntur, quando cum lacrymis ad memoriam reducuntur.

D.Tho .3.p.q.89.art.t.ad z. Actus primus pœnitentis se habet vt vltima dispositio ad grată. Cum S. Thom.consentiunt communissime Scholastici tam antiqui, quam recentiores.

ALTERA PARS.

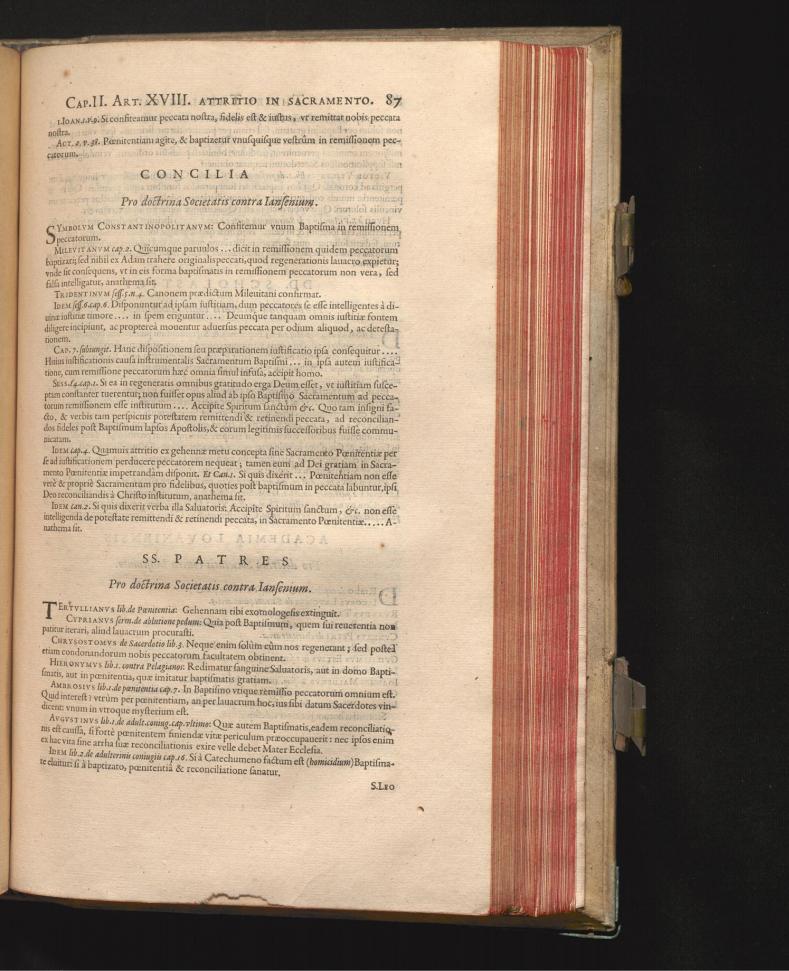
Baptismiac Pænitentia Sacramenta ex sua institutione remittere peccata.

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

Dei. S.v.5. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in tegnam

IOAN. 20. P. 23. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinuentis, retenta funt.

S. LEO Fig. 21 and Theodorum: Multiplex mileticordia Devita lapibus fubuenithumanis vi non solum per Baptismi gratiam, sed etiam per pænitentiæ medicinam, spes viæ reparent æternæ; ve qui regenerations donum viokallent i proprio sejudicio condeniantes, ad remissionem omnium peruenirent, sic diuinæ bonitatis præsidiis ordinatis, vtindalgentia Dei nisi supplicationibus Sacerdotum nequeat obtineri.

fi supplicationibus sacerdotum nequeat optibus.
Victor Vticensis lib.2. de persecutione VV andalica Quibus nos miseros relinquius, dum pergitis ad coronas? Qui hos baptizaturi funt paruulos fontibus aqua perennis? Qui nobis

pergitis ad coronas? Qui hos baptizaturi iunt parunos rontibus aqua perennis? Qui nobis peenitentia munus collaturi funt; & reconciliationis indulgentia, obstrictos peccatorum vinculis foluturi? Quia vobis dictum est : Quaecumque soluerius super terram ex.

Hy Go à S. Vistore lib. 2 de Sagramentis parte 14. cap. 8. Petro dicitur: Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in calis. Non dixit quodcumque solutum oftenderis, sui solutum collaturi qui solutum per terram. tum; sed erit solutum: quia sententiam Petri non præcedit, sed subsequitur sententia ezh. im; led erit ionitum: quia iententiam Petri non praecent, led molequitur iententa ezi. Que non videat ex hu manifeste consci per Sacramenta pradicta culpas remiti mortales; noncomite, up

DD. SCHOLASTICI

Pro dostrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS in 4 diff. 18 q. 1 art. 3. Baptismus, & Sacramentum pomitentia conueniunt quo. Dedammodo in effectu: quia vtrumque contra culpam ordinatur directe Sedper pœnitenriæ Sacramentum nunquam datur gratia, nisi præparatio adsit. Vnde virtus datum operatur ad culpa remissionem, vel in voto existens, vel etiam in actuse exercens, som &

IDEM 3.p.q. 186. art. 6. c. Sicut remissio culpæ fit in Baptismo, ita etiam remissio culpæ et effectus penitentia. . . . Et ad 3. Et ideò per hoc non potest concludi, nisi quòd grata el pincipalior causa remissionis culpa, quam penitentia Sacramentum.

Scotvs in 4-dist. 14-14-4. art. 3. Attritus, etiam attritione, qua non habet rationem mem,

ad remissionem peccati, volens tamen recipere Sacramentum pænitentiæ, sicut dispensar in Ecclesia, & sine obice in voluntate peccati mortalis, recipit effectum Sacramenti...alioqui non appareret, quomodo Sacramentum pœnitentia sit secunda tabula, si numquampa

ipfum, vt Sacramentum est, posset recuperati gratia amissa.

PALVDANVS in 4. dist. 19. q.1. art. 2. Et dist. 17. quest. 8. CAPREOLVS in 4. dist. 17. quest. 2. m. 4. dist. 2. part. quest. quest. 2. part. que art.2. CORDVBA lib.s.questiunc.Theol.quest.2. VEGA lib.s.m Trident. cap.34. VICTORIA Rida is potest. Ecol.quest.2. Sylvester verbo Confessio quest.21. CANO Relectione de pænit. p.5.42.

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

DRIEDO de captiuitate & redemp.c.2.tratt.4.p.6.& 7.
IACOBYS LATOMYS de Sacram.pænit.arct.3. RVARDVS TAPPERVS art.4.pag.185. IVDOCVS RAVESTEIN p.1. de praparat. ad iustifiationem c.1. CVNERVS PETRI de charitate art.2. THOMAS STAPLETONYS tom.z.prolegom.1.in lib.5. GVILIELMVS ESTIVS in 3. sentent. dift. 34. 5.7. Et in 4. dist. 54. 5-13. IACOBVS BAIVS lib.2. Religionis Christ.cap.84. IOANNES MALDERVS Episcop. Antuerpiensis 2.2.q.19. art. 4.
GVILIELMVS MER CERVS ad supplement. D. Thoma q.i. art. 3.da contrit. IOANNES Wiggers de virtut. Theologicis q.19.art.4.n.14. Sententias horum recitatas videsup.art.16.

CAPVI